

اگر اشتبه باشد و خانم شدوی
با عذر شیر خدرا باش، ما خود علموی
مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸

پیشنهاد برنامه شماره ۸۳۱
www.parvizshahbazi.com

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

اگر امشب بر من باشی و خانه نروی
یا علی شیر خدا باشی، یا خود علوی

اندک اندک به جنون راه بزی از دم من
برهی از خرد و ناگه دیوانه شوی

کهنه و پیر شدی، زین خرد پیر گریز
تا بهار تو نماید گل و گلزار نوی

به خیالی به من آیی، به خیالی بروی
این چه رسوایی و ننگاست؟ زهی بند قوی

به ترازوی زرار راه دهنده، غلطست
به جوی زربن ارزی، چو همان حب جوی

پیک لابد بدود، کیک چواو هم بدود
پس کمال تو در آن نیست، که یاوه بدوعی

بهر بُردن بد و از هیبت مردن بمدو
بهر کعبه بد و ای جان، نه زبیم بدوعی

باش شبها بر من تا به سحر تا که شبی
مه برآید برهی از ره و همراه غوی

همه کس بیند رخساره مه را از دور
خنک آن کس که برداز بغل مه گروی

مَهْ زِآغَازْ چُو خُورشِيدْ بِسْ تِيغْ كِشِيدْ
كَهْ بِبِرْمْ سِرْ توْ گَرْ توَازِينْ جَا نَرَوى

چون بِبِينَدْ كَهْ سِرْ خُويشْ نمِى گِيرَدْ او
گَويَدْ او را كَهْ: حَريفيَ وَظَريفيَ وَرَوى

من تِواَمْ وَرْ توَنيَمْ يارِ شبْ وَرْ روزْ تِواَمْ
پَدرْ وَ مَادِرْ وَ خُويشْ تو بَهْ مِنْهَاجِ سَوَى

چَهْ شَوَدْ گَرْ منْ وَ تَوْ بَى منْ وَ تَوْ جَمَعْ شَوَيمْ
فرد باشيم ويکي، کوري چشم ٿڻوی؟

با سلام و احوال پرسی برنامه گنج حضور امروز را با غزل شماره ۲۸۸۶ از دیوان شمس مولانا شروع می کنم:

اگر امشب بِرِ من باشی و خانه نَرَوی یا علی شیرِ خدا باشی، یا خود عَلَوی (مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

پس مولانا از زبان زندگی به ما می گوید که اگر امشب یعنی در شب ذهن ای انسان، که در واقع می رسمیم به این لحظه ای ابدی، همین لحظه، اگر مرکزت را عدم کنی و پیش من باشی و به ذهن نروی، در این صورت به بی نهایت من زنده خواهی شد. این بی نهایت من به طور نمادگونه به حضرت علی تشبیه شده و فقط تمثیل است این، یا خود علوی، علوی هم این مربوط به خاندان علی در اینجا پس تمثیلاً یعنی خاندان خدا و منصوب به من؛ یعنی خدا به ما می گوید: اگر این لحظه مرکزت را عدم کنی، پیش من باشی من با قانون قضا و بشو و می شود گُن‌فکان تو را تبدیل می کنم. در این صورت یا به خود من تبدیل می شوی که شیر من می شوی یعنی من در یک فرم ظاهر می شوم؛ خدا می گوید این را؛ یا اگر کاملاً به من تبدیل نشوی صفات من را می گیری، منصوب به من می شوی، یعنی به هر حال اگر در ذهن هم باشی خرد من به فکر و عملت خواهد ریخت، شادی بی سبب من، آرامش بی سبب من، به تو خواهد رسید.

پس هر کسی که انسان گونه است یعنی شادی بی سبب دارد، خرد زندگی را دارد و حسن امنیت بی سبب می کند، حسن امنیت را از چیزهای این جهانی نمی گیرد و پیش خداست، در این صورت منصوب به خداست. یعنی می گوید یا کاملاً به من زنده می شوی یا خصوصیات من را در خودت خواهی داشت، و هر کسی تو را می بینید می داند که از جنس من هستی و بعلاوه خودت اگر یک موقعی به خانه رفتی دوباره؛ منظورش ذهن است؛ به این جهان رفتی همیشه یادت خواهد بود که باید به من برگردی، برای این که از جنس من هستی، درست است؟

پس پیش او بودن یعنی مرکز را عدم کردن، بِرِ من باشی و امشب یعنی شب ذهن همین الان که توی ذهننت هستی و در این جسمت زندگی می کنی ولی امتداد من هستی، خانه در اینجا خانه‌ی ذهن است خانه‌ای که به آن عادت کردی، هر لحظه می خواهی بروی آن جا، اگر به آن جا نروی پیش من بمانی بتوانی بمانی ذهن تو را نکشد در این صورت خیلی بلند مرتبه خواهی شد. در ضمن علی به معنی بلند مرتبه هم هست. یعنی به من تبدیل خواهی شد. و اگر تصادفاً بعداً به ذهننت رفتی آن جا نخواهی ماند خواهی دانست که از خانواده من هستی باید به من برگردی یعنی از جنس جهان نیستی از خانواده جهان نیستی. بله، این سریع این بیت را من با این شکل‌ها هم توضیح می دهم.

شکل ۱ (دایره همانیدگی ها)

می بینید که می گوید که اگر در شب ذهن در حالی که به صورت هشیاری آمدی و به این چیزهایی که در درون دایره هست
حس هویت بخشیدی و وقتی حس هویت بخشیدی اینها شدند مرکزت و برحسب آنها می بینی و حول محور آنها
می چرخی، و آنها تعیین می کنند که چه کار کنی، اگر در این حالت [شکل ۱ (دایره همانیدگی ها)] هستی و برحسب چیزها
می بینی، و زندگی ات را حول وحش آنها سازماندهی می کنی، و عقل و حس امنیت و هدایت و قدرت را از آنها می گیری،
ولی محکوم نیستی آن جا بمانی بلکه باید بیایی پیش من؛ برای این که بیایی پیش من باید مرکزت را عدم کنی

شکل ۲ (دایره عدم)

پس اگر مرکزت را عدم کنی نگهداری و عقل و حس امنیت و هدایت و قدرت را از من بگیری و نروی دوباره به آن منزل
قبلی [شکل ۱ (دایره همانیدگی ها)] خانه ای که به آن عادت کردی در این صورت من تو را به بی نهایت خودم زنده خواهم
کرد یعنی شیر من خواهی شد و هویت تو را از چیزهایی که به اصطلاح به آنها دادی خواهم گرفت. با قانون قضا و گُن فکان
و اگر تصادفاً رفتی دوباره به این خانه [شکل ۱ (دایره همانیدگی ها)] هیچ موقع یادت نخواهد رفت که از جنس من هستی

از جنس خانواده من هستی یعنی علی علی هستی، این تمثیل است فقط، همین طور که عرض کردم و همین طور این مثلث را

هم توضیح بدهم:

شکل ۳(مثلث همانش)

اگر امشب بر من باشی و خانه نروی يا علی شیر خدا باشی، يا خود علّوی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

پس شما، به انسان می‌گوید؛ آمدید به این جهان امتداد من بودی، من فراموش شدم برای این که این نقطه‌چین‌ها را مرکزت گذاشتی با این‌ها همانیده شدی، و اولین دفعه که با یک چیز این جهانی که برایت مهم بوده همانیده شدی یعنی به آن حس هویت دادی و آن شد مرکزت، دو تا خاصیت دیگر هم به نام مقاومت و قضاوت در تو تولید شد. و تو به وسیله این سه تا خاصیت یعنی همانش و قضاوت و مقاومت زندگی می‌کنی وقتی در خانه‌ی ذهن‌ت هستی. پس اگر این حالت [شکل

۳(مثلث همانش)] را رها کنی یعنی مقاومت و قضاوت را صفر کنی و بیایی مرکزت را عدم کنی

شکل ۴(مثلث واهمانش)

و متوجه بشوی که از جنس من هستی نه از جنس همانیدگی‌ها برای مدت کوتاهی هویت داده بودی به این نقطه‌چین‌ها [شکل ۳(مثلث همانش)] و مرکز را عدم کنی [شکل ۴(مثلث واهمانش)] یعنی پیش من باشی، من یواش یواش ببین اول آن خدا می‌گوید به ما؛ آن نقطه‌چین‌ها را به حاشیه می‌رانم و هر لحظه شما زندگی را با پذیرش و رضا شروع می‌کنید. و اگر متوجه شدی که باید هویت را پس بگیری از آن نقطه‌چین‌ها یعنی چیزهای این جهانی که با آن‌ها هم‌هویت شدی، یک‌دفعه متوجه خواهی شد که در تو دو تا خاصیت صبر و شکر ایجاد شد. و چون مرکز عدم است پرهیز هم یادت می‌آید.

پرهیز یعنی یادآوری این که ما از جنس خدا هستیم خدا نمی‌تواند به چیزی بچسبد. و پرهیز یک چیز طبیعی است در ما درصورتی که مرکز عدم داشته باشیم، ولی اگر مرکزمان این همانش یا همانیدگی‌ها باشد، نه یک‌جور دیگر می‌بینیم. و چه جوری می‌بینیم؟ می‌بینیم که باید بحسب این‌ها [شکل ۳(مثلث همانش)] ببینیم، این‌ها را زیاد کنیم، مثلًاً بول را زیاد کنیم هرچیزی که در مرکزمان است زیاد کنیم و نگذاریم آن‌ها از مرکزمان خارج بشوند. این بینش [شکل ۳(مثلث همانش)] با این بینش [شکل ۴(مثلث واهمانش)] که مرکز عدم است بسیار فرق می‌کند. مرکز عدم دید خداست دید زندگی است دید نظر است، آن‌یکی [شکل ۳(مثلث همانش)] عقل جزوی است دیدن بحسب چیزهای این جهانی است که عقلی نیست که ما بتوانیم روی آن حساب کنیم. و مولانا در این غزل به آن می‌گوید عقل کهنه.

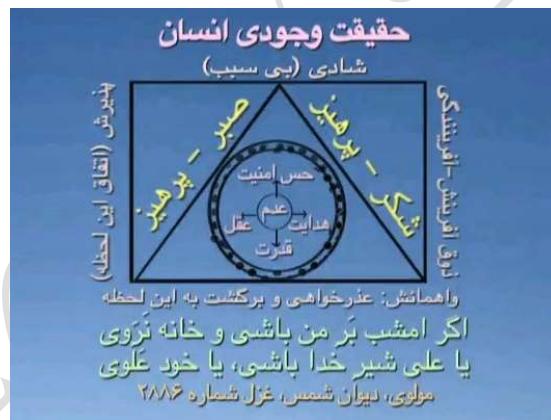
[شکل ۵(افسانه من ذهنی)]

بعد از این شکل [شکل ۳(مثلث همانش)] رد می‌شویم به یک شکل دیگر [شکل ۵(افسانه من ذهنی)] که اگر کسی به این بیت توجه نکند که ما در حالی که در شب دنیا هستیم در ذهن هستیم باید برویم پیش خدا، و این کار مستلزم عدم کردن مرکز است، و این را متوجه نشود همین همانیدگی‌ها را مرکزش نگه‌دارد و مقاومت و قضاوت کند یواش یواش زندگی را

تبديل به مانع می‌کند و مسئله می‌کند و دشمن می‌کند. و به تدریج وقتی سنش از ده دوازده می‌گذرد خواهد دید که مانع‌هایی که نمی‌خواهند بگذارند او زندگی بکند و مسائلی که به وجود آمده، همین‌طور دشمنان نمی‌خواهند بگذارند او زندگی بکند و به زندگی برسد، به شادی برسد، چرا که شادی را و حس امنیت را و عقل و هدایت و قدرت را در چیزهای آفل این جهانی می‌داند و می‌بیند، به تدریج قضاوت و مقاومتش زیاد خواهد شد، همانیدگی‌هایش سفت‌تر خواهد شد و وارد یک فضای هپرتوی و توهمی به نام افسانه من ذهنی خواهد شد.

این هم بارها گفتیم، شما نمی‌خواهید اینجا **[آشکل ۵(افسانه من ذهنی)]** باشید، فقط بشناسید، اگر مقاومت دارید در مقابل اتفاق این لحظه و نمی‌توانید فضاسایی کنید، حتماً قضاوت هم دارید، قضاوت همین دیدن بر حسب این همانیدگی‌هاست و خوب و بد می‌کنیم ما، مرتب می‌گوییم این خوب است، این بد است و خوب آن است که این همانیدگی‌ها را زیاد بکند، بد آن است که این‌ها را کم بکند، شما باید از این حالت **[آشکل ۵(افسانه من ذهنی)]** خارج بشوید، این دید را ناقص بدانید. و بالآخره می‌رسیم به این شکل:

شکل ۶(حقیقت وجودی انسان)

این شکل **[آشکل ۶(حقیقت وجودی انسان)]** در واقع پیشرفت انسان را در همین بیتی که مولانا در مصرع دوم اشاره می‌کند نشان می‌دهد، وقتی مرکزمان را عدم می‌کنیم و در بر خدا هستیم، یا کنار خدا هستیم، و او با قضا و گُن‌فکانش به اصطلاح نقطه‌چین‌های ما را به ما نشان می‌دهد و مرتب ما میل داریم که هویت ما از آن‌ها آزاد بشود و مرتب می‌بینیم که من ذهنی کوچک‌تر می‌شود. یعنی این حالت **[آشکل ۵(افسانه من ذهنی)]**، مقاومت و قضاوت کم‌تر می‌شود و می‌رسیم به حالت صبر و شکر **[آشکل ۶(حقیقت وجودی انسان)]**، درون‌مان باز‌تر می‌شود، باز‌تر می‌شود، باز‌تر می‌شود و هرچه باز‌تر می‌شود به شیر خدا نزدیک‌تر می‌شویم. شیر خدا انسانی است که می‌تواند عقل داشته باشد، حس امنیت داشته باشد، هدایت داشته باشد، یعنی یک نیرویی که از مرکزش می‌آید او را هدایت می‌کند و قدرت برخورد با چالش‌ها را دارد.

برعکس این شکل قبلی [شکل ۵(افسانه من ذهنی)] که عقلش از عقل چیزها می‌آید، حس امنیتش از داشتن چیزها می‌آید، هدایت از خشم و ترس می‌آید، قدرتی ندارد، مثل حالتی که خودش را خیلی تشویق می‌کند ولی زودگذر است قدرتش، وقتی پولش زیاد می‌شود به نظر می‌آید که به شوق آمده و قدرت دارد، ولی قدرتش قدرت چیزهای است. چون مرکزش ترس دارد، دائمًا می‌ترسد. نمی‌تواند آن قدرتی که زندگی به ما می‌دهد در این لحظه و پشت ما هست، به اصطلاح داشته باشد.

این آدم حتماً متوجه نیست که از خانواده خداست، یعنی خود علوی، درست است که در ذهن است ولی با این حالت [شکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] که مزه‌ی عدم و شادی بی‌سبب را چشیده، وقتی می‌رود به ذهن، می‌بیند که از جنس این جهان نیست، بلکه از جنس خداست. و مرتب هم وقتی مرکزش را عدم می‌کند شادی بی‌سبب می‌آید، حالت پذیرش و فضایشایی در او هست، و حالت آفرینندگی در او هست؛ بنابراین بلافصله متوجه می‌شود که به ذهن رفته است. برای همین هم می‌گوید که اگر تو دوباره به خانه بروی، یادت خواهد بود که علوی هستی، یعنی از جنس من هستی و فوراً بر می‌گردی، علی‌الاصول وضعیت همه انسان‌ها این‌طوری است، انسان‌ها اگر یک‌ذره تأمل کنند خواهند دید که از جنس خدا هستند، نه از جنس این جهان.

ولی این شکلی [شکل ۵(افسانه من ذهنی)] که در روی صفحه می‌بینید، کسی که در افسانه من ذهنی زندگی می‌کند، این خودش را اهل این جهان می‌داند و اهل آن جهان، یعنی فضای یکتایی نمی‌داند. برای این که هر لحظه با یک همانیدگی می‌بیند، و لحظه‌اش را با مقاومت و قضاوت شروع می‌کند، در حالی که این شکل [شکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] نشان می‌دهد که شخص این لحظه را با پذیرش و رضا و صبر شروع می‌کند، این خاصیت عدم است و درست می‌بیند.

و همین طور می‌رسیم به این شکل‌ها،

شکل ۷(شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)

شكل ۸(شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)

این شکل [اشکل ۷(شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)] در واقع شش ضلعی هست، این شکل را اگر با این شکل بعدی [اشکل ۸(شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] مقایسه کنیم، کلاً نشان می‌دهد که یک نفر اجازه می‌دهد که خدا در این لحظه به او کمک بکند یا نه؟ این مصراع اول دارد می‌گوید که خدا هر لحظه می‌خواهد به ما کمک کند، همین طور در بیت‌های بعدی هم این را تأیید می‌کند.

پس اگر امشب بِرِ من باشی و خانه نزوى، این شکل دوم [اشکل ۸(شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] انجام داده، می‌بینیم که این شخص دائمًا در هر لحظه فکر می‌کند که از جنس خداست، برای این‌که مرکزش عدم است، بنابراین قانون قض، این‌که اراده الهی و دید الهی چه اتفاقی را در این جهان برای شما ایجاد بکند شما آن را می‌پذیرید، مثل این یکی [اشکل ۷(شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)] نیستید که می‌گوید من عقل دارم. و غزل هم همین‌طور اشاره می‌کند که این عقل من ذهنی عقل نیست، برای این‌که در مقابل قضای الهی یا قضاؤت الهی ایستاده و کاری با نیروی تبدیل و تغییر الهی ندارد، فقط به سبب‌های این جهانی معتقد است. در حالی که این یکی [اشکل ۸(شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] معتقد است که این دمِ ایزدی که به ما کمک می‌کند.

**دَمٌ أَوْ جَانْ دَهَدَتْ، رُوزِ نَفَخْتُ بِيَذِيرْ
كَارِ أوْ كُنْ فيَكُونُ اسْتَ، نَهْ مُوقَفِ عِلَّ**

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۳۴۴)

این شخص [اشکل ۸(شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] فکر نمی‌کند که تغییرش موقوف علت‌های بیرونی است، یعنی اتفاقات باید بیفتند، آدم به خدا تبدیل بشود. می‌داند که به خدا تبدیل شدن و مرکز را خالی کردن و عدم کردن ربطی به چیزهای بیرونی ندارد. بنابراین عدم را در مرکزش نگه‌داشته و قلم زندگی خیلی زیبا برایش می‌نویسد.

جَفَ الْقَلْمَم هم زندگی درونش را می‌نویسد، هم بیرونی اش را. ما همیشه می‌دانیم که بیرون ما درواقع انعکاس درون ماست و اتفاقات بد نمی‌افتد، درحالی که برای این یکی [شکل ۷(شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)] اتفاقات بد می‌افتد، تا شکش را برطرف کند. هر کسی شک داشته باشد که از جنس خدا نیست، اتفاقات بد که اسمش رَبِّ المُنْوَن است خواهد افتاد، تا به او ثابت کند که از جنس خداست و از جنس این جهان یا چیزها نیست. درحالی که ما خودمان را از جنس چیزها می‌دانیم؛ پس بنابراین اصلاً خود بر خدا بودن، نزد خدا بودن معنی اش این است که ما تسليیم هستیم و هر حظه فضائی می‌کنیم.

بله، در این شکل [شکل ۸(شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] می‌بینیم که فرد مرکزش را عدم کرده، مرکز عدم معادل خاموش باشید است، فرمان خاموش باشید، یعنی با ذهنتان مثل این شخص [شکل ۷(شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)] حرف نزینید و با حرف‌هایتان هم‌هویت نشوید، حرف‌های خودتان را عقل ندانید، بگذارید من از طریق شما صحبت کنم، هر کسی ذهنش را خاموش کند و برحسب همانیگی‌ها صحبت نکند، خدا از طریق او صحبت می‌کند.

و این یاعلی شیر خدا باشی، معنی اش همان کرمناست و کوثر است، یعنی من که خدا هستم، می‌خواهم انسان را به خودم که بی‌نهایت هستم زنده کنم و پس بنابراین، این شخص [شکل ۸(شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] به همین گرامی داشت خدا عمل می‌کند، و فراوانی خدا در مرکزش، در درونش باز می‌شود، یا عمق بی‌نهایت پیدا می‌کند و شیر خدا می‌شود.

شیر خدا تمثیل تبدیل هر انسانی است به خدا، و وقتی واقعاً به بی‌نهایت او زنده می‌شویم، این عقل و هدایت و قدرت و حس امنیتی که پیدا می‌کنیم، این چهارتا بسیار در سطح و درجه‌ی بالا هستند، و ما عملی را می‌توانیم انجام بدھیم که بسیار محیر العقول هست. مثلاً می‌بینید که، آن مستطیل نشان می‌دهد که شادی بی‌سبب از اعماق وجود ما می‌جوشد می‌آید بالا و در جهان پخش می‌شود. هر لحظه فضائی می‌توانیم بکنیم، پذیرش داریم، و همین طور آفریننده هستیم، زندگی از طریق ما فکرهای جدید می‌آفریند و ما به کارهای جدید دست می‌زنیم.

و هر فکر و عملی که می‌کنیم خِرَد زندگی می‌ریزد به آن، دائمًا زیر نفوذ به اصطلاح قضا و کن‌فکان هستیم. یعنی این قضا، این خداست که از طریق ما فکر می‌کند، عمل می‌کند، می‌بیند و می‌شنود، نه این شکل [شکل ۷(شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)] که همیشه برحسب چیزها ما می‌بینیم و می‌شنویم و فکر می‌کنیم و عمل می‌کنیم. و مولانا بسیار ایراد می‌گیرد این که یک انسان بالغ این کار را بکند. پس این را هم ما فهمیدیم، بله. می‌گوید که:

اندک اندک به جنون راه بَری از دَمِ من پُرَهی از خِرد و ناگَه دیوانَه شوی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

پس می‌گوید یواش بیوش به جنون؛ جنون در اینجا معادل خِرد کل است، عقل خدا، برعکس من‌ذهنی است و عقل او. چرا می‌گوید جنون؟ برای این که من‌ذهنی به آن عقل خدا می‌گوید جنون. ما در این جهان هر کسی که همیشه ندود و پول درنیاورد و پول‌ها را جمع نکند و بنهان نکند و خرج نکند و این‌ها، می‌گوییم که این دیوانه است. آدم باید خسیس باشد، پول را نگه دارد، جمع کند، بر حسب پول ببیند، پول خیلی مهم است، بعدش هم فوت کند برود به دیگران برسد، از آن هم استفاده نکند. هیچ لذتی هم نبرد از آن، همیشه هم بترسد که پول‌هایش را از دست بدهد، این آدم عاقل است از نظر من‌ذهنی. عکس این، قطب مقابل این جنون الهی است. یواش بیوش به عقل من می‌رسی که از نظر من‌ذهنی جنون است. به چه وسیله‌ای؟ از دم من. دم من به تو جان می‌دهد نه علل بیرونی. برھی از خِرد و یعنی از عقل من‌ذهنی رها می‌شوی، ناگه، یک‌دفعه که داری روی خودت کار می‌کنی، دیوانه می‌شوی. و این شکل‌ها کاملاً گویا هستند.

از اینجا [شکل ۵(افسانه من‌ذهنی)] ما شروع می‌کنیم می‌فهمیم که همانیدگی و مقاومت و قضاوت کار درستی نیست، یواش بیوش به این شکل [شکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] می‌رسیم. شما کار می‌کنید، مرکزتان را عدم نگه می‌دارید، هی باز می‌شود این درون شما، فضا باز می‌شود و باز می‌شود، یک‌دفعه هشیاری شما تغییر می‌کند، یعنی از این حالت [شکل ۵(افسانه من‌ذهنی)] هشیاری جسمی می‌رود به هشیاری فضا [شکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] یا خلاً یا هشیاری عدم، هشیاری نظر که یک هشیاری دیگری است و این اندک‌اندک می‌گوید در خیلی از آدم‌ها صورت می‌گیرد، راه بری، از دم من.

توجه کنید می‌گوید تو خودت نمی‌توانی، چون بَر من هستی، قضا و کن‌فکان من کار می‌کند، دَم من وارد تمام وجودت می‌شود، دَم من‌ذهنی نمی‌شود، شما بر حسب من‌ذهنی دیگر فکر و عمل نمی‌کنید، خاموش است ذهن و هیجانات منفی شبیه خشم، ترس، نگرانی و حس عدم امنیت، ترس این‌ها بر شما چیره نیست، برای این‌که ذهنتان خاموش است در این حالت [شکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] و دَم من وارد وجودتان می‌شود، یواش بیوش. بله، کاملاً ساده است.

کهنه و پیر شدی، زین خرد پیر گریز تا بهار تو نماید گل و گلزار نوی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۷)

چرا کهنه و پیر شدیم؟ برای این که وقتی رفتیم به اینجا [اشکل ۵ (افسانه من ذهنی)]، با این نقطه چین‌ها همانیده شدیم، به آن‌ها حس هویت دادیم و از جنس آن‌ها شدیم، جسم شدیم. توجه کنید فقط جسم است که کهنه و پیر می‌شود. خدا که کهنه و پیر نمی‌شود. اگر ما در پنج شش سالگی به حضور زنده می‌شدیم، کهنه و پیر نمی‌شدیم. چون ما با چیزهایی که همانیده هستیم، آن‌ها کهنه و پیر می‌شوند، ما هم داریم کهنه و پیر می‌شویم.

زین خرد پیر گریز، گریز یعنی فرار کن، بگریز. خرد پیر یعنی خرد من ذهنی، یعنی دیدن بر حسب همانیده‌ها، این خرد نیست، این عقل نیست، از آن گریز، فرار کن، چگونه؟ با عدم کردن مرکز خود. تا بهار تو نماید. یعنی بیوش بیوش که فضای درون باز می‌شود، بهار ما شروع می‌شود. این حالت زمستان است، سرد است، پر از دردیم، هیچ‌کس نیست که در این جهان بباید، همانیده بشود و درد ایجاد نکند. هر کسی همانش دارد، درد هم دارد و با دردها هم همانیده شده. بارها گفتیم همانش با درد بسیار بد است، خطرناک است، برای این که دردها موذی هستند، ما نمی‌توانیم ببینیم، فقط می‌آیند بالا، ما را تسخیر می‌کنند و زندگی ما را می‌خورند. و بارها گفتیم که سود من ذهنی [اشکل ۵ (افسانه من ذهنی)] درد است. سود عدم کردن مرکز [اشکل ۶ (حقیقت وجودی انسان)] حضور است، شادی است، حسن امنیت واقعی است، عقل و هدایت و قدرت است، آفرینندگی است، عشق است، این‌ها سودش است، زنده‌شدن به خداست.

پس بنابراین ما می‌دانیم که بهار ما می‌آید، مولانا به ما خبر خوب می‌دهد که هر کسی بهار دارد، باید روی خودش کار کند تا بهارش به او گل و گلزار را نشان بدهد. وقتی فضای درون باز می‌شود، متوجه می‌شویم که این‌جا یک گلزار است و من هم یک، فضای یکتایی یک گلزار است، من هم یک گل هستم و باز می‌شوم. وقتی به عنوان یک گل باز می‌شوم، هم درون من عالی است، شاد است، هم انعکاسش در بیرون نیکو است، هم انعکاسش در بیرون زیباست. متوجه هستیم یعنی چی؟ پس چون جسم شدیم، کهنه و پیر شدیم. هر کسی که با باورها هم‌هویت است، باورهای کهنه، کهنه و پیر شده. شما از خودتان بپرسید آیا من کهنه و پیر شدم؟ جواب بدھید به خودتان. مولانا می‌گوید از این عقل کهنه بگریز. ما می‌دانیم که جمع، عقل کهنه دارد. اکثریت مردم دنیا مثل این شکل [اشکل ۵ (افسانه من ذهنی)] هستند. شما باید چاره‌ای به کار خودتان بکنید. اکثریت مردم با این شکل [اشکل ۶ (حقیقت وجودی انسان)] مطابقت ندارند که فضای درون باز شده. بله.

به خیالی به من آیی، به خیالی بروی این چه رسوایی و ننگست؟ زهی بند قوی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

از زبان زندگی می‌گوید از زبان خدا می‌گوید، می‌گوید با خیالی بهسوی من می‌آیی، با فکری هم از من می‌روی، وقتی وضعت خوب است از من خبری نیست، یادت می‌روم. وقتی وضعت خراب می‌شود، با فکر ترس و خرابی هی خدا خدا می‌کنی. اصلاً آن خدابی که تو تجسم می‌کنی، آن من نیستم، خدای ذهنی است و چقدر زشت است می‌گوید این کار، چقدر ننگ است. تو که از جنس من هستی و عقل من را داری، این را از زبان خدا می‌گوید؛ چه طور تشخیص نمی‌دهی که تو از جنس من هستی؟! تو باید با من یکی شوی، واقعاً با من باید یکی شوی، از من ذهنی دربیایی بیرون، چه طور برحسب همانیدگی‌هایت و فکرهاست من را می‌بینی، چرا از جنس اصل من نمی‌شوی؟ چرا از جنس اصل خودت نمی‌شوی؟ رسوایی‌اش از این لحاظ است که همه دارند نگاه می‌کنند. همه یعنی چی؟ تمام کائنات، تمام جمادات، نباتات، حیوانات، هر چه که در این کائنات هست، دارد به تو نگاه می‌کند که من می‌خواهم به بی‌نهایتم در تو زنده شوم. چقدر ننگین است این کار تو، که درست فکر نمی‌کنی، عمل نمی‌کنی. چه طور این بند محکم را که خودت کردی نمی‌بینی و این‌ها با این شکل [اشکل ۵(افسانه من ذهنی)] کاملاً روشی است یعنی چی، ما من ذهنی داریم، من ذهنی با فکری بهسوی خدا می‌رود، با فکری هم از سوی آن می‌رود بیرون یا جدا می‌شود و دور می‌شود.

به خیالی به من آیی، به خیالی بروی؛ با آن فکر به آن چیزی که می‌آیی من نیستم که، انعکاس من ذهنی خودت است. من آن موقعی برای تو خدا می‌شوم که کاملاً تبدیل بشوی و این همانیدگی‌ها را از مرکزت برانی [اشکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] و عدم بکنی مرکزت را و این عدم باز بشود، باز بشود و بی‌نهایت بشود، آن موقع به من می‌آیی، هر موقع مرکزت را عدم می‌کنی به من می‌آیی نه این که مرکزت را جسم نگه داری فکر بکنی که به من آمدی، فقط اسم من را ببری، اسم من را می‌بری، با فکرت پیش من می‌آیی، مرکز جامد [اشکل ۵(افسانه من ذهنی)] را نگه می‌داری، مرکز مادی را نگه می‌داری، به نظر تو پیش من می‌آیی تو؟! پیش من نمی‌آیی تو، فقط در خیال پیش من می‌آیی. این‌ها را از زبان زندگی می‌گوید.

چطور تو مرکزت را عدم [اشکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] نکنی، تسلیم نشوی، فضایشایی نکنی بعد آن موقع فکر می‌کنی که به پیش من آمدی، چه قدر کوچک‌اندیشی تو، چطور نمی‌فهمی این را که وقتی با فکرهاست پیش من می‌آیی،

آن منی که پیش می‌رود آن یک‌چیز مادی است من نیستم. خیلی ننگ است کوچکی است برای تو ای انسان. و چطور

این با فکر پیش خدا رفتن، با فکر پیش خدای فکری رفتن را تو نمی‌فهمی که این بند قوی است؟

خوب این خیلی حرف درستی است. کسانی که در ذهن زندگی می‌کنند، با ذهن‌شان پیش خدای ذهنی می‌روند کارشان

درست نیست و متوجه این بند قوی هم نیستند. اگر این کار را تکرار کنند همین‌طوری خواهند مُرد به هیچ‌جا نمی‌رسند.

قبل‌اً گفتیم پیش او رفتن یعنی عدم کردن مرکز [اشکل ۶ (حقیقت وجودی انسان)]. هر موقع ما فضایشایی می‌کنیم به

اتفاق این لحظه به می‌گوییم این پیش خدا رفتن است. بله، حالا این بیت مهم است، ببینیم بیت‌های دیگری مولانا

گفته است؟ بله.

بر خیالی صلحشان و جنگشان وز خیالی فخرشان و ننگشان

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۷۱)

یک فکری می‌کنند صلح می‌کنند، یک فکری می‌کنند جنگ می‌کنند درحالی که انسان اگر فضایشایی بکند، مرکش را

عدم بکند زندگی از طریق آن می‌تواند فکر و عمل بکند، زندگی جنگ ندارد زندگی فقط فضایشایی دارد. یک فکر می‌کنند

افتخار می‌کنند، یک فکر دیگر می‌کنند کوچک می‌شوند، خوب چه کسی کوچک می‌شود چه کسی بزرگ می‌شود؟

من ذهنی؛ یک کسی یک حرفي می‌زند به ما ما کوچک می‌شویم، بعد می‌پریم بالا واکنش نشان می‌دهیم، یک حرف می‌زند

می‌گوید: شما چه قدر دانشمندید چه قدر خوشگلید پنجاه سال تان است مثل بیست ساله‌ها به نظر می‌آیید ما افتخار

می‌کنیم، حال مان خوب می‌شود.

این کدام حال است؟ حال من ذهنی است، چه کسی صلح می‌کند؟ من ذهنی. چه کسی جنگ می‌کند؟ من ذهنی. صلحش

هم صلح نیست، صلحش این است که من حس می‌کنم تو الان از جنس من هستی، هر موقع دوتا من ذهنی فکر کردند که

شبیه هم هستند می‌گویند: دوست بشویم، صلح بکنیم. هر موقع دیدند با هم خیلی تفاوت دارند می‌گویند: جنگ بکنیم.

این‌ها همه خیالات است. اصلش چه چیزی است؟ انسان در درون خودش فضایشایی کند، بر او باشد، به او تبدیل بشود،

وقتی همه ما به او تبدیل می‌شویم ما جنگی باهم نداریم، ما باهم یکی هستیم چه جنگی. اصلاً ما برای چه فخر بکنیم

برای چه ننگ کنیم؟ اگر به خدا تبدیل بشویم فخر و ننگ ندارد، خداگونه شده‌ایم. اول گفته است شیر خدا. اگر کسی به

شیر خدا تبدیل بشود و از جنس خدا بشود، علوی بشود، خداگونه بشود، همیشه فکر کند که من از جنس خدا هستم من

مربوط به خانواده خدا هستم، خوب جنگ نمی‌کند، خدا هر صفتی دارد او هم دارد.

آن خیالاتی که دام اولیاست عکس مهرویان بستان خداست

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۷۲)

چه فکرهایی دام اولیا است، انسان‌های کامل است، خیال حضور، انسان‌های کامل از چه جنسی هستند؟ در اینجا حضور را و مرکز عدم را به خیال تشبیه کرده است. اولیا در کدام خیالات هستند؟ خیالاتی که از جنس خدا است، می‌بینید خیال را در دو معنی به کار می‌برد. و این انعکاس انسان‌های کامل است. یعنی اگر یک نفر به بی‌نهایت خدا زنده بشود ارتعاش مرکز او در درون یکی دیگر زندگی را زنده می‌کند. دارد عکسش را نشان می‌دهد، انعکاسش را نشان می‌دهد، انعکاس انسانی که به بی‌نهایت خدا زنده شده است در مرکز دیگران به صورت زندگی زنده ارتعاش زندگی زنده هست. مهرویان بستان خدا، بستان خدا فضای یکتایی است، مهرویان یعنی کسانی که در آن فضا زندگی می‌کنند، عکسش یعنی انعکاس، یا اثر ارتعاش این اثری که در مرکز ما مرتיעش می‌شود، ما را به خودش می‌کشد.

شما مولانا را که اگر زیاد بخوانید همین چیزها را متوجه می‌شوید که دارید کشیده می‌شوید، دارید کشیده می‌شوید به سوی خاصی که این جهان نیست. یواش یواش فضای درون باز بشود این فضای گشوده شده ارتعاش دارد، یعنی یواش یواش شما مهروی خدا می‌شوید، زیباروی خداگونه انسانی است که به بی‌نهایت او زنده شده است، در فضای یکتایی زندگی می‌کند و نمی‌گوید: من از جنس این جهان هستم، می‌گوید: من از جنس آن جهان هستم ولی در این جهان زندگی می‌کنم. ما تا زمانی که نمردیم در این جسم هستیم باید توی این جهان زندگی بکنیم، ولی قرار نبود از جنس این جهان باشیم. ما باید در این تن زندگی بکنیم در حالی که درون مان بی‌نهایت باز شده است.

شما ببینید این طوری هستید؟ اگر درون تان باز نشده است، محدوداندیش هستید محدودیت دارید، این نقطه‌چین‌ها را دارید نه نمی‌توانید به آن ارتعاش مرتיעش بشوید. پس این خیالات از نوع آن خیالات نیستند که می‌گوید که: به خیالی به من آیی به خیالی بروی. شما می‌گویید که: خوب آن وضع خوب است، خوب پول درمی‌آید، جوان هستم وضعم خیلی خوب است بروم یک خدا خدایی بکنم، خدایا شکر، یک شکری بکنم.

بعد هم همه‌چیز به هم می‌ریزد، بعد می‌گویید: یک شکایتی به خدا بکنم، بروم پیش خدا، ناله بکنم، شکایت بکنم، اعتراض بکنم، چرا این طوری کردی؟ وقتی وضع خوب بود که یک شکر زبانی مختصی کردم، همه را خودم کردم ولی حالا شکر. این می‌شود به خدا رفتن؟ باید به او تبدیل بشوی.

اجازه بدھید این چند بیت طلایی را برای تان بخوانم، انسانی که با فکرش بهسوی خدا می‌رود و با فکرش برمی‌گردد و بهسوی خدای ذهنی می‌رود و این همانیگی‌ها را در مرکزش دارد، عاشق حال است، حال خوب من ذهنی‌اش است. عاشق خدا نیست.

عاشقِ حالی، نہ عاشقِ برمنی

برامیدِ حال بر من می‌تنی

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۱۴۲۸)

از زبان خدا می‌گوید؛ تو می‌خواهی حالت خوب بشود، شما هم واقعاً برای اینکه حالتان خوب بشود به این برنامه گوش می‌کنید؟ منظور این برنامه این نیست، منظور این برنامه تبدیل است. حالم بد است به این برنامه گوش بدهم حالم خوب بشود؛ حال ذهنی‌تان را خوب نکنید، تبدیل بشوید. به خاطر اینکه حال ذهنی‌تان خوب بشود، از زبان زندگی می‌گوید، هی خدا خدا می‌کنی.

آنکه یک دم کم، دمی کامل بُود

نیست معبد خلیل، آفل بُود

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۱۴۲۹)

اینها ابیات طلایی هستند من جای شما باشم اینها را حفظ می‌کنم هر روز می‌خوانم، برای همین من تکرار می‌کنم. آن کسی که کم‌زیاد می‌شود؛ پولش زیاد می‌شود زیاد می‌شود، پولش کم می‌شود کم می‌شود، حالش خوب می‌شود زیاد می‌شود، حالش بد می‌شود...، حالاً حالش چرا کم و زیاد می‌شود؟ به خاطر همین همانیگی‌ها، آن نقطه‌چین‌ها. یک نقطه‌چین زیاد می‌شود این حالش خوب می‌شود، یک نقطه‌چین کم می‌شود حالش بد می‌شود. در این صورت این آدم خدای خلیل را نمی‌پرستد، خدای ابراهیم خلیل را، یعنی خدای واقعی را نمی‌پرستد، خدای ذهنی را می‌پرستد.

وآنکه آفل باشد و گه آن و این

نیست دلبِ لا أَحْبُ الْأَفْلَيْن

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۱۴۳۰)

و امروز گفت، کهنه و پیر شدی، برای اینکه ما از جنس جسم هستیم. هر کسی که از جنس آفل باشد، اگر همانیده بشویم با نقطه‌چین‌ها، چون آنها آفل هستند ما هم آفل هستیم. اصلاً چرا می‌ترسیم؟ برای اینکه آفل هستیم، مگر ما آفل هستیم؟ نه، پس چرا آفل شدیم؟ اشتباه کردیم، بد می‌بینیم، سعی نکردیم شیر خدا بشویم، روباه خدا شدیم.

و هر کسی که فکر می‌کند از جنس جسم است و عملاً در ذهنش زندگی می‌کند؛ گفت، به ذهن نرو پیش من بمان؛ کسی که دایمًا توی ذهن زندگی می‌کند و آفل است، گاهی این است گاهی آن است، گاهی خوب است گاهی بد است، گاهی بزرگ است گاهی کوچک است، هی تغییر می‌کند، پس از جنس دلبر نیست دیگر، چون خدا که این طوری نیست، خدا که کوچک و بزرگ نمی‌شود، آفل نیست که.

و انسان باید بگوید من آفلین را دوست ندارم، نقطه‌چین‌ها را دوست ندارم، من دوست ندارم بحسب همانیگی‌ها ببینم، من دوست ندارم نقطه‌چین‌ها در مرکزم باشند، چون این‌ها من را آفل می‌کنند. امروز هم گفت؛ پیر شدی، کهنه شدی. بله هر کسی از جنس جسم باشد چون جسم پیر می‌شود، پیر می‌شود.

به این آیه‌ها هم توجه کنید، واقعاً این چندتا بیت را، این چندتا آیه را شما می‌توانید دایمًا بدانید، واقعاً نگاه کنید، می‌گوید:

«وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ»

«بدین سان به ابراهیم ملکوت آسمانها و زمین را نشان دادیم تا از اهل یقین گردد.»

(قرآن کریم، سوره انعام (۶)، آیه ۷۵)

بدین سان به ابراهیم، در واقع به هر انسانی می‌تواند نشان بدهد، ملکوت آسمان‌ها، یعنی فضای گشوده شده بینهایت درون، را نشان دادیم، و به شما هم می‌خواهد نشان بدهد، و انعکاس آن بینهایت فضاغشایی را در درون به او نشان دادیم، به شما هم نشان می‌دهیم. و اگر شما آسمان درون را باز کنید و انعکاس زیبای آن را در بیرون ببینید از اهل یقین می‌شوید. و اگر نبینید نمی‌شوید.

هر کسی که نقطه‌چین‌ها را نگاهدادشته است هیچ موقع اهل یقین نیست. شما می‌دانید هر کسی اهل ذهن است اهل شک هم است، اهل مقایسه هم است. مقایسه و شک و تقليد، این سه تا يادتان باشد، شما می‌توانید خودتان را امتحان کنید، آیا من مقایسه می‌کنم خودم را با دیگران؟ شک دارم؟ حالا خصیّت‌های دیگر، مثل ترس و این‌ها، که اصلاً دیگر واضح است اگر شما می‌ترسید از جنس من ذهنی هستید. ولی ما یقین پیدا نمی‌کنیم، یقین موقعی پیدا نمی‌کنیم که واقعاً تبدیل بشویم. شما باید تبدیل را مورد نظر تان قرار بدهید، نه خوب شدن حالتان را. شما تبدیل بشوید حالتان خوب می‌شود ولی این حال خوب با آن حال خوب زمین تا آسمان فرق دارد.

حال خوب بر حسب من ذهنی حالی است که فوراً می‌تواند به هم برسید. حال من خیلی خوب است الان برای این که امروز سود بردم، یک دفعه اگر خبر بیاید که قیمت استوک‌هایت آمد پایین و پولت نصف شد، حال من بد می‌شود، آن حال خوب

نمی‌ماند دیگر، و ترس بَرم می‌دارد؛ توجه می‌کنید؟ حال خوب منِ ذهنی بستگی به این همانیدگی‌ها دارد. آن یکی حال خوب خراب نمی‌شود. حال خوب بحسب باز شدن فضای درون خراب نمی‌شود.

پس دوباره این هم توجه کنید، می‌گوید که:

«فَلَمَّا جَنَ عَلَيْهِ اللَّيلُ رَأَى كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أَحِبُّ الْأَفْلَلِينَ»

«چون شب او را فرو گرفت، ستاره‌ای دید. گفت: این است پروردگار من. چون فروشد، گفت: فرو شوندگان را دوست ندارم.»

(قرآن کریم، سوره انعام (۶)، آیه ۷۶)

شما هم باید بگویید. وقتی شب ذهن آمد، شب همانیدگی آمد، شما آمدید هشیاری خدایی بودید و به آن نقطه چین‌ها، مثل بول و غیره حس هویت دادید، بحسب آنها دیدید، به خواب آنها فرو رفتید، ستاره‌ای پیدا شد که آن منِ ذهنی بود، او گفت: چه کسی؟ گفت ابراهیم خلیل، گفت (مثل ما) این پروردگار من است: که الان پیش پروردگار ذهنی رفتیم ما؛ ایشان هم همین را گفت. ولی وقتی فرو شد یعنی از بین رفت، غروب کرد، گفت، این که غروب می‌کند خدا که غروب نمی‌کند که، پس من این چیزهای آفل را که در مرکز من هستند دوست ندارم. این‌ها هی طلوع می‌کنند غروب می‌کنند، طلوع می‌کنند غروب می‌کنند، پس من این‌ها را نمی‌پرستم. باورها هم جزو آنها است. مردم باورهایشان را می‌پرستند، مردم دردهایشان را می‌پرستند، شما از آنها نباشید، بله؟

و این بیت هم یادمان باشد، خدا نمی‌گوید با یک فکری پیش من بیایید، با فکری از پیش من بروید. می‌گوید، این رسایی و ننگ است که تو از خرد و عقل من استفاده نمی‌کنی. شما از عقلی استفاده می‌کنی که بسیار ضعیف و بد است و آن عقلِ منِ ذهنی است؛ این موقت بود. من مدت‌ها است (از جانب خدا دارم عرض می‌کنم) دارم به تو کمک می‌کنم، توی غزل هم همین را می‌گوید، به تو گفتم پاشواز این خانه برو، نرفتی. در غزل می‌گوید من به تو گفتم پاشواز این خانه برو، بارها تو را هشیار کردم، حتی به عقل خودم زنده کردم، با گذاشتمن عدم در مرکزت، تو گوش نکردم.

از برای آن دل پُر نور و بِر هست آن سلطانِ دل‌ها منتظر

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۸۸۸)

پس خدا منتظر چه است؟ منتظر این است که ما مرکzman را عدم کنیم و فضای درون را بی‌نهایت باز کنیم، منتظر این است. منتظر این نیست که ما پول‌مان را دوبرابر کنیم، توجه می‌کنید؟

از برای آن دل پُر نور و پِر هست آن سلطان دل‌ها منتظر

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۸۸۸)

این اشعار را با هم بخوانید بگذارید روی شما اثر بکند.

به ترازوی زَرَّ اَرَ راهَ دَهَنْدَتَ، غَلَطَسَتَ بَهْ جُوْيِ زَرِّ بَنَهْ اَرْزَى، چَوْ هَمَانَ حَبْ جَوَى

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

می گوید، اگر تو را به ترازوی سنجش طلا راه بدھند، این اشتباه است که یک کاری کنی که به اندازه یک جوز آرزوی خود را همان جو؛ حب یعنی دانه؛ دانه جو نگاهداری، تمثیلش چه است؟

تمثیلش: یک کفه ترازو قدیم جو را می گذاشتند طرف دیگر هم زَرَ می گذاشتند، طلا می گذاشتند، می کشیدند به عنوان سنگ. خوب تمثیلش این است که تو جو هستی آن طرف زر هست، باید به زر نگاه کنی از جنس زر بشوی؛ حالا جنس زر خداست، مولاناست. به ترازوی زر ار راه دهنده؛ ترازو برای سنجش است، یعنی می گوید اگر زندگی (خدا) این امکان را پیش آورده است که مولانا بباید مثلًا این اشعار را بگوید، شما در کجا هستید الان؟ به این اشعار دسترسی پیدا کردید در ترازو هستید. درست است؟

به طور کلی از اول هم در ترازوی خدا بودیم، چرا؟ می گوید خدا می گوید من هستم یک کفه تو هم یک کفه، خیلی خوب، من به تو ارزش قائل شدم گذاشم در ترازو تو را، تو می خواهی همین طور جو بمانی، یعنی من ذهنی بمانی؟ ای انسان من به تو ارزش قائل شدم، آوردم که خودم دارم تو را می سنجم و می خواهم به من تبدیل بشوی از جنس من بشوی، تو به جای این که از جنس من بشوی دوباره جو ماندی؟ و اگر در این ترازو باشی و این فرصت را به یکی بدھند و زر نشود چه قدر زشت است. غلط است.

چه چیزی غلط است؟ که انسان در ترازو باشد، مثلًا یک زرگری را، زرگری، طلافروش، یک جو را آورده دکان زرگری، هر جو که نمی آید دکان زرگری، می خواهد بگوید دکان زرگری خیلی بزرگ است؛ بارگاه خدا هم که دکان زرگر است، حالا یک جو را که انسان باشد آورده‌اند می خواهند بسنجند. این جو هی می گوید من می خواهم جو باشم، خوب تو را آورده‌اند این جا که به طلا تبدیل بشوی، به حضور تبدیل بشوی، به خدا تبدیل بشوی، یک باشندۀ معمولی که نیستی که ای انسان.

به ترازوی زر از راه دهنده؛ یعنی انسان تکامل پیدا کرده است از جماد به نبات از نبات به حیوان از حیوان وارد یک ترازو و فضای خاصی شده که می‌تواند تماماً به خدا تبدیل بشود، به ترازوی زر راه داده‌اند دیگر. حالا غلط است که همین‌طور جو بمانی، باید تبدیل بشوی.

ما پس غلط‌بودن کارمان را می‌فهمیم، مولانا می‌گوید این‌که این‌طوری بمانی در ترازوی خدا غلط است به ما ترازو داده. الان با این ابیات هم خوب مولانا هم از امکانات زندگی است، مگر نیست؟ یک موقعی نبود، خوب نبود، این امکانات نبود ترازو نبود، الان مولانا این اشعار را داده به عنوان ترازو به ما، ما راه داده‌اند، امکان به وجود آورده که از ترازو استفاده کنیم، یک طرف زر است یکی هم ما هستیم، ما باید همین‌طوری بمانیم؟ نه باید بمانیم، غلط است، اگر همین‌طوری بمانیم غلط است، غلط می‌بینیم، غلط عمل می‌کنیم، غلط زندگی می‌کنیم. باید همین‌طور دانه جو بمانیم.

تمثیلش از این بیت مثلاً، این بیت یکی از مثال‌هایش است.

گیرم که خار بد خار از پی گل می‌زهد صرف زر هم می‌نهد جو بر سر مثقال‌ها

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲)

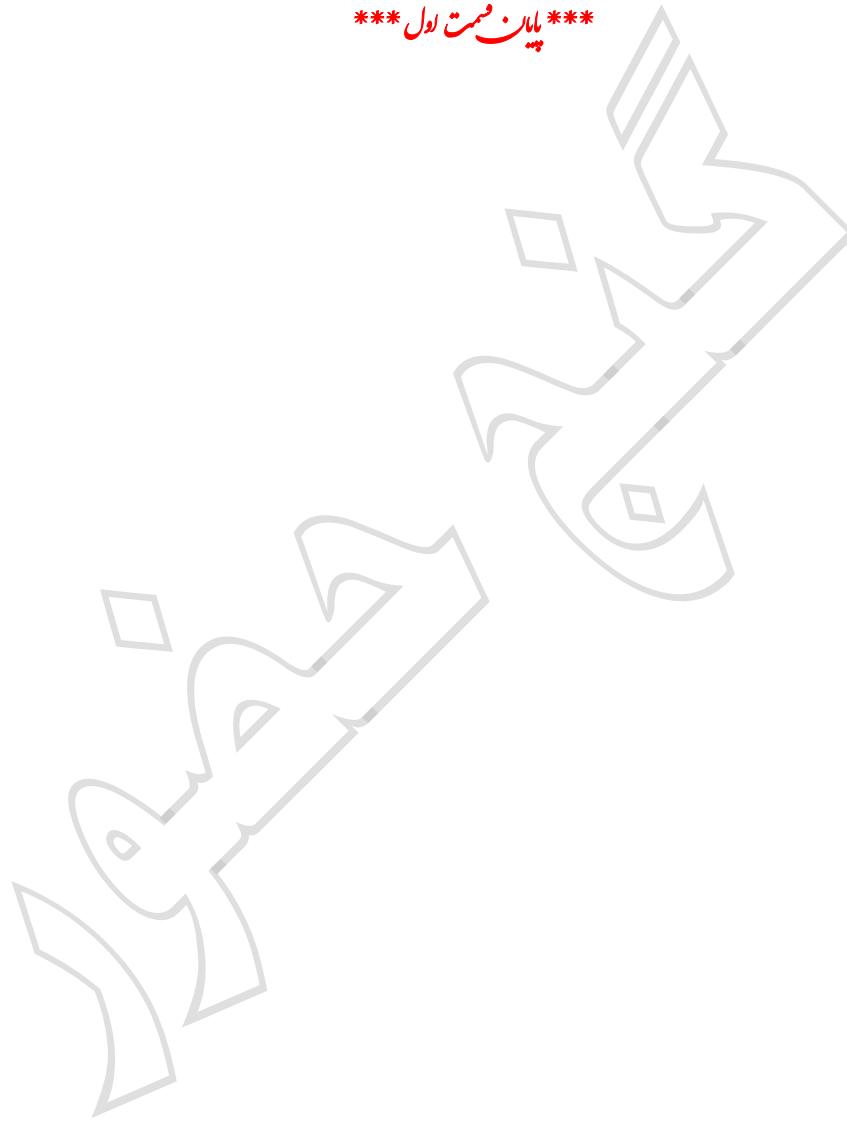
می‌گوید فرض کن خار هستم، خوب بعد از خار، خار که می‌آید گل می‌آید. این گل سرخ خار دارد ولی خار آمده که بعدش گل بباید، من ذهنی آمده که بعدش حضور بباید. صراف زر در اینجا خداست، صراف زر هم جو را می‌گذارد یک کفه زر هم می‌گذارد یک کفه. هر لحظه صراف زندگی ما را می‌کشد، منتها طلای ما را می‌کشد، می‌بیند هنوز جو مانده‌ایم، خیلی زشت است. این بیت را بعد از آن که می‌گوید رسایی و ننگ است، این که انسان خیال من ذهنی باشد و با فکرهای من ذهنی به‌سوی خدا برود و برگرد خیلی زشت است. بعدش هم می‌گوید امکان که فراهم آورده‌اند، زرگر آورده جو را گذاشته یک کفه زر هم گذاشته یک کفه، این جو دارد آن زر را نگاه می‌کند، باید جو فکر کند که زر شده، باید زر بشود، چون من را گذاشتند این کفه من جو می‌خواهم بمانم. دارد می‌گوید جو باید به زر نگاه کند زر بشود.

مولانا را هم درست کردند ما به آن نگاه کنیم به حضور تبدیل شویم، ترازو است. از اول هم ترازو آن‌جا بوده، یعنی هر لحظه زندگی ما را می‌کشد ببیند چه قدر طلا شدیم، می‌بیند همین‌طور جو مانده‌ایم. شما تبدیل به طلا می‌شوید و همین‌طور این [شکل ۵(افسانه من ذهنی)] جو هست دیگر، می‌خواهد ما طلا [شکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] بشویم و ترازو مرتب بین این دو تا ما را می‌چرخاند. به ما می‌گوید، ترازوی خدا می‌گوید: ببین از جنس جو [شکل ۵(افسانه من ذهنی)] هستی؟ یا از جنس طلا [شکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] هستی؟ چه قدر طلا شدی چه قدر جو هستی؟

به ترازوی زر ار راه دهندت، ای باشنده‌ای که جان داری به نام انسان، اگر به یک ترازوی خاصی که ترازوی صراف، طلافروش، آورده‌اند آن‌جا، می‌خواهند از جنس طلا بشوی تو، بیهوده که نیاورده‌اند این‌جا تو را، حالا غلط است که جو بمانی، حتی به اندازه یک جو زر هم نیزی، بله. این ترازو را یادآوری کنم به شما.

پیان قسمت اول

می‌گوید:

روی را پاک بشو عیب برآینه من نقدِ خود را سره کن، عیب ترازوی مکن

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۹۹۲)

پس روی مان را بشوریم یعنی همانیدگی‌ها را بشوریم. و نباید بگوییم که ترازو عیب دارد. ترازو هر لحظه می‌کشد. ترازوی خدا چه جوری می‌کشد؟ با همان جَف‌الْقَلْمِ، یعنی درون ما را به بیرون منعکس می‌کند. شما بیرون را اگر بد می‌بینید، بد است، نشان می‌دهد که درون بد است، درون هنوز همانیدگی دارد. تو خود را از همانیدگی‌ها بشور و نگو که آینه بدن شان می‌دهد.

نقد خود را سره کن، یعنی بیا چی کار کن؟ این همانیدگی‌ها [شکل ۵(افسانه من ذهنی)] را پاک کن و این فضای درون [شکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] که از جنس خلاً دارد می‌شود، این را کاملاً از این همانیدگی‌ها بشور، یعنی از آن هرچه نقطه‌چین است آن‌ها را اول به حاشیه بران، یکی‌یکی بشناس خودت را از آن‌ها بکش. از هر همانیدگی که خودت را می‌کشی بیرون داری سره‌تر می‌شوی یعنی خالص‌تر می‌شوی. نقد خود را سره کن، سره کردن یعنی خالص‌تر کردن. ما می‌گوییم که ترازو اشکال دارد، من فضایم را بی‌نهایت باز کردم ولی هنوز انعکاس‌ش در بیرون بد است، نه ترازوی خدا اشتباه نمی‌کند، نقد خود را سره کن. هر کسی می‌بیند که جَف‌الْقَلْمِ یعنی قلمِ خدا این لحظه هم حالت را می‌نویسد هم اندازه درونش را می‌نویسد و هم انعکاس‌ش را در بیرون می‌نویسد، اگر این بد است باید بروند نقدش را خالص‌تر کند. خوب اگر کسی سی درصد من ذهنی دارد هفتاد درصد حضور دارد، این زندگی‌اش و انعکاس مرکزش در بیرون خیلی بهتر از کسی است که هفتاد درصد من ذهنی دارد سی درصد حضور دارد.

پس آن کسی که هفتاد درصد من ذهنی دارد هنوز باید من ذهنی‌اش را کوچک‌تر کند، کوچک‌تر کند، کوچک‌تر کند وقتی پنجاه‌پنجاه شد یواش یواش تحول صورت می‌گیرد؛ یعنی وقتی رسیدیم به پنجاه‌درصد حضور و پنجاه‌درصد من ذهنی و یک‌ذره که از آن مرز رد شدیم، شد پنجاه و یک دو، سه و چهار‌درصد حضور و چه می‌دانم چهل و پنج درصد من ذهنی یک‌دفعه تحول صورت می‌گیرد و ما حس می‌کنیم که نقدمان سریع‌تر دارد می‌شود و ما از جنس حضور شدیم، از جنس خدا شدیم دیگر از جنس جسم نیستیم. و هر کسی که مقدار زیادی از این آلیازش زَر است، زَر به اصطلاح آن‌جا قالب است از جنس حضور است. اتفاقاً معنی علوی را هم همین می‌دهد، یعنی علوی کسی است که بله، مثلًا کسی اگر هفتاد و پنج

درصد از جنس حضور است دیگر باید بگوییم از آن خانواده است، خانواده خداست. یواش یواش دارد روی خودش کار می‌کند بیشتر سریع‌تر می‌کند. پس معنی علوفه هم مشخص شد. درصد شما از پنجاه درصد بالاتر است، آهان این بیت:

جرأت و جهله شود عربیان و فاش

او برهنه کی شود ز آن افتتاش

(مولوی، مثنوی، دفتر چهارم، بیت ۳۷۶)

و بیت بعدی هم جالب است و کسی که جو باشد در ترازو باشد و ادعا کند از آن زر هم بیشتر است و شروع کند به افتتاش یعنی تفتیش را، این چیزها؛ ببینید ما می‌دانیم که جو هستیم، می‌دانیم که من ذهنی داریم، مگر نمی‌دانیم؟ ما در مقابل دو نیرو یکی خدا یکی هم اشخاصی مثل مولانا که انسان‌های کامل هستند، باید خیلی متواضع باشیم، اگر بخواهیم به‌اصطلاح پررویی کنیم؛ حالا این کلمه را نباید به کار می‌بردم ولی خوب بخواهیم واقعاً اینجا اسمش افتتاش هست و بیت

بعدی هم می‌گوید:

گر بیايد ذره سنجد کوه را بر درد ز آن که، ترازوش ای فتنی

(مولوی، مثنوی، دفتر چهارم، بیت ۳۷۷)

پس بنابراین ذره کوه را نباید بسنجد که،

جرأت و جهله شود عربیان و فاش

او برهنه کی شود ز آن افتتاش

(مولوی، مثنوی، دفتر چهارم، بیت ۳۷۶)

تو با مقاومت و قضاوت و نمی‌دانم جست‌وجوی ات، گندوکاو تو انسان‌های کامل آن‌هایی که تبدیل شدند کوچک نمی‌شوند برهنه هم نمی‌شوند یعنی شما نمی‌توانید آن‌ها را بشناسید خدا را هم نمی‌توانید بشناسید. آخر ما با من ذهنی که این قدر استدلال می‌کنیم و حرف می‌زنیم و قضاوت می‌کنیم و خوب و بد می‌کنیم، با این کارها راه به جایی نمی‌بریم که؛ فقط جرأة و جهله مان آشکار می‌شود که ما جرأة داریم به عنوان جو که به زر بگوییم که من از تو زرتهم، ولی جو بمانیم. اگر بخواهیم حرف بزنیم فقط جرأة و جهله مان فاش می‌شود. که یک آدم جاهلی جرأة پیدا کرده صحبت کند. ولی آن عارف یا خدا نمی‌آید که عربیان شود تو ببینی که آن چه هست؛ یعنی ما حضور را نمی‌بینیم، آن قسمت اصلی مولانا را که حضور بی‌نهایت اوست نمی‌توانیم ببینیم، با این قضاوت‌ها و با جو بازی، و پس بنابراین اگر ذره بباید و کوه را بخواهد اندازه بگیرد ترازویش به هم می‌ریزد. شما می‌توانید یک طرف ترازو را بگذارید مثلاً یک مثقال آن طرف آن را هم یک کوه بگذارید

خوب آن ترازو گنده می‌شود می‌رود دیگر، یعنی جز این که ما متلاشی می‌شویم و خراب می‌شود وضع مان، بارها ترازوی ما خراب شده، فروریخته چون خواستیم کوه را بسنجدیم. جو بودیم، یک طرف کوه بود. به ما خوب ثابت شد که ما اشتباه می‌کنیم، ولی ما بر نمی‌گردیم.

پس راجع به چه صحبت می‌کنیم؟ راجع به این صحبت می‌کنیم که در این جهان جو در ترازویی قرار گرفته که ترازویی بسیار عالی است و آن طرفش زر است، طلاست. این جو به آن طلا نگاه می‌کند باید طلا بشود. جو نباید بماند اگر جو ماند خطاست.

چگونه ترازو هست؟ ببینید ما آن هستیم ما می‌توانیم در این لحظه تسلیم بشویم، از جنس آلت است بشویم، بگذاریم کُن‌فکان روی ما کار کند، ما توانایی سنجش داریم، ما می‌توانیم تأمل کنیم، ما می‌توانیم به یاد بیاوریم که هر چه ما از طریق من‌ذهنی دیدیم غلط بوده به خودمان لطمہ زدیم ما می‌توانیم به یاد بیاوریم که این شعر را مولانا گفته است:

چون ز زنده مرده بیرون می‌کند نفس زنده سوی مرگی می‌تند

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۵۵۰)

ما می‌توانیم گذشته خودمان را به خاطر بیاوریم با عقلمان و عقلِ روشن‌بین‌مان درحالی که در حال فضائگشایی هستیم ببینیم که در گذشته این نفسِ ما، من‌ذهنی ما هر فکری کرده و هر عملی کرده با انگیزه‌های مادی بهضرر ما تمام شده، هر فکری هم که از عدم برخاسته خرد زندگی در آن ریخته به‌سود ما تمام شده است. نمی‌توانیم؟ هر موقع مقاومت می‌کنیم از جنس جوی می‌شویم که نمی‌خواهیم زر بشویم، ولی ادعای این را داریم که از زر هم بهتریم. این دو بیت هم خیلی جالب است از دفتر چهارم که شما خوب بلد هستید. می‌گویید در این لحظه ترازوی خدا هست. سبق، این لحظه است. ترازو را خدا گذاشته که عدالت را رعایت کند.

این ترازو بهر این بنهد حق تا رَوَد انصاف ما را در سَبَق

(مولوی، مثنوی، دفتر چهارم، بیت ۱۸۹۹)

پس خدا یک ترازویی گذاشته آن هر کسی که فضا را باز می‌کند مرکز را عدم می‌کند یک ذره می‌آید پیش خدا آن را در نظر می‌گیرد. یک کسی که فضا را باز می‌کند ترازو آن را در نظر می‌گیرد، اگر می‌بندد آن را هم در نظر می‌گیرد. هر لحظه که شما واکنش نشان می‌دهید و منقبض می‌شوید آن در نظر گرفته می‌شود، کم می‌شود.

در بیت بعدی می‌گوید اگر تو با من روشی منم روشنم. «از ترازو کم کنی من کم کنم» یعنی چه که از ترازو کم کنی من کم کنم؟ یعنی اگر تو فضا را بیندی خوب من هم می‌بندم، من کم می‌دهم به تو. تو اگر فضای درون را بی‌نهایت کنی از بی‌نهایت من برخوردار می‌شوی، از کوثر من. اگر بیندی، بیندی، آن قدر بیندی که منقبض بشوی، من ذهنی پر درد بشوی من هم به تو نمی‌دهم. باز می‌کنی هر چقدر باز می‌کنی من روشنم، کم می‌کنی کم می‌کنم. فضای درون را می‌بندی من هم کم می‌دهم باز می‌کنی زیاد می‌دهم، بهتر از این ترازو؟ مثقال را هم درنظر می‌گیرم، یک ذره هم باز کنی من می‌فهمم. پس الآن یک ترازو هست اینجا راجع به آن ترازو مولانا صحبت می‌کند. «ترازوی زر ار راه دهندت» یعنی همه انسان‌ها در ترازوی زر خدا هستند. غلط است که این طوری رفتار می‌کنی، می‌گوید.

پیک لابد بِدَود کِیک چو او هم بِدَود پس کمال تو در این نیست، که یاوه بِدوی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

مولانا می‌گوید همه ما پستچی هستیم، به‌اصطلاح پیغامرسان هستیم، لابد یعنی بدون چاره، و تمثیلش پستچی‌های قدیم بود، حالا یا اسب داشتند یا این‌که با پایشان می‌دویدند. از این شهر درمی‌آمدند تا آن شهر، لابد، باید می‌دویدند، و گرنه نمی‌رسیدند، باید زود نامه را می‌بردنند می‌رسانندند یا یک چیزی می‌بردنند. اسب را باید می‌دانندند، در منازل استراحت می‌کردند. می‌گوید تو هم قاصد و نامه‌رسان خدا هستی، باید بدوى. یا باید در من ذهنی بدوى یا به صورت حضور بدوى. به صورت حضور بدوى، نامه مرا می‌بری، پیغام مرا می‌بری، شادی مرا می‌بری، عشق مرا می‌بری، اگر بخواهی با من ذهنی بدوى، مثل کَک می‌دوی. این کَک یا کیک در این‌جا حشره کوچکی است و بال ندارد، فقط مثل چاپار یعنی نامه‌رسان‌های قدیم می‌جهد، منتها از کجا می‌جهد به کجا؟ از یک بدئی که می‌خواهد بدن حیوان باشد یا انسان باشد می‌جهد به یک حیوان یا انسان دیگر و خون آنها را می‌مَکَد. می‌گوید تو مثل کَک اگر بخواهی بجهی و بدوى، این بیهوده است. یعنی انسان در من ذهنی مثل کَک می‌دود، می‌جهد برای خون مکیدن، برای شیره این جهان را مکیدن، درد ایجاد کردن، به صورت حضور می‌دود، نامه‌رسان خدادست، لابد یعنی بدون چاره، ما انسان هستیم باید بدؤیم، چه جوری شما می‌خواهید بدؤید؟ پس می‌گوید که به کمال رسیدن تو؛ کمال رسیدن یعنی چه؟ یعنی تبدیل شدن؛ به کمال رسیدن تو که از من ذهنی به حضور و به بی‌نهایت خدا بررسی، در آن نیست که بیهوده بروی، مثل کَک بدوى، جالب می‌گوید مولانا، نه؟ شما می‌دانستید شما پستچی خدا هستید، پیغامرسان تمام باشندگان این کائنات هستید و ما خلق شدیم که به حضور زنده شویم که عشق را در این جهان پخش کنیم.

غیر نُطق و غیر ایما و سِجل صد هزاران تَرجمان خیزد زِ دل

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۲۰۸)

از این دل بی‌نهایت شده ما، از مرکز باز شده ما هزاران برکت به این کائنات می‌رود، ما نمی‌دانیم چه هست، پس بنابراین مثل پستچی باید کار کنیم، لابد هستیم، لابد یعنی بدون چاره؟ بُد یعنی چاره، لا یعنی نه. ولی نباید مثل گَک بدویم. پس شما دیگر با این شکل‌ها هم ببینید، این شخص [شکل ۵ (افسانه من‌ذهنی)] که مرکزش پر از همانیدگی است، مثل گَک می‌دود و خون مردم را می‌مَکَد و درد ایجاد می‌کند. و کمالش هم، تبدیلش هم در آن نیست که بیهوده بدد، کارهای بیهوده بکند، فکرش بیهوده است، عملش بیهوده است، پیش خدا رفتنش پلاستیکی است و ذهنی است، ولی این یکی نه [شکل ۶ (حقیقت وجودی انسان)] فضا را که باز می‌کند، مرکزش را عدم کرده، این آدم یاوه نمی‌دود. یعنی هر کاری می‌کند و هر عملی می‌کند و زندگی به او کمک می‌کند از طریق آن کار و آن فکر و عمل که این فضا بازتر و بازتر بشود، بله کاملاً مشخص است. به ما می‌گوید که

بَهْر بُرْدَن بَدَو از هِيَبَت مُرْدَن بِمَدَو بَهْر كَعْبَه بَدَو اَي جَان، نَهْزَبِيم بَدَوِي

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

می‌گوید برای بردن چیزی در حالی که یک چیزی می‌بری بدو، یعنی پیغام زندگی، یعنی شادی، یعنی آرامش، یعنی خرد، نه از ترس مردن، ما از ترس این که همانیدگی‌های مان را از دست بدھیم یا زیادتر نکنیم می‌دویم. می‌گوییم مبادا این نقطه‌چین‌ها کمتر بشوند یا یکی از دستمنان بروند. برای همین دائماً در فکر آن‌ها هستیم. از هیبت مردن، از هیبت یعنی ترس مردن نسبت به آنها می‌دویم ما.

شما ببینید که دویden شما، دویden یعنی فکر کردن و عمل کردن، آیا در دویden و فکر کردن شما، فکر کردن و عمل کردن شما خَرَد زندگی در کار است؟ شما یک پیغامی می‌برید، یک کاری می‌کنید که به درد بخورد یا فقط در فکر زیاد کردن همانیدگی‌ها هستید و سعی در این می‌کنید که کم نشوند، یک چیزی از دست تان نرونده و ۲۴ ساعته در آن فکرها هستید و وقتی بیدار هستید در آن فکرها هستید؟

برای همین می‌گوید بهر کعبه بدو ای جان، حاجی را مثال می‌زند. شما می‌خواهی بروی مَکَه، کعبه کجاست؟ کعبه دل گشوده شده است، دل انسان است. برای گشوده شدن مرکزت بدو، کار کن و فکر کن ای جان، نه از ترس عرب‌های بدوى

به تو حمله کنند. عرب‌های وحشی ابتدایی به حاجیان حمله می‌کردند دیگر، وقتی به مگه می‌رفتند، آن را تمثیل می‌زنند.

شما برای چه می‌دوى؟ می‌دوى به کعبه برسی که امروز بدو سریع برسم یا نه از ترس این که مبادا حمله کنند؟

بدوی حتی ترس‌های سطح پایین و ابتدایی ما را هم نشان می‌دهد، نه به خاطر همان چیزهایی که وقتی بچه بودی، نوجوان بودی، با آنها همانیده شدی و می‌ترسی آنها را از دست بدھی، بدوی. آن ترسها ترس‌های ابتدایی هستند. خوب شما از خودتان بپرسید برای باز کردن فضای بی‌نهایت درون می‌دوید، فکر می‌کنید، کار می‌کنید یا از ترس از دست دادن همانیده‌گی‌ها؟ برای اینکه نمیرید نسبت به آن همانیده‌گی‌ها، درحالی که می‌گوید بمیرید نسبت به آن همانیده‌گی‌ها. دارید می‌دوید بمیرید نسبت به همانیده‌گی‌ها؟ یا دارید می‌دوید که نمیرید نسبت به همانیده‌گی‌ها. تعیین کنید؟ بله این هم همین را می‌گوید. این شخص [اشکل ۵(افسانه من ذهنی)] می‌ترسد که یک موقعی نقطه‌چین‌ها کم بشود یا زیاد نشود، این شخص [اشکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] دارد می‌دود به کعبه برسد، دارد کار می‌کند تند تند، فضا را باز کند، هویتش را از این نقطه‌چین‌ها بکند.

باش شبها بر من تا به سحر تا که شبی مه برآید برهی از ره و همراه غوی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

از زبان خدا می‌گوید، زندگی می‌گوید، می‌گوید هر لحظه بِرِ من باش، یعنی تازمانی که این حالت [اشکل ۵(افسانه من ذهنی)] هست، همانیده‌گی داری، پیش من باش. باش شبها بِرِ من تا به سحر، به هر انسانی می‌گوید: ای انسان مرکزت را عدم کن پیش من باش تا به سحر، شبها یعنی این لحظه شب است، خُوب شما می‌بینید شب بر حسب همانیده‌گی می‌بینید، پس برو پیش خدا [اشکل ۶(حقیقت وجودی انسان)]، تا کی؟ تا سحر بشود، سحر کی است؟ وقتی فضای درون به اندازه کافی باز شده، شما شصت درصد هفتاد درصد تبدیل به حضور شده‌اید، هشیاری تان تبدیل شده، تا که یک لحظه، یک شب؛ خیلی مهم است این که بفهمیم یک شب، یکی از این لحظات هست که اسمش هم شب قدر است، مه بالا می‌آید و ما هم از راه می‌رَهیم و هم از این همراه، یعنی من ذهنی غوی یعنی گیج و نادان.

پس لحظه به لحظه ما پیش او هستیم، تا سحر، تا که سحر بشود. و یکی از این لحظات، نمی‌دانیم کدام است ما از این راه طولانی خواهیم رهید؛ کدام راه؟ راهی که از این هم‌هویت‌شدگی [اشکل ۵(افسانه من ذهنی)] به آن هم‌هویت‌شدگی رفته‌یم فکر کردیم به سوی خدا داریم می‌رویم و خیلی موقع‌ها یک همانیده‌گی را شناسایی کردیم ولی یکی دیگر را نتوانستیم

بکنیم. یک درد را شناسایی کردیم ولی یکی دیگر را نتوانستیم بکنیم. یک لحظه در حضور بودیم، پنج لحظه نبودیم، پس

راه طولانی شد، راه طولانی شد برای این که هر لحظه پیش او نبودیم.

بله، پس معلوم شد ما هر لحظه باید پیش او باشیم [شکل ۶(حقیقت وجودی انسان)]، مرکزمان را عدم نگهداشیم، تا یکی از این لحظه‌ها که درواقع برحسب هنوز برحسب این چیزها [شکل ۵(افسانه من ذهنی)] می‌بینیم، یک لحظه که از طریق او نمی‌بینیم و مرکزمان عدم [شکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] است، یک دفعه متوجه می‌شویم که هشیاری عوض شد، دیگر راه تمام شد و آن همراه ابله، یعنی من ذهنی هم از بین رفت، مثل قوم موسی نباشیم.

همچو قوم موسی آندر حَرَّتِيه مانده‌یی بر جای، چل سال ای سَفِیه

(مولوی، مثنوی، دفتر ششم، بیت ۱۷۸۸)

ای نادان، ای انسانی که من ذهنی را رها نمی‌کنی، مثل قوم موسی در گرمای بیابان، یعنی در گرمای بیابان ذهن، یک جایستاده‌ای، چهل سال است، چهل سال شده، درست است؟

می روی هر روز تا شب هَرَّولَه خویش می بینی در اول مرحله

(مولوی، مثنوی، دفتر ششم، بیت ۱۷۸۹)

این بیت‌ها را حفظ کنید، هر لحظه، هر روز، هر لحظه تند تنند می‌روی، امروز هم در غزل هست دیگر، گفت می‌دوی، تو باید بدوی. انسان مرتب فکر می‌کند، شما نگاه کنید، فرق دارد به این که بی اختیار از یک فکری به یک فکر دیگر بپریم یا نه، اختیار فکرمان را داشته باشیم. هر موقع خواستیم فکر کنیم و نوع فکر را هم خودمان تعیین کنیم، یا آن یکی فکرها ما را تسخیر کنند.

تنند تنند راه می‌روی، هر لحظه مشغول دویدن هستی، منتھا دویدن ما مثل کک است، خون می‌مکیم، زندگی را از دیگران می‌مکیم، حال مردم را می‌گیریم. شما نگاه کنید یک نفر می‌آید می‌نشینند پیش شما از دردهایش می‌گوید، حالا شما خوب بود ها، شما را از حضور خارج می‌کند. ناله‌های من ذهنی را می‌کند، چقدر ارزی شما را کم می‌کند؟! یک عده‌ای مثل سرنگ می‌کشند تمام حال آدم را و ارزی آدم را، یک دفعه می‌بینید خالی شد، خوب شما نباید خودتان را در معرض کک‌ها قرار بدهید، من‌های ذهنی همه گک هستند، هم می‌دوند و هم خون می‌مکند، زندگی خودشان را تلف می‌کنند، زندگی شما را هم تلف می‌کنند.

می روی هر روز تا شب هر وله خویش می بینی در اول مرحله

(مولوی، مثنوی، دفتر ششم، بیت ۱۷۸۹)

شما باید از خودتان بپرسید، من پیشرفت دارم می کنم؟ اگر نمی کنم اشکالم کجاست؟ اشکال تو اینست که آن دید را که جو می بیند، امروز گفت، آن را نگه داشتی. پیش او نمی روی. هر موقع مرکز را عدم کردی و از طریق همانیبدگی ندیدی، این کار با فضایشایی و بله گفتن به اتفاق این لحظه پیش می آید، در آن موقع بهسوی او می روی، و گرنه درجا می زنی.

نگذری زین بُعد سیصد ساله تو تا که داری عشق آن گوساله تو

(مولوی، مثنوی، دفتر ششم، بیت ۱۷۹۰)

دنباله همین قوم موسی است و به ما هم مربوط است. شما اگر یک لحظه به عدم توجه بکنید، عدم را بگذاری مرکزت، حضور خودش را نشان بدهد، ولی ده لحظه این کار را نکنی، دوباره ذهن بکشد، این دوری سیصد ساله می شود. یعنی سیصد سال باید زنده باشی، این کار را بکنی تا به حضور بررسی. درحالی که این زنده شدن به حضور با یک برنامه گنج حضور که کامل آدم گوش بدهد و عمل بکند انجام می شود. تا زمانی که عشق من ذهنی را داری، یعنی آن گوساله را داری، همین است، پس عشق همانیبدگی ها را باید از دلمان بیرون کنیم.

تا خیالِ عجل از جانشان نرفت بُد برایشان تَیه، چون گرداپ تَفت

(مولوی، مثنوی، دفتر ششم، بیت ۱۷۹۱)

خيال عجل یعنی همه خيالات و فکرهای مربوط به همانیبدگی ها، به یک جنبه ای از اين گوساله. از جانشان نرفت، تا خيالات مربوط به اجزای مختلف گوساله از جان قوم موسی نرفت، در اين صورت اين تيه، مثل یک گرداپ شتابان بود، گرداپ تند بود، یعنی آدم در گرداپ بیفتند دور خودش می چرخد ديگر. می خواهد بگويد که ما هم از اين فکر به آن فکر می پریم، برحسب فکرها می بینیم، که امروز گفت ننگ است، با یک فکر پیش خدا می آیی، با یک فکر هم می روی و این ننگ است، رسوايی است، اين کار را نکن، دنبال حال هستی، اين ها را خوانديم همه، همین کارها مثل گرداپ عمل می کند و گرداپ آدم را فرو می برد. تقریباً اکثریت مردم در گرداپ فکر هستند، مرتب از این فکر به آن فکر می پرند، برای اين که نیروی زندگی را صرف اين گرداپ می کنند، ما نیروی زندگی را سرمایه گذاری می کنیم گرداپ فکر درست کنیم و در آن به عنوان

هشیاری بچرخیم، مثل قوم موسی؛ بنابراین از صبح تا شب راه می‌رفتند، شب می‌دیدند در همانجا هستند، این همین رفتن در ذهن است.

غیر این عجلی کزو یابیده‌ای بی‌نهایت لطف و نعمت دیده‌ای

(مولوی، مثنوی، دفتر ششم، بیت ۱۷۹۲)

خداآند فقط به ما این گوساله من ذهنی را که نداده، هزاران نعمت داده، هوش داده، توانایی تصمیم داده، نعمت مولانا را داده. دقت کنید که چقدر ما الان کمک داریم تا این گوساله من ذهنی را بشناسیم و نپرسیم. و بی‌نهایت لطف و نعمت، بعضی‌هایش را اصلاً ما یادمان نیست یا متوجه نشدیم، حتی آن اتفاقاتی که برای ما افتاده دردآور بوده لطف خدا بوده، که یک چیزی را متوجه بشویم، ما حرص می‌ورزیم، دنبال یک چیزی می‌رویم، دردمان می‌آید و ضرر می‌کنیم. خوب برمی‌گردیم نباید عبرت بگیریم و بیاموزیم؟ خوب این لطف خدا بوده دیگر، ما فضائگشایی می‌کنیم، یک دفعه می‌بینیم نعمت آمد. هم نعمت بیرونی هم نعمت درونی، این گشایش در زندگی شما پشت سرهم دارد می‌آید. و چطور یاد نمی‌گیریم از این موضوع؟ دارد می‌گوید مولانا.

گاو طبعی، زآن نکوییهای زفت از دلت، در عشق این گوساله رفت

(مولوی، مثنوی، دفتر ششم، بیت ۱۷۹۳)

برای این‌که می‌گوید طبع گاو داری، طبع گاو یعنی هم زیاد می‌خواهد هم نمی‌فهمد چه می‌خورد، فقط می‌خواهد بخورد. برای همین است که این نکویی‌های بسیار بزرگ زندگی یا خدا به‌حاطر عشق این گوساله از دلت رفته، عشق خدا از دلت رفته است، بله.

همه کسی بیند رخساره مه را از دور خنک آن کس که برآد از بغل منه گروی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

می‌گوید همه ماه را از دور می‌توانند ببینند، خوشابه‌حالی کسی که ماه را بغل کند. منظورش چه هست؟ منظورش این است که همه می‌توانند در ذهن‌شان تجسم کنند و با ذهن‌شان و در حرف‌شان بیان کنند که خدا چه شکلی است، خدا بزرگ است خدا مهربان است، نمی‌دانم رحیم است رحمان است هزارتا صفت دیگر، ولی چه فایده دارد این؟

خوشابحال کسی که به او تبدیل شود او را بغل کند، خنک آن گس که بَرَد از بغل مَهْ گروی، توجه می‌کنید؟ روشن بشود به ما. پس بنابراین می‌بینید که دارد می‌گوید فقط ذهناً توصیف نکن. حرف‌زن بحسب همانیدگی‌ها [شکل ۵(افسانه من ذهنی)]، باورها، چیزهایی که یاد گرفتیم، توصیف خدا بحسب ذهن، دیدن روی ما از دور است نمی‌خواهیم این کار را بگنیم. خوشابحال کسی که [شکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] فضای درون را باز کرد با عدم کردن مرکزش و تماماً به او تبدیل شد بنابراین او را بغل کرد. هم هست، هم حس می‌کند در این جهان هست، هم خدا را بغل کرده.

مَهْ زَآغَازْ چُو خُورْشِيدْ بَسَى تِيغْ كَشِيدْ كَهْ بِرْمْ سَرِّ توْ گَرْ توْ ازِينْجا نَرَوى (مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

مه نماد خدا است. می‌گوید از ابتدای زندگی‌ات که آمدی من ذهنی ساختی، مثل خورشید که بالا می‌آید تیغ می‌زند، تیغش را کشیده، یعنی دارد روشن می‌کند تو را. مرتب زندگی از راههای مختلف ما را روشن می‌کند فرد فرد با قانون قضا و اتفاقات، هرچیزی که اتفاق می‌افتد و هرچه که حتی فکر می‌کنیم عمل می‌کنیم؛ بسی تیغ کشید، تیغ یعنی شمشیر، از طرف دیگر شمشیر شناسایی است. یعنی خدا از ابتدای زندگی هر کسی دارد سعی می‌کند به او نشان دهد که تو من ذهنی نیستی و اگر این جا بمانی من سرت را خواهم برید، بهتر است از این جا پا شوی بروی، توجه می‌کنید؟ از ابتدای زندگی هر کسی یک جوری دارد به او می‌فهماند. ولی ما انسان‌ها خودمان را زدیم که مانمی‌فهمیم. البته، می‌دانید که تقلید از جمع بسیار خطرناک است، بیشتر آفتها از تقلید می‌آید. متأسفانه مردم تقلید می‌کنند و با وجودی که خودشان متوجه می‌شوند ولی بعد، شک و ترس نمی‌گذارد، می‌گوید دنبال جمع بروم، بالآخره جمع اشتباه نمی‌کند. و این‌ها کسانی هستند که من ذهنی غالب است. من ذهنی چون ترس دارد و شک دارد و مقایسه را بلد است و تقلید را بلد است؛ تقلید می‌کند، مخصوصاً از جمع تقلید می‌کند. شما نباید این کار را بگنید.

مَهْ زَآغَازْ چُو خُورْشِيدْ بَسَى تِيغْ كَشِيدْ كَهْ بِرْمْ سَرِّ توْ گَرْ توْ ازِينْجا نَرَوى (مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

یعنی تو هشیاری هستی از جنس من هستی، بیایی این جا خواهی مرد. هر کسی در ذهن بماند کشته می‌شود. یعنی متوجه نمی‌شویم این پیغام را؟ بله، این بیت را شما قبلًا خوانده‌اید:

ای نشسته تو در این خانه پُر نقش و خیال خیز از این خانه بُرو رخت بِر هیچ مَکو

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۲۱۹)

ای کسی که در این خانه پُر نقش و نگار و پُر از خیال ذهن نشسته‌ای، پاشو همه چیزت را بردار از اینجا برو، یعنی کوچ کن.
رخت بِر، یعنی دیگر برنگرد. مثلاً از یک خانه‌ای آدم می‌خواهد نقل مکان کند برود خانه جدید همه چیزش را می‌برد،
آنجا نمی‌گذارد چیزی که. می‌گوید، اینجا دیگر هیچ چیز نگذار بماند. یعنی هیچ همانیگی نگذار بماند که از جنس این
است. همه را رها کن، خودت را بِکن، خدا حافظ شما. و هیس! به کسی حرف نزن چیزی نگو، اگر چیزی بگویی گیر می‌افتد،
خاموش. پس انسان‌هایی که آلست را به خاطر می‌آورند و می‌گویند ما از جنس خدا هستیم و تسلیم می‌شوند، فضائی‌شایی
می‌کنند و ذهن‌شان خاموش می‌شود و مرکزشان عدم می‌شود و می‌روند، این‌ها یک‌دفعه دیگر کوچ می‌کنند از ذهن
می‌روند. غزل هم همین را می‌گوید. بله، دیگر متوجه می‌شوید.

[اشکل ۵(افسانه من ذهنی)]

مَهْ ز آغاز چو خورشید بسی تیغ کشید که بِرم سَرِ تو گرت تو ازینجا نَرَوی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

تمام ابتلائات، امتحان‌ها، دردهایی که پیش می‌آید، درواقع این‌ها یک‌جور بیدارکننده هستند. این‌ها لطف خدا هستند،
که به ما شناسایی می‌دهند. می‌خواهد بگوید که بیا به فضای یکتایی [اشکل ۶(حقیقت وجودی انسان)] مرکزت را عدم
کن و در این خانه پر از خیال و پر از نقش‌ها، یعنی ذهن [اشکل ۵(افسانه من ذهنی)] نمان، در ذهن همانیده
شده نمان.

چون ببیند که سَرِ خویش نمی‌گیرد او گوید او را که: حریفی و ظریفی و روی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

روی یعنی عاقل، خردمند. یعنی وقتی خدا می‌بیند که ما نمی‌چسبیم به من ذهنی و عقلش، به ما می‌گوید که؛ هان! تو
همدم من هستی، حریفی، لطیف هستی، لطیف شدی. وقتی مرکز عدم می‌شود و ما پیش می‌رویم، می‌گوید، لطیف شدی،
از جنس من شدی و خردمند شدی. عقل من ذهنی را رها کردی، آن سَرَت بود آن را رها کردی سَرِ من را گرفتی، آفرین.

چون ببیند که سر خویش نمی‌گیرد او گوید اورا که: حریفی و ظریفی و رُوی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

حالا! شما چه کار می‌کنید؟ اگر شما همانیبدگی [اشکل ۵ (افسانه من ذهنی)] دارید، تعداد زیادی از این نقطه‌چین‌ها در مرکز دارید، بر حسب آن‌ها می‌بینید، هشیاری تان هشیاری آن‌ها است، هشیاری جسمی دارید، ممکن است سر خودتان را بگیرید. هر کسی که قضاوت و مقاومت می‌کند سر خودش را گرفته است، بر حسب همانیبدگی‌ها می‌بیند. شما خودتان را امتحان کنید. ولی اگر فضای درون باز بشود [اشکل ۶ (حقیقت وجودی انسان)] و هویت شما پس گرفته بشود از آن نقطه‌چین‌ها، مقدار زیادی هشیاری و خلاء و عدم در مرکز شما و درون شما حاصل بشود، در این صورت خدا به شما خواهد گفت؛ ها! آمدی دوست من شدی، همدم من شدی، به به چه لطیف شدی و چه خردمند شدی، برای این‌که خرد من را گرفتی، آفرین شکر و پرهیز می‌کنی، با پذیرش شروع می‌کنی، به شادی بی‌سبب من دست پیدا کردی، آفریننده شدی، حالا من از طریق تو می‌توانم بیافرینم، حالا دیگر حس امنیت واقعی داری، عقل داری چون عقل من را گرفتی عقل خودت را رها کردی، حالا از هدایت من بهره‌مند هستی، حالا، من و قدرتم پشت تو است، قدرت من قدرت تو شد.

انسان در آن موقع می‌بیند که خیلی راحت جلوی چالش‌ها از هر نوعی می‌ایستد. مخصوصاً چالش‌هایی که من ذهنی [اشکل ۵ (افسانه من ذهنی)] ایجاد می‌کند. شما آن موقع می‌بینید من ذهنی تان می‌خواهد مسئله‌سازی کند، مسائل بیهوده، هیچ لزومی ندارد آدم وارد بحث و جدل بشود، با یکی شروع کند به دعوا کردن، چه می‌خواهد همسرش باشد، چه بچه‌اش باشد، چه بیرون. شما متوجه می‌شوید که ذهنتان می‌خواهد مسئله بسازد. و به اندازه کافی قدرت خدا پشتتان است که جلوی قضاوت‌ش را می‌گیرید. می‌بینید مانع می‌بیند، نمی‌گذارید؛ می‌بینید دشمن می‌بیند، نمی‌گذارید؛ می‌بینید قضاوت می‌کند، بکنم، می‌بینید که قضاوت کم می‌شود. مقاومت شما هر لحظه می‌تواند صفر بشود با اراده شما. بله، چرا که شما [اشکل ۶ (حقیقت وجودی انسان)] تصمیم گرفته‌اید سر خودتان را نگیرید و سر خدا را بگیرید. بله، بعد می‌گوید:

من توَّاَمْ وَرْ تُوَّيِّمْ، يَارْ شَبْ وَرْ رُوزْ تُوَّاَمْ پَدْرْ وَمَادْرْ وَخُويشْ تُوبَهْ مِنْهاجْ سَوَى

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

می‌گوید که من تو هستم و تو منی، ولی اگر تو در من ذهنی هستی، درنتیجه من تو نیستم، اما بدان من هر لحظه، شب و روز، یعنی چه شب باشد تو در ذهن باشی و چه مرکزت را عدم بکنی با من باشی، من یار تو هستم. از زبان خدا می‌گوید؛

و درست است که تو پدر و مادر ژنی داری، ولی پدر و مادر و خویش تو من هستم. به من توجه کن، مرکزت را عدم کن،

انتظار از پدر و مادر خویشت نداشته باش، آن‌ها کاری نمی‌توانند بکنند. به چه صورتی؟ به منهاج سَوی.

منهاج یعنی راه، روش، راه روشن. سَوی یعنی یکسان. یعنی من این حالت را در مقابل همه انسان‌ها دارم، هیچ‌یک انسانی نیست که پیش من ارزش خاصی داشته باشد. من مثل من‌های ذهنی نیستم که به این بیش‌تر توجه کنم، به آن کم‌تر، یکسان توجه می‌کنم، یکسان کمک می‌کنم، من به چیزهای سطحی نگاه نمی‌کنم، این دینش این است، این مذهبش این است، این باورش این است، این رنگش این است، این در این جای دنیا است، آن یکی در آن جای دنیا است، نه، به همه انسان‌ها یکسان توجه دارم.

خُوب این معانی از مولانا خیلی قشنگ است که ما همه از جنس خدا هستیم. نشان می‌دهد که اگر او نیستیم، در همانیدگی‌ها [شکل ۵(افسانه من ذهنی)] غیر افتادیم. من توأم، ور توئیم، یار شب و روز توام، بله در این حالت ما، او ما نیست، چرا؟ ما نمی‌گذاریم، قضاؤت و مقاومت داریم. ولی هر کسی که در این حالت است، باید بداند که آن دیدها که قبل‌اً داشته است بر حسب همانیدگی‌ها و آن هیجان‌هایی که ایجاد شده می‌گوید که: خدا به من توجه نمی‌کند برای این که همانیدگی‌ها یم را از من گرفته است، پس دارد اشتباہ می‌کند.

همانیدگی را گفت می‌گیرد و ابتلا می‌کند به سختی‌ها، مبتلا می‌کند به سختی‌ها، و آن لطف خدا است که ما به فمیم که این دید غلط است. حالا دیگر شما می‌دانید که این دید غلط است. مقاومت و قضاؤت غلط است. و می‌دانید که شما هر کسی باشید، هیچ مزیتی به انسان دیگر ندارید و هیچ انسان دیگری هم برتر از شما نیست، فقط به اندازه‌ای که فضای باز می‌کنید و پرهیز می‌کنید، شما از لطف خدا برخوردار می‌شوید، فقط همین.

ولی این من ذهنی با این همانیدگی‌ها به تعصّب می‌افتد، به بدیدن می‌افتد، به مقایسه می‌افتد، فکر می‌کند یک عده‌ای برتر هستند یک عده‌ای که هر کسی می‌کنیم که یک عده‌ای فکر می‌کنند برتر از یک عده‌ای دیگر هستند، این‌ها همه غلط است. این‌ها همه غلط است. و هر کسی هم بیش‌تر به خدا تبدیل شده است بهره بیش‌تر می‌برد، شادی بیش‌تر می‌شود، راحت‌تر زندگی می‌کند، حس امنیت پیش‌تری می‌کند، خوشاینه بالش، بله.

به ما گفت که خوشاینه بالش کسی که ماه را بغل کند، هرچه این درون ما بازتر می‌شود، ما یواش یواش داریم ماه را، یعنی خدا را بغل می‌کنیم، یعنی خدا در ما از جنس خودش می‌شود. ما داریم موافقت می‌کنیم، همکاری می‌کنیم با خدا به جنس اصلی‌مان که اوست برگردیم و به بی‌نهایت تبدیل بشویم. بله.

حالوتِ غمِ معشوق را چه داند عاقل؟ چو جوله‌ست، نداند طریقِ جنگ و سواری

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۳۰۴۱)

می‌گوید که شیرینی غمِ معشوق را عاقل یعنی من‌ذهنی نمی‌تواند بداند. به عبارت دیگر این شخص [اشکل ۵] (افسانه من‌ذهنی) شیرینی غمِ معشوق را، خدا را نمی‌تواند بفهمد. و این مثل بافنده است، جوله یعنی بافنده، بله، جولاوه هم همین‌طور. می‌گوید مثل بافنده است، این من‌ذهنی دائمًا فکر می‌بافد، طرح می‌بافد، با آن هم‌هویت می‌شود، من‌ذهنی می‌بافد. کسی که من‌ذهنی می‌بافد دائمًا، در این صورت طریق چالش و جنگ و سواری را که بتواند همانیدگی‌ها را دور براند ندارد. پس بنابراین بافنده ندارد و این شخص [اشکل ۶] (حقیقت وجودی انسان) که مرکز را عدم کرده است، فضا را باز می‌کند، این آدم جنگ و سواری را می‌داند. منظور از طریق جنگ و سواری یعنی چالش‌کردن در مقابل کارهایی که من‌ذهنی می‌کند، شناسایی و صبر کردن.

صبر و شکر از نشانه‌های چالش واقعی، یعنی جنگ و سواری است. می‌خواهد بگوید که بافنده‌ها معمولاً حالت پیر بودند یا پیرزن بودند، این‌ها به درد جنگ نمی‌خوردند، آن جوانان قوی به درد جنگ می‌خوردند، و از آن‌جا این تشبیه را می‌برد به مرکز انسان، می‌گوید کسی که مرکزش را عدم کرده است و از جنس خدا شده است، او می‌تواند صبر داشته باشد و شکر داشته باشد و در مقابل چالش‌های من‌ذهنی بایستد. ولی آن کسی که من‌ذهنی باف است، مثل این شکل بالایی [اشکل ۵] (افسانه من‌ذهنی)، این شخص متوجه نخواهد بود و بهتر است که اگر شما روی خودتان کار می‌کنید، خودتان را با من‌های ذهنی اصلاً مقایسه نکنید.

و این‌ها را هم برایتان می‌خوانم. برای این‌که شما بدانید که آن حرفی که مولانا زد که پدر و مادر تو عشق است، گفت که کمک تو من هستم، پدر و مادر و خویش تو من هستم، نه پدر و مادر خویش به‌اصطلاح که از طریق ژن درست شده است. البته خوب آن هم هست ولی یعنی ما نمی‌گوییم یا خود مولانا نمی‌گوید که پدر و مادرتان را انکار کنید. ولی به‌طور کلی دارد می‌گوید که این خدا است که به شما کمک می‌کند، فضا را باز کنید اگر می‌خواهید چیزی بگیرید از آن‌جا بگیرید، نه از پدر و مادری که ممکن است من‌ذهنی داشته باشند و شما توقع داشته باشید که به شما کمک کنند.

برادر و پدر و مادر تو عُشَاقَند که جمله یک شده‌اند و سرشنتماند زیارتی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۳۰۴۱)

این شعر خیلی قشنگ است. برادر و پدر و مادر تو عُشاقَند. می‌گوید که ما از جنس خدا هستیم و کسانی که به خدا زنده شده‌اند، تمونه‌اش همین مولانا، برادر من، پدر من و مادر من عاشقان هستند، نه پدر و مادر ژنی من، که این‌ها از یار یعنی خدا سرشه شده‌اند، یعنی وجودشان از جنس خدا است، که جمله یک شده‌اند. پس تمام عاشقان که تبدیل به هشیاری حضور شده‌اند، همه سرشه از خدا هستند و یکی هستند، دویی بینشان وجود ندارد. بله، می‌بینید، این شخص **[اشکل ۵(افسانه من ذهنی)]** نمی‌فهمد، این شخص دنبال برادر و پدر و مادر ژنی خودش است.

[اشکل ۵(افسانه من ذهنی)]

برادر و پدر و مادر تو عُشاقَند

که جمله یک شده‌اند و سرشه‌اند زیارتی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۳۰۴۱)

این آدم **[اشکل ۵(افسانه من ذهنی)]** از یار اصلی یعنی خدا سرشه نشده است، بلکه از همانیدگی‌ها سرشه شده است و حرفش ارزشی ندارد، قضاوت و مقاومتش هم همیشه هست. ولی آن‌هایی که فضای درون را باز کرده‌اند و از یار اصلی سرشه شده‌اند، یعنی همه‌اش خالی است درونشان و بی‌نهایت خلاء است، این‌ها همه به یک هشیاری زنده شده‌اند، این بیت را هم قبلاً داشتیم که شما خوب بلد هستید:

برادرم، پدرم، اصل و فصلِ من عشقیست که خویشِ عشقِ بُمانَد، نه خویشِ نَسَبَی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۳۰۴۹)

یعنی نسبت عشقی می‌ماند. وقتی ما از طریق یک زندگی که به آن زنده می‌شویم، با هم ارتباط برقرار می‌کنیم و خویش هم می‌شویم، این خویشی است که دوام دارد. در حالتی که خویشی نَسَبَی، ما می‌بینیم که چه خویشی که به اصطلاح روی کاغذ باشد، بر حسب کاغذ باشد مثل زن و شوهری، چه خویشی مثل برادر و خواهری، سرِ مال دنیا و هم‌هویت‌شدنی‌ها نمی‌ماند، آدم دشمن هم می‌شود. بسا برادران و خواهران که دشمن هم هستند، بسا آدم‌های بیگانه که هم‌دیگر را نمی‌شناسند دوست هم هستند.

از طریق همین گنج حضور ما دوستانی پیدا کرده‌ایم یک‌دل، برای این‌که به زندگی زنده شده‌اند، آن‌هایی که حمایت می‌کنند این راه را، از پولشان می‌گذرند. یک عده‌ای برای پول دشمنی می‌کنند، ضرر می‌زنند، ضرر جانی به خاطر پول که همانیدگی است می‌زنند. یک عده‌ای پول هم را می‌خورند و خجالت نمی‌کشند، می‌گویند فامیلیم هست که فامیلیم هست! برادر پول خواهر را می‌خورد، خواهر پول برادر را می‌خورد، زن یک‌دفعه می‌رود پول شوهرش را می‌خورد، از آن‌ور شوهر

همه پول‌ها را می‌بُلَعَد، هیچ‌چیزی به زنش نمی‌دهد، پس این‌ها خویش نبودند. اگر براساس زندگی خویش بودند این کار را نمی‌کردند. پس برادر و پدر و اصل و فصل و همه‌چیز من عشق است، و من می‌دانم که خویشی عشق می‌ماند. وقتی همه‌ما به یک زندگی زنده می‌شویم و از طریق آن همدیگر را می‌بینیم، آن نسبت می‌ماند. بهاندازه‌ای که به زندگی زنده می‌شویم، خویش هم می‌شویم و خویشی را کاملاً در ک می‌کنیم، این عشق واقعی است. اتفاقاً کسانی هم که خویشی سببی دارند، چه این‌ها با کاغذ باشد یا مثلاً با ژن باشد، این‌ها هم باید به عشق زنده بشوند که همدیگر را دوست داشته باشند، نشوند که فایده ندارد که، بله، دیگر متوجه می‌شوند که یعنی چه.

چه شود گَر من و تو بِي من و تو جمع شویم

فرد باشیم و یکی، کوری چشمِ ثُنوی؟

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

می‌گوید که خیلی خوب می‌شود اگر من و تو، که من را اگر زندگی بگیری و تو را انسان و یا من و تو را هردو انسان در نظر بگیریم، بدون من و تو یعنی بدون من ذهنی، براساس زندگی، یک‌جا جمع بشویم و یکی باشیم، فرد باشیم و یکی. کوری چشمِ ثُنوی یعنی علیرغم، یا بر عکس دید دویین من ذهنی که می‌گوید براساس چیزهای سطحی و همانیدگی احساس جدایی می‌کند. این من ذهنی [شکل ۵ (افسانه من ذهنی)] چه جوری می‌بیند؟ با مشخصات ظاهری هم‌هویت است، تفاوت می‌بیند. می‌گوید این چشم تفاوت‌بین، متعصب، باید کور بشود. و همه باید با خدا یکی بشوند، آن موقع همه انسان‌ها دیگر من و تویی‌شان نمی‌ماند و جمع می‌شوند، جمع می‌شوند یعنی یکتا می‌شوند.

چه شود گَر من و تو، بِي من و تو جمع شویم؛ اگر من جمع بشوم، یعنی خودم را از همانیدگی‌ها جمع کنم، وظیفه من این است که خودم را از همانیدگی‌ها جمع کنم، مسئولیت من است که خودم را از همانیدگی‌ها جمع کنم و بدون من و تو، بدون من ذهنی و من و ما، یک‌جا جمع بشویم. یعنی به خدا زنده بشویم، از آن طریق خویشی پیدا کنیم، خواهیم دید که تمام انسان‌ها یک هشیاری بیشتر نیستند. و همان یک هشیاری و خدا می‌تواند از طریق شان صحبت کند و عمل کند، دیگر هیچ اختلافی وجود نخواهد داشت. این را می‌دانید. و چند بیت هم قبلاً خواندیم، از غزل دیگری که ۲۲۱۴ است

می‌گوید:

* * * پیاپی قسمت دوم *

خُنک آن دَم کِه نشینیم در ایوان من و تو به دو نقش و به دو صورت، به یکی جان من و تو

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۲۱۴)

خوشابحال لحظه‌ای که من جمع بشوم از همانیدگی‌ها و یکتا بشوید، آن موقع ما به یکتایی زنده شدیم، در بالاترین نقطه این عالم با ریشه‌بی‌نهایت یا گاهی اوقات ایوان یعنی این قدر بالا که زور هیچ همانیدگی نمی‌رسد که ما را به خودش بکشد، ایوان یعنی پیش خدا. امروز گفت اگر پیش من بنشینی و نروی به آن خانه، یواش‌یواش به عقل من مجهز خواهی شد.

خوشابحال آن روزی که واقعاً همه انسان‌ها جمع بشوند و پیش خدا باشند، در این ایوان بنشینند، درست است که نقش‌شان، تن‌شان متفاوت است، رنگ‌شان متفاوت است، باورهای مذهبی‌شان متفاوت است، نمی‌دانم سنت‌هایشان متفاوت است، زبان‌شان متفاوت است، همه چیزشان متفاوت است به صورت ظاهر، ولی جان‌شان یکی است. بله.

این شخص [اشکل ۵ (افسانه من‌ذهنی)] این موضوع را متوجه نیست. اگر کسی هنوز همانیدگی دارد و به این برنامه گوش می‌کند، این‌ها را از مولانا می‌شنود باید باور کند که درون انسان باز می‌شود و بی‌نهایت می‌شود، ما برای همین کار آمدیم. به یک جانی که به یک هشیاری که تمام عالم از آن درست شده است و ذهن‌آن می‌شود آن را فهمید ما به آن زنده می‌شویم. و گفت لحظه‌به‌لحظه من بار تو هستم، دارم به تو کمک می‌کنم. امروز گفت این ابتلایات، این سختی‌ها که افتادی برای این بوده است که متوجه بشوی که این دید یعنی دید من‌ذهنی به نفع تو نیست و درست نیست. بله،

به یکی نقش برین خاک و بر آن نقشِ دگر در بهشتِ ابدی و شکرستان من و تو

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۲۱۴)

می‌گوید که ما نقش‌مان بر روی این خاک متفاوت است. ما در این جهان زندگی می‌کنیم، هر کسی چهار بعد دارد که این چهار بعدش با کس دیگر متفاوت است، بعد جسمی‌اش، بعد فکری‌اش، و بعد جان حیوانی‌اش، بعد هیجانی‌اش، این‌ها می‌توانند متفاوت باشد، اما به آن نقش دگر که جانمان است، در بهشت ابدی و شکرستان من و تو، ما با آن جان می‌توانیم در بهشت ابدی یعنی در فضای یکتایی باشیم در حالی که با او یکی شدیم و آن‌جا شکرستان است. هم بهشت است هم شکرستان است.

پس انسان‌ها می‌توانند با چهار بعد متفاوت باشند ولی با جانشان در فضای یکتایی باشند و فضا را باز کرده‌اند و این بهشت ابدی و شکرستان است. کسی که از زمان جمع شده است و آمده است به این لحظه ابدی، در این لحظه ابدی ساکن شده

و آگاه از این لحظه ابدی است، این آدم در بهشتِ ابدی است. از خاصیت‌های انسان گفتیم یکی اش ادبیت است. یعنی زنده بودن به زندگی در این لحظه الی‌الآبد، و نمردن. و به تدریج که ما زنده می‌شویم به زندگی، این ترس که همه‌اش ترس از مردن است، امروز هم می‌گفت: به‌خاطر ترس از مردن ندُو، به‌خاطر کعبه بدُو.

الآن شما می‌بینید که ما این‌همه کار می‌کنیم به‌خاطر این بهشت ابدی و شِکرستانی است که در این جهان می‌توانیم تجربه کنیم. در حالی که در این تن هستیم. و همین‌طور من‌ذهنی [شکل ۵(افسانه من‌ذهنی)] شاید این بیت را متوجه نشود. ولی وقتی فضای درون باز شد **اشکل ۶(حقیقت وجودی انسان)** خواهیم دید که نقش‌های خاکی ما که ایجاد تفاوت می‌کنند مهم نیستند. ما می‌توانیم به یک هشیاری که از همه‌مان از آن جنس هستیم، سریع تبدیل بشویم، یعنی هشیاری جسمی را به هشیاری عدم تبدیل کنیم.

و امروز گفت: کوچ کنید، و بردارید هرچه دارید از این خانه بروید بیرون، دیگر برزنگردید. کجا برویم؟ به بهشت ابدی و شکرستان. یعنی انسان می‌تواند از زمان که موقع جسم شدن افتاده، وقتی آمدیم با این نقطه‌چین‌ها همانیده شدیم، جنس‌مان از یک جسم فکری شد. و جسم فکری به زمان افتاد. جسم همیشه در زمان است، باید با زمان تغییر کند، و می‌توانیم این جسم را و زمان را که گذشته و آینده است را رها کنیم، بیاییم به این لحظه ابدی، و دیگر برزنگردیم به زمان، به زمان گذشته و آینده.

و وقتی بیاییم به این لحظه ابدی ساکن **اشکل ۶(حقیقت وجودی انسان)** بشویم، وارد یک فضای بی‌نهایت هم می‌شویم، یعنی درون ما بی‌نهایت می‌شود، همه‌چیزها در آن جا می‌شود، و آن شِکرستان است. انعکاسش هم در بیرون شِکرستان است. انعکاسش در بیرون حتی بی‌توجه به این که دیگران چه کار می‌کنند، برای ما می‌تواند شِکرستان باشد، یعنی ما می‌توانیم درون‌مان شکرستان باشد، بیرون‌مان هم شکرستان باشد، مستقل از دیگران، و این شِکر را در جهان پخش کنیم. و به این ترتیب است که ما می‌توانیم مفید باشیم به حال جامعه.

بله، این بیت را داشتیم در غزل می‌گوید:

**من توَّاَمْ وَرْتُونِيَّمْ يَارِ شب وَرُوزْ توَّاَمْ
پَدْرُ وَمَادِرُ وَخُويشِ توْ بَهْ مِنْهاجِ سَوَى
(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)**

ابیاتی در این مورد می‌خواهیم بخوانیم. بله، در این چند بیت مولانا می‌خواهد به ما بگوید که؛ که قبلاً هم خواندیم: ما می‌توانیم با چشم خدا ببینیم، با گوش خدا بشنویم، و از جنس او بشویم. این موضوع برای من‌ذهنی واضح نیست. چون

بر حسب همانیدگی‌ها می‌بیند، و دید همانیدگی‌ها، دیدِ جسمی است، یعنی ما در ذهن هشیاری جسمی داریم، این بیت

می‌گوید که:

من توَّاَمْ وَرْتُونِيَمْ يَارِشَبْ وَرُوزْ تَوَّاَمْ پَدْرُوْ مَادَرْ وَخَوَيِشْ تُوبَهْ مَنْهَاجِ سَوَىْ (مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

دارد به انسان می‌گوید که: من تو هستم و تو من هستی. و اگر در ذهن هستی و هنوز تو و من یکی نشدیم، باید سعی کنی که این کار صورت بگیرد. و چه تو در ذهن باشی، چه به من تبدیل شده باشی، من یار تو هستم. و تو که پدر و مادر و خویش خودت را، یارِ خودت می‌دانی، از آن‌ها انتظار داری، این غلط است. و تو با تعصّب و همانیدگی فکر می‌کنی. فکر می‌کنی یک عده‌ای خویشت هستند، یک عده‌ای نیستند، ولی من شما را جسم نمی‌بینم. خدا می‌گوید؛ من شما را از جنس خودم می‌بینم، و همه پیش من یکسان هستید. برای این که همه از جنس من هستید، و شما هم باید مثل من ببینید، آن دید درست است.

یعنی همه انسان‌ها از جنس او هستند. پس ما خویش هم هستیم. این که ما پدر و مادر و خویش خودمان را، نزدیک خودمان، فامیل خودمان می‌دانیم، دیگران را بیگانه، این همان چشم ثنوی است که مولانا گفت که: این چشم باید کور بشود و ببیند، یعنی با چشم ذهن ما نباید ببینیم.

حالا در این چند بیت مولانا تاکید می‌کند که: تو می‌توانی با خرد من کار کنی، فکر کنی، تو می‌توانی با چشم من ببینی، و با گوش من بشنوی. در واقع همان عدمی که مرکز را می‌کنی، من هستم. و تو با فکرها یت این چیزها را نفهم، فقط تبدیل شو. پس بنابراین بیت اول هم مهم است که دارد می‌گوید:

اَيْ فَنَاتَانْ نِيِّسَتْ كَرَدَهْ زَيِّرْ پَوَسَتْ بَازْ گَرَدِيدَ اَزْ عَدَمْ زَآواَزْ دَوَسَتْ (مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۹۳۵)

یعنی هم‌هویت شدید با چیزها و زیر پوستِ همانیدگی فنا شدید. این فنا فنای مثبت نیست. عدم هم عدم هم مثبت نیست. یعنی عدم منفی است. عدم یعنی در اینجا یعنی نیست بودن. هست بودن در اینجا به معنی به خدا زنده شدن هست. می‌گوید: باز گردید از نیستی که همان همانیدگی‌ست، از آواز دوست. پس می‌خواهد بگوید؛ که فقط آواز دوست هست که شما را زنده می‌کند. آواز دوست آواز خداست.

و مولانا می‌گوید؛ فرق نمی‌کند این آواز از زبان یک بندۀ خدا باشد یا شما مرکزان را عدم کنید. عدم واقعی، عدمی که این‌همه صحبت می‌کنیم، یعنی خلاء، وقتی که با فضایشایی پیش می‌آید که شما خودتان این کار را بکنید، زندگی به شما کمک بکند، یا یک کسی با ارتعاشش به شما کمک کند، یا مثل ما شعرهای مولانا را بخوانیم و از ارتعاش این شعرها کمک بگیریم. بله، باز گردید از عدم ز آواز دوست، یعنی از این نیستی همانیگی با آواز خدا فقط می‌توانید برگردید.

مطلق آن آواز خود از شَهْ بُود گرچه از حلقومِ عبد اللّه بُود

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۹۳۶)

بنابراین می‌گوید که: این آواز مطلقًا از خدا می‌آید. و آوازی که انسان را باید زنده کند، حالا چه از او باید در اثر تسلیم، یا از حلقوم بندۀ خدا باید، یعنی از زبان آدمی مثل مولانا، یا پیغمبر جاری بشود. و البته اینجا چند تا آیه هست که می‌گوید که: یک کسی که سخن خدا را می‌گوید، یعنی کسی که به بی‌نهایت خدا زنده شده، او از روی همانیگی یا هوا سخن نمی‌گوید.

«وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى»

«و سخن از روی هوا نمی‌گوید.»

(قرآن کریم، سوره نجم (۵۳)، آیه ۳)

این‌ها هم مربوط به حضرت رسول است و هم به هر انسانی که به بی‌نهایت خدا زنده شده.

«إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى»

«نیست این سخن جز آنچه بدو وحی می‌شود»

(قرآن کریم، سوره نجم (۵۳)، آیه ۴)

نیست این سخن جز آنچه بدو وحی می‌شود، هم در مورد حضرت رسول است و هم در مورد هر انسانی است که فضای درونش باز شده.

گفته او را من زبان و چشم تو من حواس و من رضا و خشم تو

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۹۳۷)

اینها را به تمثیل می‌آوریم یا مثال، به اصطلاح کمک می‌گیریم از این ابیات که آن بیت را بفهمیم که شما واقعاً قبول کنید که پدر و مادر خوبی براساس ذهن، براساس ژن و جسم، این‌ها مهم نیست. و خوبی ما بر حسب یکتایی و یک هشیاری

است که به آن زنده می‌شویم، آن موقع ما خویش هستیم. و بحسب همانیدگی‌ها نباید ایجاد تفاوت بکنیم، اختلاف بکنیم یا خویشی. این درست نیست که بگوییم باورهای من با باورهای تو شبیه است، پس ما خویش هستیم. خویشیم به خاطر این که به یک خدا به یک زندگی زنده شدیم. خویشیم به خاطر این که ما از یک جنس هستیم. و این درست نیست که به خاطر همانیدگی‌ها شباهت آنها یا از یک ژن هستیم، از یک پدر و مادر هستیم خویش هستیم که می‌بینید که گفت خویشی این طوری نمی‌ماند، بلکه خویشی خدایی می‌ماند. پس داریم ثابت می‌خواهیم بکنیم با این شعرها که خدا می‌تواند زبان ما باشد و چشم ما باشد و به ما هم قبلاً شعر داده مولانا که

پس شما خاموش باشید آنستوا تا زبانتان من شوم در گفت و گو

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۳۶۹۲)

ای انسان تو با باز کردن فضای درون خاموش باش، آنستوا، ساکت باش تا در گفت و گویی بین خودتان من شوم، من حرف بزنم، من خودم هم بشنوم، یعنی وقتی ما به خدا زنده می‌شویم، او می‌گوید و خودش هم می‌شنود. و ما براساس چیزهای سطحی اختلاف ایجاد نمی‌کنیم. یعنی خدا به انسان گفته من زبان تو هستم، چشم تو هستم، گوش تو هستم، حواس تو هستم، من رضای تو هستم و من خشم تو هستم. تو اصلاً با ذهن هیچ کاری نکن. اگر لازم باشد من خشمگین هم می‌شوم. یعنی ترا می‌برم به ذهن منتها با ذهن ساده شده خشمگینت می‌کنم و کارت را انجام می‌دهی. در جای لازم برای تو خشمگین می‌شوم. منتها خشم او از جنس خشم ذهن نیست.

یک موقعی هست شما ممکن است سوال کنید آیا دزد آمد خانه ما، ما باید همین طوری بنشینیم ساکت، او جمع کند ببرد؟ نه اگر لازم باشد شما از خودتان دفاع کنید در حالت حضور می‌توانید از خودتان دفاع کنید، خشمگین هم بشوید و از حقтан دفاع کنید، آیا کسی که پول شما را خورده باید بگویید که خیلی خوب بفرمایید، تشریف ببرید، من تسلیم هستم، پول من را خوردید؟ نه شما می‌توانید با خردی که زندگی به شما می‌دهد در این لحظه، از حضور می‌آید، بروید از طریق قانون عمل کنید یا هر کاری لازم باشد بکنید که آن خرد می‌گوید چکار کنید. توجه می‌کنید؟

می‌گوید من رضا و خشم شما هستم، شما لازم نیست بحسب ذهن خشمگین بشوید و راضی بشوید. یعنی به عبارت دیگر هر کاری با من ذهنی می‌کنیم غلط است، مصنوعی است، پلاستیکی است و اصلاً به درد نمی‌خورد. ولو این که ظاهرش خیلی خوشایند باشد. توجه می‌کنید؟ اصلاً ادب من ذهنی که این همه می‌گوید من واقعاً مُخلصم، چاکرم، شما را می‌پرستم،

چقدر احترام به شما می‌گذارم، چقدر شما خوب هستید، ولی با من ذهنی این‌ها هیچ به درد نمی‌خورد. این‌ها احترام نیست

که هیچی نیست. من حواس و من رضا و خشم تو

رو که بِيَسْمَعْ وَبِيُبْصِرْ تَوِي سِرْ تَوِي، چَهْ جَاهِ صَاحِبْ سِرْ تَوِي

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۹۳۸)

یعنی خدا به ما می‌گوید که امروز هم چی گفت؟ گفت شما را به یک ترازوی جالبی راه دادند، این ترازو، ترازوی معمولی نیست. در یک سیستم سنجش هستیم ما انسان‌ها، در هر لحظه. تشبیه کرد به ترازوی زر. گفت جو هستی، نباید جو بمانی. الان می‌گوید که به انسان می‌گوید، راحت باش، خیالت راحت باشد، برو کار کن، آفرینندگی کن برای این‌که با گوش من می‌شنوی و با چشم من می‌بینی، یعنی خرد کل در اختیار تو. نه در ذهن. اگر از ذهن خارج شده باشیم.

تو سر من هستی، اصلاً سر تو هستی، برای صاحب شدن باید یک من باشد، منی وجود ندارد. من سر هستم و سر را از طریق تو می‌خواهم فاش کنم، به انسان می‌گوید. پس آن درست است که می‌گوید پدرت من هستم، مادرت هستم، فامیلت هستم، هر چه که فکر می‌کنی من هستم، به نسبت‌هایی که ذهن ایجاد می‌کند توجه نکن. نه با آن نسبت‌ها خویشی کن و نه جنگ کن، هر دو توهمند است. سعی کن با چشم و گوش من در این جهان بینی و بشنوی.

چون شدی مَنْ كَانَ لِلَّهِ ازْ وَلَهِ مَنْ تَرَا باشِمْ كَهْ كَانَ اللَّهِ لَهِ

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۹۳۹)

می‌گوید که وقتی تو برای خدا شدی از حیرت، حیرت یعنی چی، حیرت یعنی ذهن را بگذاری کنار، قضاوت نکنی، ندانی، هر کسی دل بدهد به کنفکان و قضا می‌رود به حیرت، حیرت یعنی انگشت به دهان ماندن که کارها چه جوری انجام می‌شود، یعنی من نمی‌فهمم، با ذهن نمی‌توانم بفهمم. این حیرت است، هر موقع ذهن‌تان رفت کنار و می‌بینید که کارها انجام می‌شود، پس بنابراین تو با چشم و گوش خدا می‌بینی و می‌شنوی. هر کسی برای خدا باشد از حیرت، خدا هم برای او است.

حالا توجه خواهید کرد که ما برای همانیبدگی‌ها هستیم. فکر و ذکر ما در مورد همانیبدگی‌ها است. این برای کسی نیست که گفت که تو با یک فکری به سوی خدا می‌آیی و با یک فکری می‌روی، این کار رسوایی و ننگ است. بعد هم ترا راه دادم به یک ترازویی، آن موقع می‌خواهند ترا وزنه کنند، نباید زر بشوی؟ یعنی کائنات را خدا می‌خواهد با ما بسنجد، ما باید از جنس زر شویم که خدا بتواند از ما به عنوان سنگ استفاده کند. و درنتیجه دیگران مثل نباتات و جمادات و یا حتی

انسان‌های دیگر بسنجند خودشان را و بفهمند که از جنس زر شدند یا نه؟ ما کمک کنیم به آنها برای سنجش. هر کسی برای خدا باشد، خدا هم برای او است، این همان ترازو هم هست، هر کسی برای این دنیا باشد، خدا برای او نیست، هر چه بیشتر بیشتر برای جهان هستیم، برای همانیدگی‌ها زندگی می‌کنیم فکر می‌کنیم، عمل می‌کنیم گرفتار هستیم. هر چه بیشتر به‌اصطلاح برای رهایی از همانیدگی‌ها و فضاسایی کار می‌کنیم، کارمان پیشرفت می‌کند. بله این هم حدیث است:

«من کان لله کان الله له»

«هر که برای خدا باشد، خدا نیز برای اوست»

(حدیث)

می‌دانید.

گه توی گویم تورا، گاهی منم هر چه گویم، آفتاب روشنم

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۹۴۰)

می‌گوید: گاهی من به تو می‌گویم تو، گاهی تو تبدیل به من می‌شوی می‌گویم من. می‌دانید ما در این جسم زندگی می‌کنیم، به لحاظ جسم و این‌که یک قسمتی از خدا هستیم ما، به ما می‌گوید تو، ما جسم زمینی هستیم، به لحاظ هشیاری او هستیم. می‌گوید: فرق نمی‌کند من به تو بگویم تو یا خودم در هردو حالت آفتاب روشنم، یعنی من آفتاب روشنم در تو هم آفتاب روشنم، زندگی تو روشن است، چه این جسم بمیرد پیش من باشی چه توی این جسم باشی، من مثل آفتاب زندگی تو را روشن کردم.

هر کجا تابم ز مشکلات دمی حل شد آنجا مشکلات عالمی

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۹۴۱)

حال نگاه کن می‌گوید: اگر من بتابم، برای این‌که او بتابد باید فضا گشوده شده باشد. از یک چراغدانی، خوب این چراغدان است این جسم ما چراغدان است، چراغدان حضور بی‌نهایت زندگی است، اگر یک انسانی که جسم دارد، فضای درون را باز بکند من بتابم، در این صورت هم مشکلات او حل می‌شود هم او سعی می‌کند مشکلات انسان‌ها را حل بکند. پس ما برای حل شدن مشکلات‌مان به انسان‌هایی نیاز داریم که از چراغدان‌شان خدا تابیده‌است. یعنی این‌ها به بی‌نهایت خدا زنده شده‌اند. ما به وسیله‌ی آدم‌های مُتَکبّر، آن‌هایی که من ذهنی بزرگ دارند نمی‌توانیم مشکلات‌مان را حل بکنیم، مشکلات‌مان اضافه خواهد شد. توجه می‌کنید.

باید به حرف کسانی گوش بدھیم که واقعاً خورشید خدا در چراغ دان آن‌ها تابیده است مثل مولانا، اگر در این جهان هم هست که ببینیم آن‌ها چه می‌گویند؛ نه انسان‌هایی که فرعون هستند، تکبر دارند، از من ذهنی‌شان حرف می‌زنند، برحسب دشمن حرف می‌زنند، برحسب مانع حرف می‌زنند، برحسب مسئله حرف می‌زنند. مردم مسئله ایجاد می‌کنند برحسب مسائل‌شان حرف می‌زنند، با من ذهنی‌شان می‌خواهند مسائل‌شان را حل بکنند، حل می‌شود؟ نه! ببینید مسائلی که من ذهنی ایجاد می‌کند، به وسیله من ذهنی حل نمی‌شود.

هر کجا تابم ز مشکات دمی؛ مشکات یعنی چراخ‌دان، یعنی این لحظه از آن چراخ‌دان می‌تابم، مشکلاتی که من ذهنی ایجاد کرده است حل می‌شود.

ظلمتی را کآفتباش برنداشت از دمِ ما، گردد آن ظلمت چو چاشت

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۹۴۲)

تاریکی که آفتاب بیرون نتوانست بردارد، چون آفتاب بیرون حس ما را تحریک می‌کند، آفتاب بیرون نباشد، انرژی نباشد، روشنایی نباشد، ما نمی‌توانیم ببینیم، نمی‌توانیم بشنویم، نمی‌توانیم بدن داشته باشیم، نمی‌توانیم زندگی بکنیم، انرژی را ما از آفتاب آسمان می‌گیریم، همین آفتاب. ولی او نمی‌تواند به ما کمک کند. درست است که روشن می‌کند ما می‌بینیم، فکر می‌کنیم ولی این فکر و این حسن‌ها بدون آن تابش نمی‌تواند به ما کمک بکند. ظلمت من ذهنی را ببینید آفتاب بیرون میلیون‌ها سال است دارد می‌تابد دیگر، انسان از ظلمت من ذهنی خارج نشده است ولی امروزه به وسیله انسان‌هایی مثل مولانا می‌فهمد که من ذهنی چه‌چیزی است، ظلمتش چه‌چیزی است، به راحتی از آن خارج می‌شود. پس وقتی یک خورشیدی مثل مولانا می‌تابد از چراخ‌دان زندگی ظلمت ما می‌بینید دارد حل می‌شود. الان چه‌قدر من ذهنی شما ضعیف شده است، دردهای شما از بین رفته است و شما دارید، شما هم از مشکات دم یعنی این لحظه داریم می‌تابیم. بله، مشخص شد دیگر. این بیت را داشتیم در غزل گفت:

باش شبها بر من تا به سحر تا که شبی مه براید برهی از ره و همراه غوی

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۸۸۶)

همراهِ غوی یعنی: من ذهنی، همراهِ نادان. گفت: هر لحظه باید پیشِ من باشی. پس هر لحظه ما باید در حالِ تسلیم باشیم، مرکزمان را عدم کنیم. تا کی؟ تا سحر بشود. کدام لحظه سحر می‌شود؟ می‌دانید یکی از این لحظات سحر می‌شود. برای

هر کسی متفاوت است نمی‌دانیم. برای همین هم هست که ما باید امتحان کنیم هر لحظه را. و مولانا می‌گوید: این لحظه‌ای که انسان بیدار می‌شود از خواب ذهن برای هر کسی شب‌قدرش است.

و شب‌قدر در شب‌ها پنهان است تا شما هر شب را امتحان کنید. شما نمی‌دانید کدام لحظه است و با ذهن هم نمی‌توانید بفهمید. برای همین هم، می‌گویند که شب‌قدر معلوم نیست که کی است. چرا؟ شب‌قدر لحظه‌ای است که شما بیدار می‌شوید. یعنی: تبدیل صورت می‌گیرد در شما، شما متوجه می‌شوید دیگر از طریق ذهن نمی‌بینید، از طریق یک هشیاری دیگر می‌بینید. و شما به درجه‌ای تبدیل شده‌اید، اگر نشده بودید، این برنامه را نگاه نمی‌کردید. بله،

گر نباشد گندمِ محبوب‌نوش

چه بَرَد گندمنمای جو فروش؟

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۹۳۲)

می‌گوید: اگر گندم خوش‌طعم و خوش‌مزه نباشد، شیرین نباشد. انسانی که گندمنما است. می‌خواهد گندم بفروشد ولی جو می‌فروشد، یعنی: انسانی که تظاهر می‌کند، وانمود می‌کند به حضور رسیده ولی نرسیده است. درد می‌فروشد، همانیدگی می‌فروشد، باورهای هم‌هویت‌شدگی می‌فروشد، انرژی بد صادر می‌کند، آن را می‌فروشد. این می‌گوید: من به حضور زنده شده‌ام، این گندمنمای جو فروش است.

پس مَکُونِینِ جملهِ دم‌ها باطل‌ند

باطلان بر بُویِ حقِ دامِ دلَّند

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۹۳۳)

می‌گوید: همه دم‌ها باطل نیستند. ما نمی‌توانیم بگوییم همه انسان‌ها باطل‌ند، همه دین‌ها باطل‌ند، همه از این قضاوت‌های به‌اصطلاح که براساس تعمیم بیش از حد است. می‌گوید: اگر شما باطلان را می‌بینید این باطلان به امید حق، به امید این که انسان‌ها به خدا برسند دامِ دل شده‌اند. ما باطلان را قبول می‌کنیم به‌حاطر این که فکر می‌کنیم حق‌اند، ما را به حق می‌رسانند. بعد می‌بینیم نرسانند. ولی این دلیل این نمی‌شود که حق وجود ندارد، حقیقت وجود ندارد، خدا وجود ندارد، به خدا نمی‌شود زنده شد. اگر کسی آمد یک حرفی را غلط به ما تحويل داد و وانمود کرد که آدم خوبی است، عارف است و دیدیم غلط از آب در آمد، اشکالی ندارد. برای این که او گندمنمای جو فروش بود ولی می‌گوید: کسانی در این جهان هستند که این‌ها گندم نشان می‌دهند، گندم هم می‌فروشنند. شما اگر زیرک باشید آن‌ها را پیدا می‌کنید.

پس مگو جمله خیال است و ضلال

بی حقیقت نیست در عالم خیال

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۹۳۴)

می‌گوید: شما نگویید که این‌ها همه گمراهی است و خیال است. در عالم خیال بدون حقیقت نیست. پس هر خیالی که در ذهن ما می‌زند حتی من‌ذهنی این نشان این است که یک حقیقتی وجود دارد. اگر من من‌ذهنی توهمند دارم، معنیش این است که یک من اصلی هم وجود دارد که خداگونه است و گرنه این از کجا پیدایش شده است. اگر من‌ذهنی دروغین است پس یک من اصلی هم وجود دارد که من دنبال آن می‌گردم، حالا به این‌ور نگاه می‌کنم، به آن‌ور نگاه می‌کنم، بعضی موقع‌ها گول می‌خورم، می‌فهمم یک کسی عارف است بعد می‌بینم نیست. من باید همین‌طور به جست‌وجوییم ادامه بدهم و من باید مرکزم را عدم کنم، برای همین این بیت را نگاه کنید می‌گوید که:

حق، شب قدرست در شب‌ها نهان تا کُند جان هر شبی را امتحان

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم ۲۹۳۵)

می‌گوید: خدا شب‌قدر است، در لحظات پنهان است، شما مرکزتان را عدم می‌کنید، می‌بینید نشد، مرکزتان را عدم می‌کنید می‌بینید نشد، با ذهن‌تان نباید این انتظار را داشته باشید، شما باید مرکزتان را عدم کنید، کاری نداشته باشید، یک شب یک لحظه، خدا در یکی از این لحظات پنهان است، یک‌دفعه خودش را به شما نشان می‌دهد، خدا شب‌قدر است در همه شب‌ها نهان؛ پس معلوم می‌شود شب قدر این لحظه شماست، شب است یعنی شما می‌بینید که هوشیاری عوض نشده، ولی باز هم فضا را باز می‌کنید، باز هم فضا را باز می‌کنید، درست است؟ تا هر شب را شما امتحان بکنید، یکی از این لحظات شما بیدار خواهید شد، امیدوار باشید.

نه همه شب‌ها بُود قدرای جوان

نه همه شب‌ها بُود خالی از آن

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۹۳۶)

همه شب‌ها قدر نیست، همه لحظات درست است که پیانسیل بیداری را دارد، ولی بیداری شما در آن نیست، باید صبر کنید و همه شب‌ها هم خالی از آن نیست، بله، یک؛ یک شبی یک لحظه‌ای، خواهید دید که شما تبدیل شدید.

در میان دلّق پوشان یک فقیر امتحان کُن و آنگه حق است آن بگیر

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۹۳۷)

می‌گوید که شما بین انسان‌های عارف دلّق‌پوش، یک فقیری وجود دارد، که او به زندگی زنده است، اگر در اطراف شما فقیر خیلی زیاد است، منظور انسان به حضور رسیده ظاهراً زیاد است، ولی بعضی‌ها دروغین هستند، یکی هست که حتماً او به زندگی زنده است، تو باید امتحان کنی، مسئول تو هستی، و اگر دیدی حق است دنبال او برو.

مؤمنِ کَيْسِ مُمِيزِ كَوْكَه تا باز داند حيزَ كان را از فتنی؟

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۹۳۸)

می‌گوید که یک انسان زیرک و مؤمن که بتواند تمییز بدهد، مؤمنِ کَيْس، یعنی زیرک دانا، مُمِيز یعنی شناسایی کننده، تشخیص دهنده کو؟ یعنی شما باید باشید، حتماً باید باشید این مسئولیت شماست، شما نمی‌توانید چشم بسته دنبال این شخص بروید، آن شخص بروید، بگوئید که تقصیر آنها بود که وامود کردند که به حضور زنده هستند، من را گول زدند، نه، که از جوانمرد و کریم، یعنی انسان به حضور رسیده را از انسان‌های نامرد، آن‌هایی که هنوز به خدا زنده نشده‌اند ولی ادعا دارند که به خدا زنده شده‌اند تشخیص بدهد، و این مسئولیت شماست.

این هم حدیثی است که، این بیت به آن مربوط است؛

«المؤمنُ كَيْسٌ فَطِينٌ حَذَرٌ.»

«مؤمن، زیرک و هوشمند و با پرهیز است.»

(حدیث)

گَرْنَه مَعِيوبات باشد در جهان تاجران باشند جملَه ابلهان

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۹۳۹)

می‌گوید: اگر در این جهان معیوبات نبودند، یعنی عارفان تقلیبی نبودند و عارفان راستین نبودند پس؛ بنابراین پیدا کردن راه خدا خیلی آسان بود، و همین‌طور می‌گوید که اگر جنس بد و جنس خوب کاملاً مشخص باشد، در این صورت هر ابله‌ی می‌تواند تاجر باشد، تاجر آن است که چیزهای معیوب را ببیند بگوید؛ نه این‌ها معیوب هستند و آن چیز خوب را بین چیزهای معیوب پیدا کند، تشخیص بدهد بخرد. یک جواهرشناس را در نظر بگیر، اگر قرار باشد الماس‌های تقلیبی را به

جای اصل بخرد، که دیگر هر انسانی می‌تواند خرید و فروش الماس بکند. ولی خیلی‌ها سعی می‌کنند که الماس تقلبی را به جای اصل بفروشند، خیلی‌ها هستند که می‌خواهند وانمود کنند که عارف شده‌اند و نیستند؛ ولی شما باید جستجو کنید.

والبته منظور من از این همه بیت در این قسمت همین شب‌قدر بود و لحظه‌ای بود که شما تبدیل خواهید شد و تبدیل را حس خواهید کرد؛ بنابراین اگر لحظاتی پیش می‌آید که نیستید، مقاومت نکنید، صبر کنید و به کار ادامه بدهید و به تدریج دارید شما فضای درون را باز می‌کنید، یک جایی خواهد رسید که شما دیگر هیچ هوشیاری جسمی نداشته باشید، و میل نداشته باشید به جسم بروید، به ذهن بروید.

امروز یکی از پیغام‌ها این بود می‌گفت که، از این جا پاشو برو، برنگرد دیگر، من چقدر به تو بگویم که اگر بیایی اینجا من سرِ تو را می‌برم، یعنی تو را می‌کشم، چقدر باید من تو را بکشم که شما بدانید که از این خانه‌ای که این همه آسیب دیدی، بُرو؛ اینجا نمان، یعنی از ذهن بُرو، خوب از ذهن که می‌خواهی خارج بشوی، می‌گویی: من کَی همه چیز را بدم از این جا، آن لحظه خواهد آمد.

ولی در این حیث و بیت شما انسان‌هایی را هم خواهید دید که این‌ها اصیل نیستند و شما باید زیرک باشید که تشخیص بدھی و بدانید که آن تاجری که سود می‌برد، شما هم تاجری هستید که سود معنوی می‌خواهید ببرید، سود معنوی حضور است، خوب اگر تشخیص ندهید که جنس معیوب چیست، جنس اصیل چیست؟ نمی‌توانید تاجر خوبی باشید، شما هستید که باید تاجر خوبی باشید، یعنی به عبارت دیگر منِ ذهنی شما نمی‌تواند بگوید که من نشستم این جا یکی باید من را بیدار کند، دیگر اگر تقلیبی هم باشد مسئولیت اوست، می‌خواست تقلیبی نباشد؛ شما مسئولیت دارید به‌اصطلاح قلب را، یعنی تقلیبی را از اصیل تشخیص بدھید.

اجازه بدھید این را هم سریع بخوانم. و در این چند بیت مولانا می‌گوید که این منِ ذهنی شبیه دیواری است که نور را منعکس می‌کند ولی شما باید دیوار را نبینید و آن خورشیدی که نور می‌اندازد به دیوار را ببینید، و همین طور مثال می‌زند که اگر یک کسی سرش را کرده در چاه و عکس ماه را می‌بیند که در آب چاه افتاده، باید سرش را از چاه بیاورد بیرون، بالا را نگاه کند و اگر شروع کند از ماهِ چاه تعریف کردن، باید بداند که دارد از ماهِ اصلی تعریف می‌کند نه انعکاس‌اش را؛ به عبارتی دیگر شما نباید از منِ ذهنی تان و آن چیزی که نشان می‌دهد تعریف کنید و ستایش کنید و پرستید، بلکه آن که این نور را انداخته و روشن کرده است را باید پیدا کنید.

همچو نوری تافته بر حایطی حایط، آن انوار را چون رابطی

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۲۱۲۷)

می‌گوید: مثل نوری که افتاده روی دیوار، حایط یعنی دیوار، و حایط یعنی دیوار که منعکس کننده نور است و آنجا ایستاده و سایه هم انداخته، ما می‌فهمیم که این سایه دارد و نوری افتاده و یک خورشیدی دارد افتاده یا ماهی دارد می‌درخشد؛ پس سایه من ذهنی نشان دهنده یک خورشیدی است که می‌درخشد، شما نباید به عکس آن به سایه آن بسند کنید.

لاجرم چون سایه سوی اصل راند ضال مه گم کرد وز استایش بماند

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۲۱۲۸)

بهناچار وقتی آن خورشید می‌رود و سایه بسوی اصلش می‌رود؛ دیوار سایه انداخته است و سایه می‌رود، برای این که خورشید می‌رود. و این گمراه که سایه را می‌پرستید دیگر سایه نمی‌ماند؛ و در نتیجه از ستایش هم می‌ماند، درست مثل این که ماه رد بشود برود، در مثال بعدی، و عکس‌اش در چاه نیفتد.

یا زچاهی عکس ماهی وانمود سر به چه در کرد و آن را می‌ستود

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۲۱۲۹)

اگر کسی سرش را در چاه کرده و عکس ماه را می‌بیند، ماه آن بالاست، و شروع کرده به ستودن عکس ماه، که ما هم درست همین طور هستیم، داریم من ذهنی‌مان را ستایش می‌کنیم. مولانا می‌خواهد بگوید؛ درست است که تو ستایش می‌کنی، این را بفهم که تو من ذهنی را در اصل ستایش نمی‌کنی، تو داری اصل را ستایش می‌کنی. ولی اگر فقط از این آگاه باشی و این موضوع را ندانی که این ستایش به او می‌رود، به او مربوط است، تو باید او را ستایش بکنی نه این را، این هم که می‌کنی به خاطر آن است. پس،

در حقیقت مادح ماه است او گرچه جهل او به عکسش کرد رو

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۲۱۳۰)

در حقیقت مدح کننده ماه اصلی است که ماه آسمان است. گرچه که این شخص به عکسش رو کرده است. ما هم به عکس ماه، رو کردیم. ببینم الان من ذهنی ما را چه روشن کرده است؟ نور این لحظه. این گذشته و آینده را چه ایجاد کرده؟ این

لحظهه. درست است که ما گذشته و آینده را مدح می‌کنیم، درست است که ما من ذهنی مان را مدح می‌کنیم، ولی باید بدانیم یک چیزی این را روشن کرده است. این یک چیز ذهنی است. این یک دیوار است. اگر فکرهای ما به وسیله نور هشیاری فعال نشوند ما چه می‌بینیم؟ اگر نیروی زندگی را ما الان نگیریم، و سرمایه‌گذاری نکنیم، و فکرها را بلند نکنیم، و آن‌ها را نپرستیم، و بحسب آن‌ها نبینیم، آن نقطه‌چین‌ها، من ذهنی بوجود نمی‌آید. پس یک اصلی وجود دارد که این من ذهنی را روشن کرده است. مثل عکس‌ماه در چاه.

پس هر چه ما می‌گوییم من این طوری‌ام، من آن طوری‌ام، چقدر خوشگلم، هرچه از خودمان می‌دانیم و تعریف می‌کنیم درواقع داریم او را می‌گوییم. پس الان باید بفهمیم که داریم او را می‌گوییم. اگر بدانیم داریم او را می‌گوییم، دیگر از ستایش این دست بر می‌داریم. می‌گوییم حالا این‌ها را هم که می‌گوییم، مربوط به آن بوده می‌خواستیم این را بگوییم، آن را یاد بگیریم، یک همچین چیزی.

مدح او مه راست، نی آن عکس را کفر شد آن، چون غلط شد ماجرا

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۲۱۳۱)

می‌گوید؛ که باید بداند که مدح او مدح ماه است. نه مدح عکس است. ما باید بدانیم، که اگر نیروی زندگی در این لحظه این ذهن ما را روشن کرده، خوب اگر این قطع بشود، این ذهن دیگر روشن نمی‌شود، مثل یک دیوار می‌ماند. ولی ذهن مان را ما می‌بینیم چرا روشن است؟ شما باید ذهن تان را ستایش کنید؟ اگر فقط ذهن تان را ستایش کنید و از آن ماه بی‌خبر باشید، این که می‌شود کفر. پس شما پوشانده‌اید. ماجرا هم غلط شد. ماجرا غلط شد، اصلاً معلوم نشد برای چه آمدی این‌جا؟ چرا آمدی؟ آمده بودی به او زنده بشوی. به همان نور، به همان ماه حالا که در عکسش گیر کردی.

آخر می‌شود آدم سرش را بُکُند یک چاه، ماه هم آن بالا باشد، به آن عکس نگاه کند یک عمر آن را توصیف کند نفهمد آن ماه بالا است. امروز گفت: این ننگ است، این زشت است، یک دقیقه سرت را بالا کن. سرت را بالا کن یعنی چه؟ یعنی مرکزت را عدم کن. به وسیله زندگی ببین. یک دیوار روشن است، شما نمی‌گویید، که یک خورشیدی است که این دیوار را روشن کرده است؟ دارد این سؤال را می‌کند از ما.

کز شقاوت کشت کمره آن دلیر مه به بالا بود و او پنداشت زیر

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۲۱۳۲)

می‌گوید؛ از بدبختی، آن دلاور که انسان دلیر است، گمراه شد. ماه در بالا بود آن فکر کرد در چاه است.

زین بُتان، خَلْقان پَرِيشان می‌شوند

شهوت رانده پَشیمان می‌شوند

(مولوی، مثنوی، دفترسوم، بیت ۲۱۳۳)

می‌گوید؛ از بُتانی که ذهن نشان می‌دهد، مردم پریشان می‌شوند. اوقات شان تلخ می‌شود. استرس پیدا می‌کنند، خشمگین می‌شوند. این کدام بتان است؟ بتانی که ذهن نشان می‌دهد. خوب آن بتان را آن نور بوجود می‌آورد. بعد با خیال شان شهوت می‌رانند، پشیمان می‌شوند. یعنی ما با خیالات مان با فکرهای مان ارضاء می‌شویم، به خاطر این که می‌گوییم به به به و شاد می‌شویم خوشحال می‌شویم و از آن‌ها زندگی بیرون می‌کشیم بعد پشیمان می‌شویم.

زانکه شهوت با خیالی رانده است

وز حقيقة دورتر و امانده است

(مولوی، مثنوی، دفترسوم، بیت ۲۱۳۴)

بنابراین اگر ما از جنس خیال بشویم و با خیالات خودمان را خوش کنیم با فکرها، با عکس آن ماه داریم شهوت می‌رانیم. از حقیقت که امروز می‌گفت ماه را باید بغل کنی، که آن شخص می‌توانست سرش را از چاه بیاورد بیرون، بالا را ببیند، که ماه آن جاست. ما هم می‌توانیم یک همانی‌گی را از مرکزمان برداریم یک عدم بگذاریم. الان یک جور دیگری می‌بینیم. ماه است، زندگی است، من از جنس دیگری شدم. و می‌شود همیشه همانی‌گی عینک ما باشد، از حقیقت دور بشویم. مثل آن‌کسی که سرش را به چاه کرده. سرش را به چاه کرده، یعنی مرتب ما چیزهای من‌ذهنی را می‌بینیم همانی‌گی‌های من‌ذهنی هر لحظه به یکی از آن‌ها مشغولیم. پس دیوار را می‌بینیم. چطور دیوار را می‌بینیم، نمی‌بینیم این دیوار را چه‌چیزی روشن کرده؟

با خیالی میل تو چون پَر بُود

تا بدان پَر بَر حقيقة بر شود

(مولوی، مثنوی، دفترسوم، بیت ۲۱۳۵)

می‌گوید با یک فکری میل تو مثل پَر است. پس میل‌ما در این لحظه میل‌ما به چه سوی است؟ اگر به سوی جهان است ما باید حواس‌مان باشد که می‌رویم ضرر می‌کنیم و با خیال، عشق‌بازی می‌کنیم. می‌بینیم که به زندگی نرسیدیم در این جهان هم متضرر شدیم. به بدن‌مان صدمه رسید. یعنی این من‌ذهنی این نفس‌ما به ما لطمeh زد. از این ما درس یاد می‌گیریم، یا نه. خیال‌مان از کجا می‌آید؟ خیال‌مان از مرکز عدم. پس در این لحظه میل‌ما چه میل‌ما به سوی عشق یک‌چیزی باشد، که مولانا گفت: اگر داری آن را مدح می‌کنی، بدان که داری آن را مدح می‌کنی. یا نه، واقعاً به ما واقعی باشد، این که خیلی

خوب است. و اگر میل ما به عشق چیزی باشد ضرر می‌بینیم. باید عبرت بگیریم، بیدار بشویم برگردیم مرکزمان را عدم کنیم. پس بنابراین میل‌ما با خیال واقعاً پر است. که با این پر بهسوی خدا یعنی حقیقت می‌پریم. و این ابیات هم واردند در اینجا.

عاشقی گرزین سرو گرzan سرست عاقبت ما را بدان سررهبرست

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۱۱)

یا بدان شه رهبرست. یعنی چه ما عاشق بشویم به چیزهای این جهانی، چه عاشق بشویم به خدا، هر دو ما را بدان سو می‌برد. ولی عاشق چیزهای اینجهانی بشویم، ضررش را هم می‌بینیم، می‌فهمیم که این عشق، عشق نبوده. و ما به اندازه کافی عاشق چیزهای این جهانی شدیم، و درشش را گرفته‌ایم. بیش از حد دیگر درد کشیدن خوب نیست.
به هر حال هر دو ما را به آن سو می‌برد. عشق‌های زمینی که من ذهنی به من ذهنی است ضرر می‌زند درد می‌آورد و به ما آگاهی می‌دهد که این عشق درست نیست. پس تو باید مرکز را عدم می‌کردی، نکردی. مرکز را یک انسان گذاشتی یک چیزی گذاشتی ضررش هم دیدی نکن این کار را، پس عدم بکن مرکز را بسوی آن شاه برو و این بیت هم جالب است چرا که می‌گوید:

غازی به دست پور خود شمشیر چوبین می‌دهد تا او در آن استا شود شمشیر گیرد در غزا

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۷)

قدیم جنگ‌جویان که می‌خواستند به بچه‌های شان، پسران شان، درس شمشیربازی یاد بدهند، اول شمشیر چوبی می‌دادند، می‌گفتند؛ با این شمشیر چوبی شما یک‌مدتی بازی کن. بعد از این‌که استاد شدی، شمشیر واقعی بگیر. پس خدا هم اول یک عشق مجازی به ما می‌دهد، می‌گوید؛ اول عاشق چیزها بشو، یاد بگیر، بعد عاشق من بشو. بعد فهمیدی که این‌ها آفل هستند، نباید عاشق‌شان بشوی، استاد شدی. دیگر حالا آن موقع پخته شدی، عاشق من بشو، به من زنده بشو. پس ما اول عاشق چیزها می‌شویم، به‌حاطر این‌که استاد بشویم، و شما شدید. نمی‌خواهد عاشق هزار تا چیز بشویم، هزار جور درد بکشیم. همین دو سه تا. دو سه تا.

هر نوجوانی هم می‌فهمد مثلاً یک دختر شش هفت ساله عروسکش را گم کرده دیده ناراحت شده است. گفته، من چرا ناراحت شده‌ام؟ برای این‌که کلمه من به این چسبیده بود مالِ من این مالِ من بود با آن هم‌هویت شده بودم. عروسکم گم شد. عروسک من یکی از محتواهای من ذهنی من است. بعد یکی دیگر خریدم به آن هم دل بستم، آن هم گم شد ناراحت

شدم. بعد برایم یک، مثلاً دختر است، یک گردنبند خربند آن هم پاره شد باز هم ناراحت شدم، چرا؟ به خاطر این که مال من بود، یعنی مرکزم بود، قسمتی از من بود. حالا فهمیده‌ام با هیچ‌چیزی نباید همانیده بشوم، برای این که هر دفعه درد کشیده‌ام. پس این عشق به گردنبند و عروسک و هر چیز دیگر یا به انسان دیگر آن شمشیر چوبین بوده است.

چون بِراندی شهوتی، پَرَت بِريخت لَنگ گَشتی و آن خیال از تو گَريخت

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۲۱۳۶)

می‌گوید: اگر شهوت می‌رانی با یک چیز آفل در مرکزت، آن پَرِ پروازت می‌ریزد. خوب از این باید یاد بگیری که این کار را نکنی، لَنگ می‌شوی، وقتی لَنگ می‌شوی می‌بینی که دیگر آن پَرِ ریخت، در آن لحظه پَرِ دیگری می‌توانی در بیاوری ولی آن خیال از تو گَریخت. پس این خیالات می‌آیند که اگر ما با خیال مادی پرواز کنیم پُرمان می‌ریزد و دیگر یاد می‌گیریم که با آن شهوت رانی نکنیم. این دو بیت هم از دفتر اول جالب است:

ديو را چون حور بيند او به خواب پس ز شهوت ريزد او با ديو آب

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۴۱۴)

می‌گوید: رفتن به ذهن، هشیاری‌ای که می‌رود به ذهن، همانیده می‌شود با چیزها، آن‌ها را می‌گذارد مرکزش، از طریق آن‌ها می‌بیند و از طریق آن‌ها می‌خواهد لذت ببرد و شادی بگیرد و آرامش بگیرد، این شبیه این است که انسان، پسرها مُحتمل بشوند و شب خوابیده‌اند مثلاً یک جنس مخالفی را در خواب می‌بینند و آب می‌ریزند و یک دفعه بیدار می‌شوند، می‌بینند که خبری نبوده ولی همه‌جا کثیف شده است. ما هم وقتی خشمگین می‌شویم با چیزهای مادی که در مرکzman هستند عشق‌بازی می‌کنیم، یک دفعه می‌بینیم بدمنان خراب شد، سلطان گرفتیم، خراب شد، کثیف شد، چه قدر ما خشمگین می‌شویم بدمنان را کثیف می‌کنیم، خشمگین شدن شهوت رانی با دیو است و

ديو را چون حور بيند او به خواب پس ز شهوت ريزد او با ديو آب

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۴۱۴)

چونكَه تخم نسل را در شوره ریخت او به خویش آمد خیال از وی گَريخت

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۴۱۵)

وقتی تخم انسان در شوره‌زار می‌ریزد، یعنی جایی که باید می‌ریخت، نمی‌ریزد، همه‌جا را کثیف می‌کند و به خودش می‌آید می‌بیند همه‌جا کثیف شده است آن پسر، آقا پسر و می‌گوید که آن خیال بوده، یک عکس بوده است. ما هم در من‌ذهنی با عکس عشق‌بازی می‌کنیم و تخم زندگی‌مان را در شوره‌زار می‌ریزیم، در ایجاد مانع، در ایجاد مسئله، در ایجاد دشمن صرف می‌کنیم متوجه نمی‌شویم، تا بدنمان و چهار بعدمان کثیف بشود، فکرهای ما خراب بشود، هیجانات‌مان از جنس درد بشود، خشم بشود، ترس بشود، اضطراب بشود، استرس بشود، به جای عشق کثیف می‌کنیم. یعنی انسان از وقتی که هماننیده می‌شود با چیزها عشق‌بازی می‌کند، چهار بعدش را کثیف می‌کند و باید از آن عبرت بگیرد، این‌جا دارد می‌گوید که شما باید یاد بگیرید،

ضعف سر بیند از آن و تن پلید

آه از آن نقش پدید ناپدید

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۴۱۶)

آن آقا پسر می‌گوید: می‌بیند که سرش ضعیف شده است، ما هم در من‌ذهنی که با چیزها عشق‌بازی می‌کنیم می‌بینیم که عقل من‌ذهنی را پیدا کرده‌ایم، ضعیف شده‌ایم، نمی‌توانیم فکر کنیم و تنش کثیف شده، سلطان گرفته است. مثل می‌گوییم، امراض لاعلاج گرفته، وای، آه، از آن خیالی که هم پدید است هم ناپدید است، هم جدی می‌شود ما خشمگین می‌شویم، هم یک دفعه بیدار می‌شویم می‌بینیم با این خیال بوده، فکر بوده است. فکر ما را ناراحت می‌کند، فکر ما را خوشحال می‌کند. امروز مولانا گفت که با فکری پیش من می‌آیی با فکری از پیش من می‌روی، وای به تو! این رسوابی و ننگ را با خودت می‌کشی. می‌گوید:

پرنگه دار و چنین شهوت مران

تا پرمیلت برد سوی جنان

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۲۱۳۷)

می‌گوید: پر را نگه‌دار، خودت را نگه‌دار، نرو به ذهن، ذهن را خاموش کن، مرکزت را عدم کن و با چیزهایی که در ذهنست هستند و مرکزت هستند عشق‌بازی نکن، تا این پر میل تو به آن سمت برود، به سمت خدا برود، زندگی برود تا پرمیلت، می‌گوید میل ما خیلی مهم است که این لحظه به کدام ور می‌کشد، خب شما رفتید عشق‌بازی کردید با چیزها دیدید که چه شد، بدنت کثیف شد و همه‌چیز در خواب، در خواب فکر، ما با چیزها شهوت‌رانی می‌کنیم، نتیجه‌اش همین دردهای ما است. حالا ما سؤال می‌کنیم این دردها پدید و ناپدید هستند، بدنت ما را خراب می‌کنند، ولی دنبالش می‌گردیم کجاست؟ این چه چیزی است؟ چرا به وجود آمده است؟ همه توهمندی‌اند، همه خوابند، همه خیال‌اند، در اصل نیستند. برای همین

می‌گوید از این نقش پدید و ناپدید. خودت را نگه دار می‌گوید، پرهیز کن و با چیزها شهوت‌رانی نکن از چیزها زندگی نخواه.

شهوت‌رانی با چیزها یعنی آن من می‌نشینم می‌گویم آنقدر پول دارم بهبهه، بعد از آن خوشحال می‌شوم، این چیز را دارم خوشحال می‌شوم، دارم شهوت می‌رایم با چیزها، بهجای این که پر میل ما ببرد ما را بهسوی بهشت یعنی فضا را باز کند، ما بهشت اصلی را پیدا کنیم بهشت را یک شهوت‌رانی با چیزها می‌دانیم.

خلق پندارند عشرت می‌کنند بر خیالی پر خود بر می‌کنند

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۲۱۳۸)

مردم فکر می‌کنند دارند زندگی می‌کنند اما با خیالی پر خود را می‌گنند.

وامدار شرح این نکته شدم مهلتیم ده، مُعسِرم زآن تن زدم

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۲۱۳۹)

می‌گوید که: من قول می‌دهم این مطلب را جای دیگر بهتر توضیح بدهم یعنی این مطلب مهمی بود من خلاصه از آن گذشته‌ام. مولانا می‌گوید به من مهلت بده الان عرصه بر من تنگ است. شاید می‌خواهد بروود چیز دیگری را توضیح بدهد، مُعسِرم یعنی: تنگ‌دست هستم الان، نیازمند هستم که بروم یک کار دیگر بکنم برای همین متوقف کرده‌ام. یعنی این مطلبی که اینجا گفته‌ام به قدر کافی توضیح نداده‌ام. مطلب مهمی بود. این مطلب را ما به خاطر آن خیال خواندیم. یادتان هست گفت با خیالی پیش من می‌آیی با خیالی می‌روی؟ من می‌خواستم شما توجه کنید که چه طوری ما با خیال و فکر خودمان عشق‌بازی می‌کنیم و هشیاری‌مان را تلف می‌کنیم و تنمان یعنی چهار بُعدمان هم آسیب می‌بینند.

بله این هم آیه قرآن است، می‌گوید:

«وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةً إِلَى مَيْسَرَةٍ»

«و اگر وامدار تنگ‌دست بود، مهلتی باید تا توانگر گردد،...»

(قرآن کریم، سوره بقره (۲)، آیه ۲۸۰)

بله اجازه بدهید این قسمت به همینجا بس است.

***** پیان قسمت سوم *****

در این قسمت چند بیت مثنوی می‌خوانم که از بیت ۴۵۷ دفتر دوم شروع می‌شود و تیترش است:

«تمامی قصه زنده شدن استخوان‌ها به دعای عیسیٰ علیه‌السلام»

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۵۷)

و قصه مربوط است به این که انسان در این لحظه به جای این که از خدا بخواهد او را به خودش زنده کند، از او می‌خواهد که همانیدگی‌هایش را زنده کند. و این به خاطر دیدِ اشتباهی است که در ذهنش دارد و قصه به این ترتیب شروع شد که مولانا گفت که:

گشت با عیسیٰ یکی ابله رفیق

استخوان‌ها دید در حفره عمیق

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۱۴۱)

این‌ها این‌جا نیست و خلاصه‌اش را برایتان می‌گوییم، می‌گوید یک ابله که نماد همین من‌ذهنی است، با عیسیٰ که نماد خدا یا عارف زنده به خدا است، رفیق شد و اگر دقت کنید انسان همین است: وقتی من‌ذهنی دارد، من‌ذهنی‌اش همان ابله است، عیسیٰ هم که زنده‌کننده است به او چسبیده است، یعنی خدا نزدیک‌تر از رگ گردن به ما است و اصل‌ما است. و ما از جنس او هستیم و به صورت هشیاری در ما نفوذ کرده است، به صورت خلاء در ما نفوذ کرده است و پس

گشت با عیسیٰ یکی ابله رفیق

استخوان‌ها دید در حفره عمیق

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۱۴۱)

گفت ای همراه آن نام سَنَی که بِدَآن تو مرده را زنده کنی

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۱۴۲)

مر مرا آموز تا احسان کنم استخوان‌ها را بدان با جان کنم

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۱۴۳)

یعنی این شخص که ابله بود به عیسیٰ گفت که آن نام سَنَی یعنی بزرگ و مبارک، یعنی نام خدا را، اسمِ اعظم را که بلد هستی، یعنی کاملاً به خدا زنده شده باشی و او اسرار را بخواند، از طریق شما حرف بزنند، او ارتعاش کند در مرکز شما

به عنوان زندگی، یعنی خدا ارتعاش کند، می‌گوید که آن نام سَنی را به من که من ذهنی هستم و ابله هستم بیاموز تا احسان
بکنم و احسان من این است که همانیدگی‌ها و استخوان‌ها را به وسیله آن زنده کنم پس

گشت با عیسی یکی ابله رفیق استخوان‌ها دید در حفره عمیق

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۱۴۱)

ما همان من ذهنی هستیم، ابله هستیم که در فضای بی‌نهایت عمیق این لحظه که عمقش بی‌نهایت است و آن ریشهٔ ما است، در آن جا هم‌هویت‌شدگی می‌بینیم، و به خدا می‌گوییم که لطف کن آن اسم اعظم را به ما بده تا این همانیدگی‌ها را زنده کنم. و منتها می‌گوید عیسی تن می‌زند می‌گوید: نه، این به تو نمی‌آید. معنی اش این است تا ما به او زنده نشویم، این دعا را به ما نمی‌دهند، این ورد را به ما یاد نمی‌دهند، این که به وسیله زندگی صحبت کنیم به ما داده نمی‌شود. حالا این ابله ول نمی‌کند می‌گوید که

گفت اگر من نیستم اسرارخوان هم تو برخوان نام را بر استخوان

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۱۴۸)

می‌گوید اگر من ابله هستم و من ذهنی هستم نباید به من یاد بدهند این اسم اعظم را، حالا تو بخوان، تو بخوان بر این استخوان‌ها. یعنی ما داریم به خدا می‌گوییم به عنوان من ذهنی، من من ذهنی ام را نگه‌دارم اما تو این قابلیت نام مبارک و سَنی و اسم اعظم را به من بده که این هم در واقع ارتعاش زندگی است وقتی ما به او زنده بشویم، ولی من من ذهنی ام را نگه‌دارم. حالا می‌گوید: «خیلی خوب، من بلد نیستم، تو ای خدا اسم اعظم را بر این استخوان‌ها بخوان.» حالا در این مثال عیسی است آن کسی که یا نامش عیسی است، آن کسی که قرار است بخواند و ابله هم که همراحت است. پس ما من ذهنی داریم و به خدا می‌گوییم که اگر می‌گویی من ذهنی اسرارخوان نیست، تو اسرار را به استخوان‌های من یا همانیدگی‌های من بخوان. حالا ببینیم که چه اتفاقی می‌افتد. پس این قصه نتیجه آن صحبت‌ها است که آن ابله با عیسی می‌کند.

خواند عیسی نام حق بر استخوان از برای التماس آن جوان

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۵۷)

پس عیسی نام حق را به همانیدگی انسان خواند چون التماس می‌کرد. ما هم التماس می‌کنیم که خدایا هر لحظه همانیدگی‌های ما را زنده کن، او هم می‌کند. پس این مثالی است برای اتفاقی است که هر لحظه برای من ذهنی می‌افتد. حالا برای چی می‌خواییم؟ برای این می‌خواییم که شما این کار را نکنید، شما بدانید وضعیت چه جوری است، بفهمید و از خدا نخواهید که استخوان‌ها را زنده کند، از خدا بخواهید که شما را زنده کند به خودش.

حُكْمِ يَزْدَانِ ازْ پِ آنَ خَامْ مَرَد صُورَتِ آنَ استخوانَ را زندهَ كَرَد

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۵۸)

پس بنابراین حکم خدا از پی التماس آن مرد خام، نقش آن استخوان را، یعنی صورت ذهنی آن استخوان را زنده کرد.

ازْ مِيَانَ بَرْجَسْتِ يَكْ شِيرِ سِيَاهِ پَنْجَهَايِ زَدَ كَرَدْ نَقْشَشِ رَا تَبَاهِ

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۵۹)

پس بنابراین یک‌دفعه یک شیر سیاهی بلند شد وقتی این استخوان‌ها زنده شدند یا استخوانی زنده شد، و پنجه زد و نقش آن شخص را تباہ کرد. معنی اش این است که ما از خدا می‌خواهیم همانیدگی را زنده کند، همانیدگی به صورت شیر سیاه برمی‌خیزد و ما را می‌بلعد، ما را می‌درد، توجه می‌کنید؟ یعنی آن جوان را درید، نقشش را تباہ کرد.

كَلْهَاشَ بَرَكَنَدَ، مَغْرِشَ رِيختَ زَوَدَ مَغْزِ جَوْزِيَ كَانْدَرَوْ مَغْزِيَ نَبُودَ

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۶۰)

یادتان است امروز غزل داشتیم می‌گفت که از این خانه بروید، اگر از این خانه نروید، سرطان ببریده می‌شود. سرطان ببریده می‌شود، مجازاً یعنی عقلتان و سر عقلتان کنده می‌شود، می‌میرید این‌جا، و این شخص توی من ذهنی نشسته است و از عیسی یا به‌هرحال در تمثیل خدا، هر لحظه می‌گوید که یک همانیدگی را زنده کن و همانیدگی به صورت شیر سیاه می‌جهد و او را می‌خورد. منتهای گفت کله‌اش را برکنید، در کله‌اش مغزی نبود. اگر مغز بود می‌گوید، به عیسی می‌گفت من را به خدا زنده کن نه این‌که این استخوان‌ها را زنده کن.

نتیجه یعنی چه؟ یعنی شما نباید به خدا در این لحظه بگویید همانیدگی‌های من را زنده کن، باید بخواهید که، التماس کنید که من را به خودت زنده کن، تا به او زنده بشوی و اسم اعظم را یاد بگیری.

گَر وِرا مَغْزِي بُدِي اِشْكَسْتَنَش خُود نبُودِي نَقْصَن، إِلَّا بِرَتَنَش

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۶۱)

می‌گوید اگر مغز داشت، مغز داشت یعنی اگر به خرد خدایی، به حضور خدایی زنده بود، اگر جسمش را می‌شکستند، صورت ذهنی او را می‌شکستند، نقص نبود و این نقص، ضرر، بر تنش وارد می‌شد. معنی اش این است که اگر ما مغز داشته باشیم، یعنی به او زنده باشیم، اگر آسیبی به ما برسد، به ما نمی‌رسد، به پوسته ما می‌رسد. هر کسی می‌داند مثلاً یک باور هم‌هویت‌شده را بیندازد آزاد می‌شود. ولی اگر باور همانیده در مرکزش است و ما هر لحظه زنده می‌کنیم برحسب آن می‌بینیم، این کار یعنی این که یک حیوان وحشی نماداً زنده می‌شود و ما را می‌بلعد و می‌بینید که ما بلعیده می‌شویم ما مرتب بلعیده می‌شویم می‌رویم ذهن بلعیده می‌شویم دریده می‌شویم همین طوری. اگر دریده نمی‌شدیم پس از چهل سال چرا این قدر درد داریم؟ چرا بدن مان خراب می‌شود؟ چرا فکرهای ما خراب شده چهار بعد ما خراب شده؟ بله.

گَفت عَيْسَى: چُون شَتَابَش كَوْفَتَى؟ گَفت: زَآن روْكَه توْزُواشَوْفَتَى

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۶۲)

عیسی ب آن شیر گفت: چرا به این زودی آن را کوفتی؟ دریدی؟ گفت برای این که تو از آن آشفته شدی. یعنی چی؟ یعنی ما برطبق آلت برطبق تسلیم در این لحظه پیش نمی‌رویم ما با قضا می‌جنگیم، و در نتیجه شیر توهّم ما را می‌خورد. و از این شیر به‌اصطلاح توهّم ما نصیبی نمی‌بریم، و این کار ما را می‌گوید زندگی دوست ندارد. آن موجود، آن توهّم، که ما را می‌خورد دارد به خدا می‌گوید که: تو که این کار را دوست نداری، تو که نمی‌خواهی این طوری بشود این جوان نمی‌فهمد. بنابراین اصل این جوان سرمایه‌گذاری می‌شود در فرم‌ها و از بین می‌رود.

گَفت عَيْسَى: چُون نَخُورَدِي خُونَ مَرَد؟ گَفت: در قَسْمَتِ نَبُودِم رَزْقِ خَوْرَد

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۶۳)

یعنی می‌گوید که چرا خونش را نخوردی چرا چیزی نخوردی؟ به عبارت دیگر ما اگر نیروی زندگی را الان زندگی نکنیم و خرج کنیم در زنده کردن استخوان‌ها، آن چیزی که ما به وجود می‌آوریم، شیر سیاهی که ما را می‌خورد، هیچ روزی ندارد. یعنی ما به عنوان من ذهنی امروز هم داشتیم در چندجا که روزی نمی‌خوریم من ذهنی روزی نمی‌خورد با مردگان سروکار دارد. می‌گوید در قسمت من نبود، رزق خوردن در قسمت من نبود یعنی هر کسی متوجه بشود و برود به ذهن هیچ غذای

نوری ندارد هیچ غذایی ندارد یعنی از آن زندگی لذت نمی‌برد و ما بارها از مولانا شنیدیم می‌گوید. باز هم دوباره آن بیت

خیلی مهم می‌گوید که:

چون ز زنده مُرده بیرون می‌کُند نفس زنده سوی مرگی می‌تند

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۵۵۰)

امروز دومین بار است می‌خوانم و چه ایزاری است این بیت برای این که هر دفعه من ذهنی زنده می‌شود به یک چیزی و یا نیروی زندگی را ما سرمایه‌گذاری می‌کنیم در بلند کردن من ذهنی، آن روزی ندارد. می‌بینید که ما خشمگین می‌شویم روزی داریم؟ روزی می‌خوریم یعنی؟ ما استرس داریم ما می‌ترسیم از آن جا چیزی گیرمان می‌آید؟ نه، پس نه تنها خورده می‌شویم دریده می‌شویم، روزی هم نداریم. برای روزی داشتن باید از عیسی بخواهیم ما را به خودش زنده کند آره. حالا

همین را می‌گوید:

ای بسا کَس همچو آن شیرِ زیان صیدِ خود ناخورده رفت، از جهان

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۶۴)

ای بسا انسان‌ها (پس ببینید انسان را دارد می‌گوید) مثل آن شیر سیاه، صید کرده با من ذهنی ولی صیدِ خود را نتوانسته بخورد، یعنی هیچ غذایی نداشته است بخورد، از آن چیزی گیرش نیامده است و مرده رفته است. به عبارت دیگر از زمانی که من ذهنی داشته‌ایم ما هرچه صید کرده‌ایم هیچ صیدمان را نتوانسته‌ایم بخوریم. اگر به حضور زنده می‌شدیم از این جهان می‌توانستیم مُنتفع بشویم.

قیمتیش کاهی نه و حرصنش چوکوه وجه نه و کرده تحصیل وجوه

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۶۵)

می‌گوید کاه قسمتش نشده، گیرش نیامده است، اما حرصنش مانند کوه است، این مال من ذهنی است. وجه نه و، وجه نه یعنی زندگی و غذا به اصطلاح گیرش نیامده است. هیچ تحصیل نکرده، اما وجوده زیادی همانیدگی‌های زیادی را کسب کرده یعنی خیلی چیزها دارد ولی هیچ چیز ندارد، واقعاً در من ذهنی همین است دیگر. آدم با هر چیزی همانیده شده است نمی‌تواند استفاده ببرد. دارد این را می‌گوید.

ای میسّر کرده ما را در جهان سُخره و بیگار ما را وا رهان

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۶۶)

می‌گوید ای کسی که در جهان کارها را برای من آسان کرده‌ای از این کار بی‌مزد ما را آزاد کن. کار بی‌مزد یعنی همین کار این جوان، این کار جوان را در من ذهنی ما هر لحظه می‌کنیم. وقتی از یک فکر همانیده شده به یک فکر همانیده می‌پریم داریم همین کار را می‌کنیم که امروز توضیح دادیم. شیر سیاهی می‌جهد ما را می‌درد و آن شیر سیاه که به صورت من ذهنی ظاهر می‌شود، حیوان ذهنی ظاهر می‌شود، می‌گوید چرا غذا نمی‌خوری پس تو؟ می‌گوید من از جنس توهّم هستم من غذا ندارم، غذا را یک آدم زنده می‌خورد من که زنده نیستم، من با مرده‌ها سروکار دارم. الان می‌گوید اگر من رزق داشتم که با مرده‌ها سروکار نداشتم.

طعمه بِنَمُوده بِهِ مَا، وَآن بُوده شَسْتَ آنچنان بِنَمَا بِهِ مَا آن را كَه هست

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۶۷)

می‌گوید ما با من ذهنی دیدیم با عینک‌های همانیگی دیدیم، بنابراین طعمه را به ما نشان دادی و این طعمه با دید من ذهنی طعمه بوده ولی در واقع شَسْتَ یا دام هوشیاری بوده است. این طعمه‌های این جهانی را این طور که هستند به ما نشان بد، به ما آن طور نشان بده که ما بفهمیم وقتی با این‌ها همانیده می‌شویم ما غذایی نمی‌خوریم رزقی نمی‌خوریم. ما فکر می‌کنیم اگر پولمان زیاد بشود از پول هم‌هویت بشویم و از آن هویت بخواهیم، زندگی بخواهیم شادی بخواهیم حس امنیت بخواهیم، عقل بخواهیم این‌ها واقعاً وجود دارند. این‌که ما از مردم تایید می‌گیریم توجه می‌گیریم این من ذهنی ما را بزرگ می‌کند، این بزرگ‌کردن من ذهنی و بادکردن و خود را به مردم نشان‌دادن این واقعاً غذا است؟ این غذا نیست. می‌گوید این یک‌چنین چیزی غذا ندارد، این دام بوده ما فکر می‌کردیم چیز خوبی است.

کفت آن شیر: ای مسیحا، این شکار

بود خالص از برای اعتبار

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۶۸)

آن شیر می‌گوید که ای مسیحا این‌که من بلند شدم و این شخص را در بدم برای یادگیری بود، یعنی چی؟ هر لحظه که ما می‌رویم ذهن دریده می‌شویم به درد می‌افتیم، برای این‌که یاد بگیریم، فقط برای یادگیری است این. امروز هم داشتیم،

یادگیری چی؟ که ما من ذهنی نیستیم، ما نباید همانیده بشویم ما نباید از همانیدگی‌ها زندگی بخواهیم خوشبختی بخواهیم هویت بخواهیم آن‌ها را مرکز خودمان قرار دهیم فقط برای عترت‌گیری است.

همچو جُویست او نه او آبی خورد آب ازو برآب خواران بگذرد

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۸۸)

می‌گوید این که شخص حرف می‌زند ولو حرف‌های خوب هم می‌زند، مثل جویی است که آب از آن رد می‌شود، خودش که نمی‌خورد ولی آب از او به آب خواران می‌گذرد. یعنی اگر کسی مستعد باشد طلب داشته باشد، یک کسی حرف می‌زند نمی‌داند چه می‌گوید، آدمِ مستعد که آب خوار است، طلب دارد، عشق واقعی دارد، می‌خواهد به خدا زنده بشود، آن مطلب را می‌گیرد و استفاده می‌کند، ولی آن خود شخص‌گوینده چیزی نمی‌خورد.

ببینید مولانا الان دارد توجه می‌دهد به این که انسان ممکن است یک عارف‌نما باشد و چیزهایی را یاد بگیرد، ذهنی بخواهد این‌ها را بگوید و این‌ها چیزهای دینی و یا چیزهای عرفانی باشند. می‌گوید مثل آب است این که از جو رد می‌شود، جوی سیمانی چیزی نمی‌خورد، ولی آن کسی که ته آن ایستاده است، منتظر آب است، آب را برمی‌دارد می‌خورد.

این سزا آن که یابد آب صاف همچو خَر در جو بِمیزد از گزاف

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۷۰)

آن شیر می‌گوید هنوز، می‌گوید این حقّ کسی است که آبِ صاف را پیدا کند و مانند خَر ادرار کند در آب صاف. خر همچو عادتی دارد، می‌آید از جوی روان، وسط می‌ایستد و ادرار می‌کند توی آب، وقتی آب می‌بیند یادش می‌افتد که باید ادرار کند، همان‌جا می‌ایستد ادرار می‌کند، من ذهنی هم همین‌طور است. من ذهنی به آب حیاتی که این لحظه رد می‌شود و اگر تسلیم بشویم از ما عبور می‌کند و این دم مسیحایی، بر حکم قضا و گُنْقان ما را زنده می‌کند که می‌گوییم:

پیش چوگان‌های حُکْمِ کُنْ فَکان می‌دَویم اَنْدَر مَكَان و لَامَكَان

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۲۴۶۶)

و مکان و لامکان ما را درست می‌کند، ما چه کار می‌کنیم؟ ما می‌آییم زندگی را می‌گیریم و سرمایه‌گذاری می‌کنیم در استخوان‌ها، همانیدگی‌ها و خروجی آن من ذهنی را که مثل ادرار است، می‌ریزیم در آب حیات، در آب زندگی. یعنی دم خدایی هر لحظه از ما رد می‌شود، می‌خواهد زنده کند، ما ببخشید ادرار می‌کنیم توی آن. دارد همین را می‌گوید دیگر،

می‌گوید این جزای انسانی است که نمی‌فهمد، به آب صافی که الان رد می‌شود و می‌خواهد ما را زنده کند، مثل خر ادرار می‌کند، این یعنی دریده شدن. می‌گوید من برای عبرت این کار را می‌کنم، من به حکم یزدان این کار را می‌کنم و الان هم همین را می‌گوید:

گَرِبَانَدْ قِيمَتَ آنْ جَوَى، خَرْ اوْ بَهْ جَائِيْ پَانَهَدْ دَرْ جَوَى، سَرْ

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۷۱)

می‌گوید اگر ارزش این جوی را خر بداند، حالا تمثیل: آب رد می‌شود، خر بباید بگوید: «آقا من این را می‌خواهم، باید بخورم، عجب آبی است، آب صافی است.» به جای این‌که برود توى آن بایستد ادرار کند، سرش را می‌گذارد. یعنی ما انسان‌ها اگر می‌دانستیم چه آبی رد می‌شود و خدا این لحظه می‌خواهد کمک کند و اگر تسليم بشویم این دم زنده‌کننده‌اش را وارد وجود ما می‌کند، ما را متحول می‌کند، جسم ما را سالم می‌کند و آفریننده می‌کند، ما سر من ذهنی را می‌گذاشتیم توى آن می‌گفتیم: «آقا تسليم، من دیگر نه قضاوت می‌کنم، نه مقاومت می‌کنم، نه همانیده می‌شوم، نه از طریق این عینک‌ها می‌بینم، نه این استخوان‌ها را زنده می‌کنم، من می‌دانم این‌ها شیر می‌شوند من را می‌خورند.»

یعنی شما این را بدانید وقتی یک استخوان را زنده می‌کنید، او شما را می‌درد و چون این یواش یواش صورت می‌گیرد، انسان نمی‌فهمد. انسان به تنش لطمہ می‌زند، نمی‌فهمد تا مثلًا چهل سالگی یک مرضی می‌گیرد که لاعلاج است خیلی بد است، سکته می‌کند مثلًا، آن موقع می‌فهمد. آیا این سکته کردن و دریده شدن یواش یواش بوده است یا یک‌دفعه شده است؟ آیا ما بدنمان را یواش یواش خراب می‌شود؟ یواش یواش، که بلکه ما فرصت پیدا کنیم. این لحظه دریده می‌شویم، لحظه بعد دریده می‌شوم، گفت این برای عبرت است، برای یادگیری است.

اوْ بِيَابَدْ آنْ چَنَانْ پِيَغمَبَرِي مِيرَآبِيْ، زَنَدَگَانِيْ پَرَورِي

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۷۲)

چُونْ نَمِيرِدْ پِيشِ اوْ كَزَأَمِرِكُنْ؟ اَيِ اَمِيرِآبِ، مَا رَا زَنَدَهْ كُنْ

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۷۳)

توجه می‌کنید؟ حالت ما را بیان می‌کند. در قصه می‌گوید این ابله یک پیغمبر پیدا کرده است، آن‌هم می‌گوید حضرت مسیح است و این امیر آب است، آب حیات است. چه طوری به آن نمی‌گوید که از امرِ کُنْ، باش و می‌شود، حالا ما را بگویید در مقابل خدا، چه طوری به او نمی‌گوییم که با امرِ کُنْ، من قضاوت نمی‌کنم، مقاومت نمی‌کنم، تو ای خدا با امرِ کُنْ، باش و می‌شود، که تو امیر آب هستی، آب حیات هستی، ما را به خود زنده کن. به او می‌گوییم استخوان‌ها را زنده کن، بعد آن موقع نتیجه‌اش را می‌ریزیم توى آن آب، نتیجه‌اش درد است که به صورت ادرار است. یعنی خروجی این من‌ذهنی را که هرچه از آن درمی‌آید، می‌ریزیم توى آب حیات.

این لحظه چرا به خدا نگوییم ما را به خودت زنده کن؟ بعد بگوییم که نه، آن استخوان‌ها را زنده کن، بعد هرچه نتیجه می‌شود، خودمان را آن بدانیم و محصول آن را بریزیم توى آب حیات. این را خدا به ما چه می‌گوید؟ امروز در غزل داشتیم گفت رسایی و ننگ است این کار، این خیلی کوچک است برای شما. بله،

«...إِذَا فَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ.»

«...چون اراده چیزی کند، می‌گوید: موجود شو، و آن چیز موجود می‌شود.»

(قرآن کریم، سوره بقره (۲)، آیه ۱۱۷)

بله، این را ببینید این همان کُنْ‌فکان است، یکی اش البته، إِذَا فَضَىٰ و توى آن کُنْ فَيَكُونُ است. یعنی چون اراده چیزی کند، می‌گوید: موجود شو، و آن چیز موجود می‌شود. ما هم با این قانون زنده می‌شویم. می‌گوید براساس این کُنْ فَيَكُونُ، چه طوری ما به خدا نمی‌گوییم که من تسلیم می‌شوم، فضائگشایی می‌کنم، ساکت می‌شوم، تو من را به خودت زنده کن و جرأت می‌کنیم به او می‌گوییم که تو استخوان‌های ما را زنده کن، همانیدگی‌های ما را زنده کن، من هر لحظه به صورت یک همانیدگی بلند می‌شوم، من‌ذهنی بلند می‌شوم که این موجود یک موجود ذهنی‌هیجانی است و از جنس جسم است. ما به خدا می‌گوییم که ما را هر لحظه به صورت یک جسم بلند کن، می‌گوید باشد، من می‌کنم این کار را، دریده می‌شوی بلکه یاد بگیری از من بخواهی که تو را به خودم زنده کنم.

هین سگ نفسِ تورا زنده مخواه کو عَدُوُّ جانِ توسٰت از دیرگاه

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۷۴)

این، همان بیت یادتان بباید: چون ز زنده مرده بیرون می‌کند، این من‌ذهنی را تو زنده مخواه، نسبت به آن بمیر، برای این‌که این من‌ذهنی دشمن ما بوده است، تا بوده دشمن ما بوده است، به بشریت این قدر ضرر زده است. شما یک تأملی

بکنید که ما چقدر همدمیگر را کشته‌ایم از بدو تولد، انسان متولد شده است، چقدر همدمیگر را شکنجه کرده‌ایم، در حالی که همه ما یک هشیاری بوده‌ایم، الان هم چقدر همدمیگر را تهدید می‌کنیم، چقدر تعصب داریم، چقدر برحسب باورها می‌بینیم، هر که باورهای ما را ندارد، می‌گوییم: «این دین ندارد، کافر است، مستحق مرگ است.» این درست است؟ چقدر جنگ‌های بزرگ کردیم ما، از جمله دوتا جنگ جهانی، الان هم که این همه سلاح را درست کرده‌ایم که همدمیگر را بکشیم.

خاک بر سر استخوانی را که آن مانعِ این سگ بُود از صَیدِ جان

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۷۵)

می‌گوید خاک بر سر استخوانی که یعنی همانیدگی، که این استخوان مانع این بشود که آدم استخوان را رها کند و به خدا زنده بشود، جان صید کند. بله این قصه‌ی کوچک هم خیلی شیوه‌ی است که می‌گوید: یک پادشاهی بوده، یک سگی داشته، فرض کنیم پادشاه، خداست، سگش هم این انسان است، و یک قلاده‌ی طلا بی گردنش بود و یک رشته‌ای که این را می‌کشید وقتی شکار می‌رفت. یک روز این سگ دنبال شاه نرفت و رشته را کشید و شاه گفت: چه شده؟ ببینید چه شده؟ گفتند: قربان، سگ استخوان دیده. فرمود: رشته را ببرید و قلاده‌ی طلا را در گردنش بگذارید بماند تا وقتی آن را ببیند یاد ما کند.

این قصه‌ی ما انسان‌هاست. این قلاده‌ی طلا بر گردن این سگ من ذهنی انسان‌ها هست تا بفهمیم که رشته ببریده شده، علت ببریده شدن هم، یک دفعه نظر به استخوان کرده. می‌گوید: خاک بر سر این استخوان! ولی ما نمی‌گوییم خاک بر سر، مولانا می‌گوید. شما می‌توانید بگویید؟

سَگِ نَهَایِ، بِرِ استخوانِ چونِ عَاشِقِی؟

دِیوْچِه‌وارِ ازْ چَهِ بِرِ خُونِ عَاشِقِی؟

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۷۶)

تو که سگ نیستی، تو که من ذهنی نیستی، چرا به استخوان عاشق هستی؟ چرا مثل زالو علاقه‌مند به خون هستی؟ امروز هم در غزل گَک بود. گفت تو مجبوری بدروی و کَک هم می‌دود. آیا دویden شما شبیه دویden یا جهیدن کَک نیست که برای خون می‌جهد؟ یعنی ما دائمًا حرکت می‌کنیم که درد ایجاد کنیم، دل مردم را خون کنیم. برای مکیدن خون مردم می‌جهیم. دیوچه یعنی زالو. چرا ما به خون خوردن، به درد کشیدن عاشق هستیم و درد ایجاد کردن؟ برای اینکه مثل سگ به استخوان، می‌گوید ما عاشقیم.

آن چه چشم است آن که بیناییش نیست؟

زامتحان‌ها جزک رسواییش نیست؟

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۷۷)

این ایيات می‌خورد به غزل. می‌گوید: این کدام چشم است که اصلاً دید ندارد، قوهی باصره ندارد، بصیرت ندارد؟ چشم من‌ذهنی است. هشیاری وقتی از طریق عینک‌های همانیدگی ذهنی می‌بیند بینایی ندارد و هر لحظه امتحان می‌شود و پیش خدا رسواییش می‌شود، شرمنده می‌شود. هر لحظه می‌گوید خدا تو را امتحان می‌کند ببیند با چشم خودش او را می‌بینی که چشم همانیدگی نیست؟ ما رفوزه می‌شویم. به استخوان نظر می‌کنیم.

سَهْوٌ بَاشَدْ ظَنَّهَا رَا گَاهَكَاهَ

این چه ظن است، این که کور آمد ز راه؟

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۷۸)

می‌گوید اگر ظن درست باشد، فکر ما درست باشد، فکر حضور هم بعضی موقع‌ها ممکن است اشتباه بکند، نظر به جهان کنیم، گاه‌گاه، بعضی موقع‌ها. همیشه خرد زندگی باید بریزد به فکرمان و عمل‌مان، بعضی موقع‌ها اشکالی ندارد ما هم یک اشتباهی بکنیم، ولی می‌گوید آن کدام فکر است که همیشه کور است؟ دید من‌ذهنی. خوب، ما اینها را می‌خوانیم، اینها یک هشداری است، یک تلنگری است به هر کسی این ایيات، من دلم می‌خواهد شما این ایيات را ببینید. گاهی اوقات فکر می‌کنم خوب خسته می‌شوید شما. البته من چون این شعرها را می‌خوانم خسته نمی‌شوم برای این که اینها مرتب انرژی می‌دهد به آدم، ولی خوب بیننده خسته می‌شود، ولی ممنونم که شما اجازه می‌دهید و تحمل می‌کنید که من اینهارا بخوانم ولی اگر خسته می‌شوید می‌توانید بروید مثلًاً بعداً بباید گوش بدھید.

دیده آ، بر دیگران نوحه‌گری

مدتی بنشین و بر خود می‌گری

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۷۹)

دیده آ یعنی ای چشمم بیا، و می‌تواند این معنی را هم بدهد که دیده آ یعنی ای انسان، با تأمل نگاه کن. مثل اینکه بگوییم: دیده آ، یعنی ببین و ببیا، یا می‌تواند بگوید ای چشم من، ببیا. هردو تقریباً به یک معنی است. ای انسان، مرکزت را عدم کن ببیا، ببین چه وضعی است؟ تو داری بر دیگران گریه می‌کنی. یک مدتی بنشین برای خودت گریه کن. به حال خودت گریه کن. ما براساس دید غلط من‌ذهنی دائمًاً نوحه می‌خوانیم برای دیگران، می‌خواهیم دیگران را عوض کنیم چون دیگران متفاوت‌اند. می‌خواهیم مثل خودمان بکنیم، آن‌ها هم خوشبخت بشوند مثل ما. می‌گوید همیشه با دید من‌ذهنی می‌بینیم،

هر لحظه با یک همانیدگی می‌بینیم، بینایی نداریم. می‌خواهیم دیگران هم مثل ما کور بشوند، گریه می‌کنیم چرا مثل ما نشدن. ما همه‌اش غصه می‌خوریم چرا بچه‌ی ما عین ما نشده؟ نه که حالمان خیلی خوب است؟ نه که درست می‌بینیم؟ بچه‌ی ما هم مثل ما ببیندا نوhe می‌خوانیم. چرا مردم مخصوصاً بچه‌های خودِ ما عینِ ما نیستند؟ ما می‌خواهیم کپی من ذهنی خودمان را درست کنیم. آیا می‌شود هر شخصی بنشیند به حال خودش گریه کند و بفهمد که هر لحظه در مقابل خدادست، در پیشگاه خدادست، از او می‌خواهد که استخوان‌ها را زنده کند؟ هر استخوانی به صورت یک شیر سیاه می‌جهد و او را می‌درد. و این درین برای این است که ما به هوش بیاییم، تأمل کنیم چرا این طوری می‌شود، چرا ما درد می‌کشیم، بلکه برگردیم به خدا بگوییم حالا استخوان‌ها را زنده نکن دیگر. معذرت می‌خواهم من به آب حیات تو ادرار کردم. این همان توبه است دیگر، این همان عذرخواهی است و برگشت به این لحظه است. عذر می‌خواهم که همه‌اش در گذشته و آینده بودم. حالا من آنستوا، خاموش، تو بیا مرا به خودت زنده کن. من اشتباه کردم که به عیسی گفتم استخوان‌ها را زنده کن. من باید به عیسی می‌گفتیم مرا به خودت زنده کن. به جای اینکه به خدا بگوییم مرا به خودت زنده کن می‌گوییم استخوان‌های ما را زنده کن. همانیدگی‌های ما را زنده کن. بعد هم به حال مردم گریه می‌کنیم.

زابرگریان، شاخ سبز و ترشود زانکه شمع از گریه، روشن‌تر شود

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۸۰)

می‌گوید ابر بگرید، درختان سبز می‌شوند، تر می‌شوند، یعنی تو هم اگر گریه کنی، لطیف بشوی، به حال خودت گریه کنی، بگویی خدایا اشتباه کردم، عذر می‌خواهم، حالت اعتذار یعنی عذرخواهی و بندگی و تسلیم به تو دست بددهد، حالت فضایشایی دست بددهد، و سر همانیدگی ببریده بشود، شمعت روشن‌تر می‌شود. آیا ما حاضریم به حال خودمان گریه کنیم؟ به حال اسفانگیز شخص خودمان؟

هر کجا نوhe کنند آن‌جا نشین زانکه تو اولیت‌ری اندر حَنین

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۸۱)

می‌گوید هرجا نوhe می‌کنند تو آنجا بنشین، منتهی به حال خودت گریه کن نه به حال دیگران. برای این‌که تو در ناله و زاری در پیشگاه خدا اولی‌تری، یعنی اولویت تو این است که الان در درگاه خدا عذر بخواهی و مرتب فضایشایی کنی، لطیف بشوی، نه اینکه فضا را ببندی، و می‌گوید: یکی من، یکی خدا، و گفت دیگر آن حرف‌ها را زد، دیگر من نمی‌خواهم

تکرار کنم، مال خر و سگ و میل به استخوان و کشیدن رشته و پاره کردن رشته و می‌گوید تو من ذهنی هستی دنبال من

بیا تا جان شکار کنی.

هر لحظه طناب را می‌کشیم از دست شاه، قطع می‌شود طناب، ما قطع می‌کنیم. یعنی این پیوستگی را با خدا ما قطع می‌کنیم، او متصل می‌کند ما قطع می‌کنیم او متصل می‌کند ما قطع می‌کنیم. چرا؟ ما واکنش داریم هر لحظه. شما تماساً‌گر واکنش‌هایتان بشوید. و شما نگاه کنید آن قانون فیزیک، یادتان بیاید که ناظر جنس منظور را تعیین می‌کند، و شما در پیشگاه خدا می‌نشینید تسلیم و بنابراین او که ناظر بزرگ‌تر است، زندگی که ناظر بزرگ‌تر است، شما که جو هستید می‌خواهید طلا بشوید، اعتراض نمی‌کنید و تسلیم می‌شوید، چون شما جنس خودتان را تعیین نمی‌کنید الان، زندگی می‌تواند جنس شما را تعیین کند.

ولی اگر قرار باشد زندگی بخواهد جنس شما را تعیین کند و شما تندتند جنس خودتان را از جنس همانیدگی‌ها بگنید، درست است که دریده می‌شوید ولی به او زنده نمی‌شوید. یعنی شما نگاه کنید که چقدر سرعت زنده شدن ما به زندگی می‌تواند بالاتر باشد، وقتی که مدتی ما، مرکزمان را عدم کنیم، فضائشایی کنیم و از جنس عدم باشیم، یعنی به صورت من‌ذهنی جنس خودمان را تعیین نکنیم. و شما می‌توانید این کار را بکنید، برای همین می‌گوید: زآنکه تو اولیتری اندر حنین.

زانکه ایشان در فراق فانی‌اند

غافل از لعل بقای کانی‌اند

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۸۲)

برای این‌که ایشان، یعنی انسان‌های من‌ذهنی، در فراق چیزهای آفل هستند. یعنی همانیده شده‌اند و همانش انسان را از خدا و زندگی جدا می‌کند. و کسی که با دید همانیدگی‌ها می‌بیند و در ذهنش است و رشته را پاره کرده، این آدم از بقای آگاهی به این لحظه ابدی غافل است. همه‌اش من‌ذهنی را می‌بیند، من‌ذهنی در زمان است، در گذشته و آینده است. بنابراین می‌گوید که: آن‌هایی که از طریق همانیدگی می‌بینند در فراق چیزهای آفل هستند.

در فراق فانی‌اند یعنی چیزهایی که فانی هستند و از بین رفتنتی هستند با آن‌ها همانیده‌اند، به فراق افتاده‌اند، به جدایی افتاده‌اند و نمی‌دانند که یک حالتی هست که انسان می‌تواند باقی بماند و نمیرد. و در فراق این‌ها از مرگ می‌ترسند. امروز دوباره غزل می‌گفت که شما به خاطر مرگ و ترس از مرگ ندوید، از خوف و بیم بدوی ندوید، بلکه به خاطر رسیدن به کعبه بدوید. یعنی زنده‌شدن به او، یعنی دل پاک و باز شده. حالا، ببینید:

زانکه بر دل، نقش تقلیدست بند

رو به آبِ چشم، بندش را بِرنَد

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۸۳)

برَند یعنی رَنده کن، بتراش. امروز هم در غزل داشتیم گفت، این بندِ قوی است. با فکری پیش خدا می‌روی، با یک فکری جدا می‌شوی، در توی بند قوی هستی، و این بند، می‌گوید، یک قسمتیش تقلید است.

زانکه بر دل؛ در دلِ ما، منِ ذهنی است، منِ ذهنی یکی از خصوصیاتش تقلید است، مخصوصاً تقلید از جمیع. حالا می‌گوید، برو با آبِ چشم؛ آبِ چشم، گریه کردن، در واقع معادل فضایشایی است، که انسان را لطیف می‌کند، وقتی آدم گریه می‌کند لطیف می‌شود، واقعاً نمی‌گوید که بشین گریه کن، آن گریه‌هایی که برای منِ ذهنی می‌شود، آن‌ها به درد نمی‌خورند. دو جور گریه است؛ آدم یا لطیف می‌شود، در حال تأمل و حیرت باقی می‌ماند، این‌هم یک حالت گریه است برای زنده‌شدن به زندگی، یک گریه است که آدم همانیدگی‌هایی که از دست داده یادش می‌آید و زرزر برای آن‌ها گریه‌ی ننگین می‌کند. که چرا این همانیدگی کم شد، چرا این را از دست دادم، چرا آن را از دست دادم، چرا این زیاد نشد، این‌هم یک جور گریه است، گریه‌ی منِ ذهنی است. می‌گوید تو نقش تقلید را از دلت باید پاک کنی، با لطیف‌شدن.

زانکه تقلید، آفتِ هر نیکوی است

که بُود تقلید، اگر کوهِ قوی است

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۸۴)

و این تقلید آفت هر چیز نیک است. یعنی انسان اگر تقلید کند، اصلاً نمی‌تواند موفق بشود که خرد زندگی به فکر و عمل اش بربزد، تقلید مالِ ذهن است.

و اگر یادتان باشد هفته قبل، در شتر ضاله خواندیم که آن شخص مقلد بود، ولی تقلید انسانی را می‌کرد که می‌دانست شترش گم شده، و شترش را می‌شناخت. و امروز مولانا دوباره می‌گوید که، اگر کسی منِ ذهنی دارد، تقلید منِ ذهنی را می‌کند، این آدم واقعاً غافل است و به جایی نخواهد رسید. می‌گوید تقلید مثل کاه است، ولواین که کوهِ قوی باشد. شما اگر دانش‌مند هم باشید، تقلید کنید از یک دانش‌مند دیگر باز هم به درد نمی‌خورد. اگر مردم بگویند دانشِ شما مثل کوه است، ولی دانشِ ذهنی است، خیلی زیاد است، و از شما تقلید می‌کنند آن تقلید به درد نمی‌خورد.

تقلید وقتی که آن شتر ضاله بود؛ این‌ها نکاتی است که آدم یاد نگیرد اشتباه می‌کند؛ یک کسی شترش گم شده بود، یعنی حضورش گم شده بود ولی حضورش را می‌شناخت، یک کسی هم اگر یادتان باشد، گفت که، من هم شترم گمشده است، دنبالش راه افتاد، ولی آن کسی که شترش واقعاً گم شده بود واکنش نشان نمی‌داد، اعتراض نمی‌کرد، افتخار نمی‌کرد یکی

دنبالم راه افتاده است و این مقلدِ من است، چقدر خوب است که من تعدادی آدم دارم که از من تقليید می‌کنند؛ اين‌ها را نمی‌گفت. هیچ اعتراضی نداشت، او هم دنبالش می‌رفت هرچه هم او می‌گفت واکنش نشان نمی‌داد. می‌گفت شتر تو شتر من هم هست، من هم شتر گم کردم، هر کسی پیدا کند، مژده‌گانی آورده‌ام، به‌هر صورت دارید می‌بینید که من ذهنی نباید از من ذهنی تقليید کند.

گَر ضَرِيرِي لَمْتُرَسْت وَتَيزْ خَشْم گوشت‌پاره‌اش دان چو او را نیست چشم

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۸۵)

می‌گوید، اگر کوری هیکل درشت دارد و طبع آتشین مزاج، این نماد من ذهنی پر از دانش است. نگاه می‌کند به مردم و می‌گوید که شما درست عمل نمی‌کنید بر طبق همانیدگی‌های من، خشمگین هم می‌شود، از نظر دانش ذهنی هم چاق است. می‌گوید این آدم فقط گوشت‌پاره است چون چشم زندگی ندارد، هشیاریش نمی‌بیند. هشیاریش همه‌اش بر حسب همانیدگی‌ها می‌بیند بنابراین چشم ندارد، چشم زندگی ندارد، ضریر است، نابینا است.

خوب دیدید که یک آدم نابینا؛ بعضی موقع‌ها این حیوانات، الان فیلم‌هایش توی اینترنت هست، مثلاً می‌روند سرشان را می‌کنند به سطل، سطل فرو می‌رود به صورت‌شان، مثلاً مثل یک خرس، خرس موجودی بسیار قوی است، ولی پس از این که سطل رفته صورت‌ش، نمی‌بیند، هی این طرف و آن طرف می‌رود، و دهانش هم که بسته است، هیچ کاری نمی‌تواند بکند، چشم ندارد، که مردم کمک می‌کنند می‌گیرند سطل را مثلاً از کله‌اش در می‌آورند آزاد می‌شود، مردمی که می‌دانند به چه وضعی افتاده است. عارفان هم می‌دانند که انسان‌های لمتر یعنی چاق به لحاظ دانش و تیز خشم در چه بلایی هستند؟ در چه عارضه‌ای هستند؟ ولی آن‌ها نمی‌خواهند چشم داشته باشند. ولی شما نباید از آن‌ها می‌گوید تقليید کنید.

گَر سِخْن گَوِيد زِ مو باريِكْ تِر آن سِرَش را زَآن سِخْن تَبُوَدْ خَبر

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۸۶)

می‌گوید اگر سخن بسیار باریک هم بگوید، دقیق هم بگوید که ذهنی است، سرّش یعنی حضورش، خدائیتش از آن خبر ندارد یعنی این سخن از خدائیتش نمی‌آید، ذهنیش می‌گوید.

مسْتِي اِي دَارِد زَكْفَتْ خَودِ وَليِك ازْ بَرَوي تا بِه مِي راهِي اَسْتِ نِيك

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۸۷)

می‌گوید این شخص مست گفتار خودش است برای این که من ذهنی دارد من ذهنی مست گفتار خودش است، چون مردم قبول دارند، احترام می‌گذارند به این گفتار آن‌هایی که مقلد هستند اما این مستی از شراب ذهنی آمده، این دنیایی آمده است. از این شرابی که این شخص مست شده است تا می‌ایزدی که از آن ور می‌آید خیلی فاصله است. این دو تا با هم قابل مقایسه نیستند.

همچو جُویست او نه او آبی خورد آب ازو از آب خوران بگذرد

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۸۸)

او مثل جوی است او آبی نمی‌خورد. آب از او به سوی کسانی می‌رود که مستعد هستند و می‌خواهند آب بخورند.

آب در جُوان نمی‌گیرد قرار زانکه آن جُو نیست تشنن و آب خوار

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۸۹)

می‌گوید آب که در جوی گذر می‌کند برای همین قرار نمی‌گیرد برای این که این جو تشنن نیست و آب خوار نیست یعنی من‌های ذهنی به این دلیل جذب آب نمی‌کنند که تشنن معارف عرفانی نیستند، آب خوار نیستند. علاقه‌مند به آب این جهانی هستند.

همچون نایی، ناله زاری کند لیک پیکار خریداری کند

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۹۰)

یا می‌توانستیم نایی بخوانیم. می‌گوید او مثل نی است یا نی زن است ناله زاری می‌کند، اما دلش می‌خواهد که مردم خریدارش باشند. و این پیکار را و این کوشش را می‌کند که مشتری پیدا کند، برای مشتری این کار را می‌کند. توجه کنید که تقلید یک قسمتش این است که ما بخواهیم توجه مردم را جذب کنیم و جلب کنیم برای یک همانیدگی مثلاً پول. انسانی که می‌نالد ولی ناله‌اش برای پول است یا برای یک همانیدگی است یعنی ذهنش (من ذهنی‌اش) می‌نالد. دنبال خریدار می‌گردد.

نوحه‌گر باشد مُقلَد در حدیث جز طمع نبُود مُراد آن خَبِيث

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۹۱)

يعنى کسی که نوحه می خواند و مردم را می گریاند از سوز دلش نیست، برای پول است. او مردم را می گریاند به او پول بدهند. بنابراین انگیزه این کار او، که اسمش را خبیث می گذارد بد ذات می گذارد چرا که ذاتش از من ذهنی است، غیر از طمع نیست. درست است؟ البته من ذهنی یک نوحه گر کامل است. بعضی موقع ها برای پول نوحه می خواند ولی علی الاصول این گریه وزاری و نوحه من ذهنی همانیدگی ها است، برای خدا نیست. امروز مولانا می خواهد مشخص کند که در این لحظه گفت خیال شما همراه با میل شما پر پرواز است. گاهی اوقات خیال شما مربوط به مادیات است، شما پرواز می کنید پر تان شکسته می شود. یاد می گیرید که دیگر پرواز نگنید.

امروز هم در این قصه بود گفت که شیر گفت که دریده شدن این شخص فقط برای عبرت است. من غذایی در این ندارم. یعنی این که ما می رویم ذهن همانیده می شویم، دریده می شویم این هیچ فایده ای برای ما ندارد مگر برای یادگیری، اگر یاد بگیریم. نگیریم هیچ فایده ندارد عمر ما فقط تلف می شود. یک اشتباه می کنیم باید یاد بگیریم می گوید. حالا در این مورد اشتباه همانیدگی است.

نوحه گر باشد مُقلَّد در حدیث جز طمع نبُود مُراد آن خَبِيث

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۹۱)

نوحه گر گوید حدیث سوزناک لیک کو سوزِ دل و دامانِ چاک؟

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۹۲)

می گوید کسی که نوحه می خواند مردم را بگریاند برای پول این حدیث سوزناک می گوید ولیکن سوز دل و دامن چاک را ندارد، یعنی همانیدگی هایش را پاره نکرده و سوزِ دلِ خدآگونه ندارد، برای خدا نمی سوزد. اصلاً برای خدا نمی خواند، برای زنده شدن به او نمی خواند. برای پول این نوحه را می خواند و این ناله را می خواند. ما نباید این ناله را در من ذهنی بگنیم. حالا، نوحه گر را مثال می زند، کسی که نوحه می خواند دیگران را بگریاند و پول بگیرد، ما هم در من ذهنی نوحه می خواییم به هرجا می رسیم تا همانیدگی را زیاد کنیم. گاهی اوقات ما نوحه می خواییم مورد توجه قرار بگیریم، توجه بگیریم، حمایت بگیریم، تایید بگیریم، به ما نگاه کنند، به حساب بیاورند یا بگویند تو هم مثل ما نوحه گر هستی، ایجاد تشابه بگنیم، با آنها ما درست کنیم.

از محقق تا مقلد فرق‌هایست کین چو داودست و آن دیگر صداست

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۹۳)

می‌گوید از محقق، کسی که به حضور زنده است و از اعماق حضور به اصطلاح حرفش را می‌آورد، سخن‌ش را می‌آورد، فکرش را می‌آورد، تا آن‌کسی که فکرش را از یکی دیگر تقلید می‌کند فرق زیادی هست. فرق است بین من‌ذهنی که تقلید می‌کند و محقق که به زندگی زنده می‌شود و فکرهاش را خودش می‌سازد، زندگی می‌سازد. فرق است بین کسی که با چشم خدا می‌بیند، با گوش خدا می‌شنود، خلاق است، کسی که از طریق همانیتگری‌ها می‌بیند، از این و آن می‌دزد چیزها را و مال خودش می‌کند.

می‌بینید که این باورهایمان را ما از مردم گرفتیم. شما به من بگویید باورهایی که شما با آن‌ها همانیت هستید مال خودتان است؟ اگر مال خودتان بود چه می‌گفتید؟ می‌گفتید که: بگذر ز آفریده بنگر در آفریدن. اگر کسی بتواند بیافریند، به آفریده خودش نمی‌چسبد. تمام آن چیزهایی که ما به آن‌ها چسبیده‌ایم مال مردم است، مال ما نیست، چه قدر هم تعصّب داریم. پس محقق مثل داود است که داود صدایش و آوازش از درون خودش می‌آمد. ولی صدا که انعکاس آواز است، صدا انعکاس آواز در کوه است، آن دست دوم است یعنی یکی مال ذهن است آن‌یکی مال حضور است. یکی از آن‌ور می‌آید یکی حرف مردم را تکرار می‌کند به نوعی دیگر شاید.

منبع گفتار این، سوزی بود و آن مقلد، کهنه‌آموزی بود

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۹۴)

منبع گفتار داود یا انسانی که زنده به حضور است، سوز دلش است. ولی مقلد چیزهای کهنه و پیش‌پا افتاده را تکرار می‌کند. چیزهایی که از مردم گرفته، ذهناً گرفته و با آن همانیت شده است. امروز گفت این در غزل، ببینید این‌ها همه به غزل مربوط است؛ گفت این پیر و کهنه شدی، این خرد پیر را رها کن. این خرد کهنه را رها کن.

هین مشو غره بدان گفت حزین بار بر گاوست و بر گردون حنین

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۹۵)

می‌گوید که فریفته گفت حزین نشو، چرا؟ برای این‌که در این جهان چه کسی می‌تواند موثر باشد؟ کسی که به زندگی زنده است. آن‌کسی که به زندگی زنده هست کار می‌کند، و جهان را تغییر می‌کند، آن‌کسی که به زندگی ارتعاش می‌کند

با ارتعاش آدم‌ها را به زندگی زنده می‌کند، حرف‌هایش ارتعاش زندگی را دارد، مثل مولانا، اما من‌های ذهنی سروصدا زیاد می‌کنند، مثل چرخ گاری، درُشکه، سروصدا راه می‌اندازد، در حالی که بار را گاو می‌کشد، گاوی که بسته شده به گاری، گاو چیزی نمی‌گوید، بار را می‌کشد اما چرخ سروصدا راه انداخته، من‌های ذهنی سروصدا، ولی کارِ اصلی را یک‌عدده‌ای دیگر انجام می‌دهند.

هم مُقلَّد نیست محروم از ثواب نوحه‌گر را مُزد باشد در حساب

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۸۳۱)

مولانا این بیت را می‌آورد، این بیت خیلی جالب است، می‌گوید که: مقلد هم محروم از ثواب نیست، و بالاخره نوحه‌گر هم اگر نوحه بخواند ممکن است حرف‌هایش به دلش اثر کند، و هفته‌ی دیگر در شتر گم شده فهمیدیم که اگر انسان تقلید کند از انسان‌هایی که می‌دانند شترشان گم شده و شترشان را می‌شناسند، بالاخره آن‌ها هم شتر خودشان را پیدا می‌کنند، بله.

کافرو مؤمن خدا گویند لیک در میان هر دو فرقی هست نیک

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۹۷)

می‌گوید: من ذهنی که کافر است، مومن که به زندگی زنده هست، هردو خدا می‌گویند به زبان، اما این خدا کجا، آن خدا کجا؟ بله.

«وَلَئِن سَأْلَتَهُم مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ...»

«اگر از آن‌ها بپرسی: چه کسی آسمان‌ها و زمین را آفریده است؟ خواهند گفت: خدای یکتا ...»

(قرآن کریم، سوره زمر (۳۹)، آیه ۳۸)

يعنى یک‌عدده‌ای که من ذهنی دارند، آن‌ها هم می‌گویند: همه چیز را خدا آفریده، بله، خدا هست، ولی با دید ذهن، و در این بیت تصریح می‌کند.

آن گَدَا گَوِيدَ خَدَا، از بَهْرَنَان مُتَّقِي گَوِيدَ خَدَا، از عَيْنِ جَان

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۹۸)

من ذهنی که گداست، تمثیل اش گداست، خدا خدا می‌کند، یک نانی بگیرد، یک چیزی بگیرد برای گدایی، ولی انسان مؤمن و پرهیز کار، متّقی، وقتی خدا می‌گوید از عین جان می‌گوید، ما امروز هم داشتیم، گفت: بد و برای رسیدن به کعبه. کسی که خدا می‌گوید، با خدا گفتن مرکزش را عدم می‌کند، صبر می‌کند، شکر می‌کند، برای زنده شدن به خدا، آن یکی فضا را می‌بندد، کاری با فضایشی ندارد، با ذهنی خدا می‌گوید، هردو یک کلمه را به کار می‌برند، اما برای نان، شما باید ببینید که در کدام طبقه هستید؟ آیا خدا می‌گویید برای نان؟ یا خدا می‌گویید برای جان؟

گر بدانستی گدا از گفت خویش پیش چشم او نه کم ماندی، نه بیش

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۴۹۹)

می‌گوید: اگر گدا یعنی من ذهنی می‌دانست که چه می‌گوید، در این صورت به دوئی نمی‌افتد، اگر می‌دانست چه می‌گوید مرکزش را عدم می‌کرد، می‌فهمید که کم و بیش ذهن همه توهّم است، دوئی است، باز هم در غزل داشتیم، گفت: به کوری چشم ثنوی، یعنی دوبین.

سال‌ها گوید خدا آن نان‌خواه همچو خر مُصَحَّفَ كَشِيدَ از بَهْرِ كاه

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۵۰۰)

مصحف یعنی قرآن، می‌گوید که: سال‌ها این گدا خدا خدا می‌کند برای نان، آن نان‌خواه، و مثل خر که قرآن را می‌کشد برای کاه خوردن، مثل این که قرآن‌ها را بگذارند روی خر و خر حمل کند، آخر سر کاه به آن بدهند، و انسان‌هایی هم هست که می‌گوید: دانش ذهنی‌ای که ظاهرًا دانش معنوی است، در اینجا تمثیل قرآن است، یا قرآن را حفظ کرده، می‌کشد، با خودش حمل می‌کند، فقط برای کاه، برای پول، از معانی آن چیزی می‌گوید نمی‌فهمد، بله، این هم جالب است، این هم آیه قرآن است، می‌گوید:

«مَثَلُ الَّذِينَ حَمَلُوا التُّورَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا...»

«مَثَلُ كسانی که تورات به آن‌ها داده شده و بدان عمل نمی‌کنند مَثَلَ آن خر است که کتاب‌هایی را حمل می‌کند...»

(قرآن کریم، سوره جمعه (۶۲)، آیه ۵)

ما هم به دانش ذهنی‌مان عمل نمی‌کنیم و بدان زنده نمی‌شویم، مَثَل آن خر است که کتاب‌هایی را حمل می‌کند، مولانا در چندجا به این آیه اشاره می‌کند، و منظورش این است که: آیا ما دانش ذهنی را مثل یک باربر حمل می‌کنیم؟ و این دانش ذهنی دانش ظاهرًا معنوی است، معنوی نماست، ولی از آن هیچ فایده‌ای نمی‌بریم.

گر به دل در تاافتی گفت لبیش ذره ذره گشتی بودی قالبیش

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۵۰۱)

می‌گوید: اگر گفت زبانش به دلش می‌تافت، به دلش اثر می‌کرد، و ما هم ببینیم آیا گفت زبانمان به دلمان اثر می‌کند یا دلمان جداست؟ همان سفت مثل سنگ، فقط ذهن‌آ حرف می‌زنیم، بعضی‌ها می‌بینند راجع به آزادی سخنرانی می‌کنند، ولی پایین می‌آیند آزادی را زیر با می‌گذارند، آدم‌ها را شکنجه می‌کنند، این چه جور آزادی فهمیدن است؟ یعنی منظورش این است که چه قدر فهم ذهن به صورت همانیده و گفتوگو از آن با اصلش فرق دارد، این‌ها را می‌خوانیم که هر کسی به خودش نگاه کند، آیا گفت لبستان در دلتان می‌تابد؟ اصلاً گفت لبستان از دلتان می‌آید یا از ذهن‌تان می‌آید؟ اگر می‌گوید می‌تابید، این قالبیش یعنی من ذهنی ذره ذره می‌شد، یعنی متلاشی می‌شد، بله.

«لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاسِعاً مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ...»

«اگر این قرآن را بر کوه نازل می‌کردیم، از خوف خدا آن را ترسیده و شکاف خورده می‌دیدی ...»

(قرآن کریم، سوره حشر (۵۹)، آیه ۲۱)

این آیه‌ها مربوط به همین ابیات هستند.

نامِ دیوی ره برد در ساحری تو به نامِ حق پیشیزی می‌بری؟

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۵۰۲)

می‌گوید: ساحران نام شیطان را می‌گویند، و آدم‌ها را سِحر می‌کنند، یعنی در آن کار موفق می‌شوند، تو نام خدا را می‌گویی، و از آن چیزی نمی‌بری، فقط پیشیزی می‌بری؟ می‌گوید: ساحر نام شیطان را می‌برد و سِحر می‌کند، و این نماد، باز هم حرف مولاناست در امروز، می‌گوید: ما با یک دیدی در واقع ساحر می‌شویم، و می‌خواهیم از جنس دیو بشویم، فوراً می‌شویم، می‌خواهیم همانیده بشویم، می‌شویم.

می‌بینید که می‌گوید: ما آمدیم هم‌هویت شدیم و ساحر دنیا ما را سِحر کرد، آن قصه یادتان بیاید که پسر پادشاه چه جوری عاشق پیورزن شد، و طبیب الهی آمد خوبش کرد، چه جوری ما آمدیم زیر سِحر ساحر دنیا هستیم؟ همانیده شدیم، عجیب است می‌گوید: همانیگی کار می‌کند، انسان‌ها همانیده می‌شوند، سِحر دنیا می‌شوند، آن موقع برنمی‌گردند با خدا همانیده بشوند، هی خدا خدا می‌کند، و به خدا زنده بشوند، آن یکی که آسان‌تر است.

شیطان زودتر کمک می‌کند به ما یا خدا؟ خدا، شیطان قدرتش بیشتر است یا خدا؟ خوب، معلوم است خدا، این لحظه، قدرت این لحظه که زندگی است، خداست، قدرتش بیشتر است یا گذشته و آینده؟ یا من ذهنی؟ این لحظه و خدا بیشتر است، پس چه طور ما به این لحظه زنده نمی‌شویم؟ دارد این را می‌گوید، می‌گوید: پس تو نام حق را می‌بری، نه برای جان، برای پشیزی، برای یک همانیدگی، یعنی داریم اشتباه می‌کنیم، گفتم اگر ما فضا را باز می‌کردیم و در حالت صبر و شکر می‌ماندیم و جنس خودمان را تندتند تعیین نمی‌کردیم با فکرهایمان، و ذهن را خاموش می‌کردیم، زندگی که یک تماشاهر و ناظر بزرگ است، فوراً جنس ما را تعیین می‌کرد، جنس ما چی هست؟ جنس خودش. چه قدر آسان می‌شد، پس چرا ما هر لحظه نام دیو را می‌بریم و موفق می‌شویم که از جنس دنیا بشویم؟ و اجازه نمی‌دهیم که خدا ما را به خودش زنده بکند؟ این صحبت‌های مولانا تأمل برانگیز است، شما بنشینید تأمل کنید، این شعرها را بخوانید، هی بخوانید و تأمل کنید، ببینید که این‌ها چه جوری شما را تغییر می‌دهند، شما از تقلید، اگر بخواهید موفق بشوید، بپرهیزید از تقلید جمع، ببینید امروز هم تقلید داشتیم، شما از قصه نگاه کن؛ ببین چه چیزهایی را اشاره می‌کند؟ هی چراغ هست، در این قصه، همین آخر خواندیم، شاید سی تا چراغ هست، مرتب به چیزهای مختلفی اشاره می‌کند مولانا، شما بگذارید چراغ‌ها روشن بشوند، آن قدر بخوانید چراغ‌ها روشن بشوند، چراغ‌های روشن را با خودتان بردارید ببرید، قصه تمام شد، چراغ‌ها را بردارید ببرید، درست است؟ بیت آخر بود.

مشخصات تلویزیون گنج حضور

ماهواره 19 Galaxy

(در آمریکای شمالی)

Frequency: 11898

Symbol Rate: 22000

FEC: 3/4 Pol: Vertical

هم اکنون تلویزیون « گنج حضور » در اروپا

و خاورمیانه (ایران) نیز قابل مشاهده میباشد.

مشخصات تلویزیون « گنج حضور »

در ایران و اروپا (Hotbird)

Frequency: 11034

Symbol Rate: 27500

FEC: 3/4

Polarization: Ver

فرکانس تلویزیون گنج حضور

خاورمیانه (از جمله ایران)

ماهواره : Yahsat

Frequency: 11766

Symbol Rate: 27500

FEC: 5/6 Pol: Vertical

کanal گنج حضور در تلگرام

<http://telegram.me/ganjehozourchannel>

با ما در تلگرام در تماس باشید:

+98 910 064 2600

آدرس متمکن برنامه های گنج حضور در تلگرام

t.me/ganjehozourProgramsText